

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΔ'

ΤΕΥΧ. Α'

ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308

1-15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1997

ΑΡΙΘ. 12

Η ΕΚΘΕΣΙΣ «ΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ»

Χιλιάδες επισκεπτών θαυμάζουν ήδη από την 21η Ιουνίου και θα θαυμάζουν μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 1997 την Έκθεσι των Θησαυρών του Αγίου Όρους μέσα στα πλαίσια των εκδηλώσεων της «Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης - Θεσσαλονίκη 1997». Τα 1.500 περίπου εκθέματα - αντικείμενα Εκκλησιαστικής Τέχνης και καθημερινού βίου παρουσιάζουν μερικές από τις πολύχρωμες

Θεσσαλονίκης, δίδουν μίαν εικόνα μικρού μόνον μέρους της τεραστίας έλληνορθόξου χριστιανικής και οίκουμενικής πνευματικής και πολιτιστικής ακτινοβολίας του Αγίου Όρους. Ο Άθως, ως έλεγεν ο άείμνηστος Καθηγητής και Άκαδημαϊκός Γεώργιος Σωτηρίου, είναι τὸ μεγαλύτερο Βυζαντινὸ Μουσείο τοῦ κόσμου. Καθ' ὄλην τὴν διάρκεια τῆς Έκθέσεως με ποικιλόμορφες πνευματικὲς εκδηλώσεις (διαλέξεις, συνέδρια, συνεντεύξεις, συζητήσεις, ραδιοτηλεοπτικὰ προγράμματα κ.τ.τ.) θὰ προβληθοῦν καὶ μερικὰ ἄλλα στοιχεία τοῦ πνευματικοῦ καὶ πολιτισμικοῦ πλοῦτου τῆς Ἀθωνικῆς Πολιτείας, διὰ νὰ διευκολυνθῆ ἡ ἐκ τοῦ μέρους κατανόησις τοῦ ὅλου τοῦ Ὁρθόξου Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπὶ αἰῶνες ἀκτινοβολεῖ καὶ ἀπὸ τὸ «Περιβόλι τῆς Παναγίας» καὶ μόλις τὶς τελευταῖες δεκαετίες προκαλεῖ τὴ γενικὴ ἐκτίμησι καὶ τὸν θαυμασμό ὀλοκλήρου τοῦ πολιτισμένου κόσμου.

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**
Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Τακτικοῦ Μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

ἀνταύγειες καὶ μαρμαρυγὲς τοῦ φωτός, τὸ ὁποῖο ἐπὶ αἰῶνες ἐκπέμπεται ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος. Ἐξαιρετὰ δείγματα μνημειακῆς Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης· ἱερὰς εἰκόνες μικρῶν καὶ μεγάλων διαστάσεων· εἰλητάρια· πολύτιμα ἱστορημένα ἢ εἰκονογραφημένα καὶ μὴ χειρόγραφα· παλίμψηστοι κώδικες· ἔργα μικροτεχνίας· κεντήματα· ἱερὰ ἄμφια· ἐξαιρετὰ δείγματα καλλιγραφίας καὶ μουσικῆς γραφῆς· λιθόγλυπτα· ξυλόγλυπτα· τέμπλα· βημόθυρα· λειτουργικὰ σκευῆ· ἱερὰ εὐαγγέλια με ἐξώφυλλα στολισμένα με χρυσόν, ἀσήμι καὶ πολυτίμους λίθους· σταυροὶ ἐκκλησιαστικῆς ὁμορφιάς· καμπάνες· αὐτοκρατορικὰ τυπικά, χρυσόβουλλα· στέμματα καὶ τμήματα ἐνδυμασίας βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων· σφραγίδες· ποικίλα ἔγγραφα· παλαίτυπα· ὄργανα χειροτεχνίας· ἐργαλεῖα ἐργαστηρίων· ἀντικείμενα τῆς καθημερινῆς ζωῆς καὶ πολλὰ ἄλλα, πού κατὰ ὑποβλητικὸν τρόπο ἐκτίθενται σὺς 16 αἴθουσες τοῦ Μουσείου Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ τῆς

Εὐγλωττες γιὰ τὴ σημασία τῆς Ἐκθέσεως εἶναι μερικὲς περικοπὲς δηλώσεων ἢ χαιρετισμῶν ἢ ὁμιλιῶν τῶν ἐπισήμων ἐκπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, πού παρέστησαν στὰ ἐπίσημα ἐγκαίνια τῆς Ἐκθέσεως. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντῖνος Στεφανόπουλος, μόλις ἀφίχθη στὸ ἀεροδρόμιο τῆς Θεσσαλονίκης, δήλωσε: «Ἡ ἐκθεσι τῶν θησαυρῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους δὲν εἶναι μόνον πολιτιστικὸ καὶ θρησκευτικὸ, ἀλλὰ καὶ ἔθνικὸ γεγονός. Εἶναι ἡ σημαντικώτερη ἐκδήλωση τοῦ Ὁργανισμοῦ Πολιτιστικῆς Πρωτεύουσας τῆς Ευρώπης... Εἶναι μία πολὺ μεγάλη εὐκαιρία γιὰ ὅλους μας νὰ θαυμάσουμε αὐτοὺς τοὺς θησαυροὺς καὶ ὅλα τὰ ἐκθέματα, τὰ ὁποῖα ἡ Ἴ. Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους

προσφέρει εις κοινήν γνώσιν, θαυμασμόν και θέαν» (Έφημ. «Μακεδονία Θεσσαλονίκης», 21 Ιουνίου 1997).

Έγκαινιάζων την Έκθεσι ό Πρόεδρος τής Δημοκρατίας κ. Κ. Στεφανόπουλος, έκτος τών άλλων, είπεν· «Η σπουδαία αυτή έκθεση ξαναδιδάσκει στόν κόσμο τί υπήρξε τό Βυζάντιο και τί προσέφερε στόν διαχρονικό οίκουμνικό πολιτισμό». Η περίοδος τής υπό μερικών ιστορικών υποβαθμίσεως του Βυζαντίου «έχει τελειώσει όριστικά από άπόψεως έπιστημονικής. Όλοι πλέον δέχονται τή σπουδαιότητα τής προσφοράς του Βυζαντίου, όλοι δέχονται τήν έπιρροή, τήν όποία άσκησε ό βυζαντινός πολιτισμός στόν δυτικό πολιτισμό». Χαρακτηριστικώς ό Πρόεδρος κ. Κ. Στεφανόπουλος προσέθεσεν: «Αισθάνομαι ότι είμαι ετυχημένος ότι στο διάστημα τής θητείας μου ως Πρόεδρου τής Δημοκρατίας, πού είχα και θα έχω ακόμα τήν δυνατότητα να έγκαινιάσω μερικές εκθέσεις, έχω τήν ευκαιρία να έγκαινιάσω αυτή τή σπουδαία έκθεση» (Έφημ. «Άπογευματινή», 23 Ιουνίου 1997).

Ό Πρωθυπουργός κ. Κωνσταντίνος Σημίτης, κατά τόν χαιρετισμό του στα έγκαίνια τής Έκθέσεως, χαρακτήρισε αυτήν «ως άπάντηση τής Όρθοδοξίας, όπως αυτή βιώνεται

καθημερινά στην χερσόνησο του Άθω, τό μεγαλύτερο βυζαντινό μνημείο τής Ευρώπης, πού προβάλλει τή διάσταση τής άναζήτησης του άπολύτου, τό κάλλος τής καλλιτεχνικής έκφρασης και τό κύρος τής δημιουργίας» (Έφημερίδες τής 23 Ιουνίου 1997).

Έπίσης ό Πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης κατά τόν χαιρετισμόν του έπεσήμανεν, ότι «έχουν ψηφιστεί ειδικές διατάξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τόν σεβασμό τών προνομίων του Άγίου Όρους, πού είναι άναγκαίες για τή διατήρηση τής ιδιαίτερης πολιτιστικής ταυτότητας του κάθε έθνους. Είναι άναγκαίο να διατηρηθεί ή πολιτιστική πολυμορφία, καθώς έτσι έχουμε συγκριτικό πλεονέκτημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (Έφημ. «Τό Βήμα», 22 Ιουνίου 1997).

Έπειτα ό Υπουργός Πολιτισμού κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, άπευθυνόμενος τήν 19η Ιουνίου στη Θεσσαλονίκη προς τούς εκπροσώπους τής Ι. Κοινότητας, είπε χαρακτηριστικώς: «Θέλω να σας ευχαριστήσω και στο πρόσωπό σας να ευχαριστήσω όλη τήν Ίερά Κοινότητα, όλες τες Ι. Μονές, αυτές πού μετέχουν στην Έκθεση, αλλά κι αυτές πού δέν μετέχουν, γιατί εκάματε τήν μεγάλη ψυχολογική και ιστορική και δογματική υπέρβαση και ύφιστασθε τή θυσία του προσωρινού άποχωρισμού τών κειμηλίων αυτών... Σας ευχαριστώ γιατί μάς δίνετε τήν ευκαιρία να βιώσουμε αυτήν τή στιγμή, πού καταγράφεται στη συνείδησή μας και στη συλλογική πόλη τής Θεσσαλονίκης και τής Όρθοδοξίας με έντονα στοιχεία. Διότι έμεις δέν έχουμε τήν ευκαιρία να διαθέτουμε τα δικά σας Σκευοφυλάκια τής δικής σας περιωπής, αλλά έχουμε τό Σκευοφυλάκιο τής προσωπικής μας μνήμης, τό όποιο γεμίζετε σήμερα εδώ, με τήν παρουσία σας και τήν εύλογία σας» (Ελένης Μπίστικα, «Οί Θησαυροί του Άγίου Όρους» άθλος και άνυπέρβλητη δόξα του Βυζαντίου, έφημ. «Η Καθημερινή», 20 Ιουνίου 1997). Όσον άφορά στην είδοποιό διαφορά και τή σπουδαιότητα τής Έκθέσεως, ό Υπουργός Πολιτισμού κ. Εύ. Βενιζέλος στην άντιφώνησί του προς τόν Πρωτεπιστάτη του Άγίου Όρους στις Καρυές, κατά τήν τελετή τής παραδόσεως τών κειμηλίων, έτόνισεν, έκτος τών άλλων, τα έ-

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΥΣΣΗΣ

Μέρος Α', Ι, Τόμος 65, σσ. 588

Μέρος Α', ΙΙ, Τόμος 65Α, σσ. 307

Δύο ακόμη τόμοι τής σειράς «Βιβλιοθήκη Έλλήνων Πατέρων και Έκκλησιαστικών Συγγραφέων» (ΒΕΠΕΣ) κυκλοφόρησαν πρόσφατα από τήν Άποστολική Διακονία τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, με έργα του άγίου Γρηγορίου Νύσσης. Ό τόμος 65 περιέχει έκτενέστατη Είσαγωγή, άναλυτική Βιβλιογραφία και τό έργο Άπολογητικός περι τής Έξαήμερου. Ό τόμος 65Α περιέχει τα έργα, Περι κατασκευής ανθρώπου, Περι του βίου Μωσέως, Διά τήν έγγαστρίμυθον και Είς τόν Έκκλησιαστήν. Τήν γενική έπιστασία τής έκδόσεως έχει ό Καθηγητής του Πανεπιστημίου Άθηνών Ηλίας Μουτσούλας. Τήν έπιμέλεια ή Θεολόγος Γεωργία Κουνάβη.

ξης: «Ἡ εὐλογία τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἐξαποστέλλεται πρὸς τὸν κόσμον, πρὸς τὴν Οἰκουμένη. Εὐλογία σημαίνει μῆνυμα ἀγάπης καὶ καταλλαγῆς. Σημαίνει δείγμα τῆς ἰδιαζούσης πνευματικότητας τῆς ἀγγελιοσχήμου μοναχικῆς πολιτείας... Ἡ ἔκθεση τῶν θησαυρῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀντικειμένων τοῦ καθ' ἡμέραν βίου καὶ τῶν στοιχείων τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ τῶν ἀποδείξεων τῆς ἰδιαίτερης φύσης, τῆς χλωρίδας καὶ τῆς πανίδας τοῦ Ἁγιωνύμου Ὁρους εἶναι τὸ μεγαλύτερο ἐκθεσιακὸ γεγονός πού ἔχει συντελεστεῖ στὴν πατρίδα μας καὶ ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα διεθνῶς. Γιατὶ ἡ ἔκθεση αὐτὴ δὲν εἶναι ἓνα εἰκαστικὸ γεγονός, δὲν εἶναι ἀπλᾶ καὶ μόνο ἓνα πολιτιστικὸ γεγονός... Εἶναι μαρτυρία καὶ ὡς μαρτυρία καὶ εὐλογία τὴν ὑποδέχεται ἡ πόλη τῆς Θεσσαλονίκης» (Εὐαγγέλου Βενιζέλου, Μαρτυρία καὶ εὐλογία, ἔφημ. «Τὸ Βῆμα», 22 Ἰουνίου 1997). Καὶ κατὰ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκθέσεως ὁ κ. Εὐ. Βενιζέλος στὸν ἐντυπωσιακὸ λόγο του ἐπεσήμανεν ἐκ νέου ὅτι ἡ Ἐκθεσις «Οἱ Θησαυροὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους» «δὲν εἶναι ἀπλῶς εἰκαστικὸ, πολιτιστικὸ ἢ μουσειολογικὸ γεγονός, ἀλλὰ βίωμα, μαρτυρία καὶ εὐλογία, πού ἀποτείνεται σὲ ὅλη τὴν οἰκουμένη» (Ἐφημ. «Ἀπογευματινὴ», 23 Ἰουνίου 1997).

Καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς, ἀφοῦ ξεναγήθηκε στὶς αἴθουσες τῆς Ἐκθέσεως, δήλωσε: «Πρόκειται γιὰ ἐκπληκτικὰ δημιουργήματα τέχνης πού θὰ ἔλεγα ὅτι πρέπει νὰ ἐπισκεφτοῦν κάθε Ἑλληνίδα καὶ κάθε Ἕλληνας καὶ βεβαίως ὅλοι οἱ ξένοι ἐπισκέπτες. Χρωστοῦμε εὐγνωμοσύνη στοὺς Ἁγιορεῖτες γιὰ τὴ μεγάλη προσφορὰ πού μᾶς ἔκαμαν. Ὅμως εἶναι καὶ αἰσθήματα δέους καὶ βαθιάς εὐλάβειας πού προκαλοῦνται ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι τὰ δημιουργήματα τέχνης εἶναι βέβαια προῖον θείας ἐμπνευσης καὶ βαθύτατης πίστεως». Ἐπομένως «εἶναι εὐθύνη καὶ ὀφειλὴ ὅλων μας ὄχι μόνο νὰ κάνουμε ὅ,τι μποροῦμε γιὰ νὰ ἀναδεικνύεται ἡ ταυτόσημη περίπου ἔννοια Ἑλληνισμοῦ καὶ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ δώσουμε ὅλα ἐκεῖνα τὰ κίνητρα ὥστε νὰ μποῦμε σὲ μία νέα φάση μεγάλης παραγωγῆς καὶ δημιουργίας πολιτισμοῦ» (Ἐνθ' ἄνωτ.).

Ἔτσι, ὅλα τὰ ἀνωτέρω, τὰ ὁποῖα δειγματολη-

πτικῶς ἀνεφέραμεν, εἶναι ἀρκετά, γιὰ νὰ κατανοήσωμε τοὺς λόγους τοῦ παγοσιολογιώτατου Πρωτεπιστάτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους Καλλινίκου Ἰβηρίτου κατὰ τὴν ἀντιφώνησί του στὴν ἐπίσημη Δοξολογία ἐντὸς τοῦ ἱ. ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας στὴ Θεσσαλονίκη: «Ἡ Ἀθωνικὴ Πολιτεία, —εἶπεν ἐκτὸς τῶν ἄλλων— εἶχε χρέος ἀπαράγραπτον νὰ δώσῃ ἐφέτος τὴν παρουσία της εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, χάριν αὐτῆς, τῆς Μακεδονίας, τῆς Ἑλλάδος, τῆς Εὐρώπης καὶ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Μετὰ πολλὴν προσευχὴν, σκέψιν καὶ περισκεψιν, μὲ φόβον Θεοῦ, μὲ πίστιν καὶ πολλὴν ἀγάπην, ἤχθημεν εἰς τὴν πρωτόγνωρον ἀπόφασιν νὰ ὁμιλήσῃ τὸ πνεῦμα τῶν πατέρων μας, μέσα ἀπὸ τὰ γνήσια τεκμήρια τοῦ ἡγιασμένου παρελθόντος, τοῦ ἀγωνιζομένου παρόντος καὶ τοῦ ἐλπιζομένου μέλλοντος... Τὸ Ἅγιον Ὁρος δὲν ἀπέστειλεν κάποια ἀντικείμενα εἰς μίαν κοσμικὴν ἐκθεσιν, ἀλλὰ οἱ Ἁγιορεῖται παραδίδουν εἰς τὴν ἀδελφὴν Θεσσαλονίκην ἓνα κομμάτι τοῦ ἑαυτοῦ των» (Ἐφημ. «Μακεδονία Θεσσαλονίκης», 21 Ἰουνίου 1997).

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α', Τόμος 74, σσ. 490

Μέρος Β', Τόμος 75, σσ. 486

Κυκλοφόρησαν ἀπὸ τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δύο ἀκόμη τόμοι τῆς σειρᾶς «Βιβλιοθήκη Ἑλλήνων Πατέρων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων» (ΒΕΠΕΣ), μὲ ἔργα τοῦ Ἐπιφανίου Σαλαμίνος τῆς Κύπρου. Ὁ τόμος 74 περιέχει Εἰσαγωγή, Βιβλιογραφία καὶ τὰ ἔργα Ἀγκυρωτὸς καὶ Πανάριον (αἰρέσεις 1-33). Ὁ τόμος 75 περιέχει τὴν συνέχεια τοῦ ἔργου Πανάριον (αἰρέσεις 34-64). Τὴν γενικὴ ἐπισημοσύνη τῆς ἐκδόσεως ἔχει ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Ἠλίας Μουτσούλας. Τὴν ἐπιμέλεια τοῦ Α' Μέρους οἱ Γεωργία Κουνάβη, Θεολόγος καὶ Δημήτριος Πασσάκος Δρ. Θεολογίας. Τὴν ἐπιμέλεια τοῦ Β' Μέρους οἱ Θεολόγοι Γεωργία Κουνάβη καὶ Δημήτριος Καλλιντέρης. Σύντομα θὰ ὁλοκληρωθεῖ ἡ δημοσίευση τῶν ἀπάντων τοῦ Ἐπιφανίου μὲ τὴν ἐκδοση τῶν τόμων 76 καὶ 77 πού ἀκολουθοῦν.

Ὁ πολιτικὸς γάμος καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ δημιουργηθέντα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ προβλήματα*

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Οἰκονομία ἔχει τὰς ρίζας αὐτῆς εἰς τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος μακροθυμεῖ διὰ τὸν ἁμαρτωλὸν ἄνθρωπον, περὶ δὲ τῆς φιλανθρωπίας ταύτης ποιοῦνται πάντοτε λόγον οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Χαρακτηριστικῶς καὶ ἐπιγραμματικῶς ὁ ἱερός Χρυσόστομος εἰς τὸν Ζ' Λόγον του περὶ μετανοίας λέγει: «Ὁ Θεὸς μακροθυμεῖ, ἵνα καὶ ὁ ἁμαρτάνων μετανοήσῃ, καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ τικτομένοις μὴ ἀποκλείσῃ τὴν σωτηρίαν. Κἂν γὰρ αὐτὸς ὁ

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας
κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ἁμαρτάνων ἀμετανόητα παίη, φεῖδεται πολλάκις τῆς ρίζης, ἵνα φυλάξῃ τοὺς καρπούς». Καὶ περαιτέρω: «Ἀγαθὸς μὲν ὁ Θεὸς πρὸς πάντας, ἐξαιρέτως δὲ τὴν ἑαυτοῦ μακροθυμίαν ἐνδείκνυται πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντας». Καὶ κατωτέρω: «Βαρὺς ὁ Θεὸς πανταχοῦ φαίνεται τοῖς δικαίοις, χρηστὸς δὲ τοῖς ἁμαρτωλοῖς, καὶ ταχὺς εἰς φιλανθρωπίαν». Καὶ ἐν συνεχείᾳ: «Τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἐμμένοντα ταῖς ἁμαρτίαις, ἐὰν φοβήσῃ —ὁ Θεὸς— εἰς ἀπόγνωσιν αὐτὸν καὶ ἀπαγόρευσιν τῆς ἐλπίδος φέρει». Καὶ ὡσαύτως: «Ταῦτα λέγω, οὐχ ὡς τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς δικαίους ἀπεχθῶς διακειμένου· οὐδὲν γὰρ τῷ Θεῷ τοῦ δικαίου ποθεινότερον· ἀλλὰ παραμυθεῖται (= παρηγορεῖ) τὸν ἁμαρτωλὸν, ἵνα διεγείρῃ (= σηκώσῃ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν)· φοβεῖ δὲ τὸν δίκαιον, ἵνα στηρίξῃ» (Migne 49, 324. 325. 326). Συνιστῶν δὲ εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν τὴν μετάνοιαν ἐγκωμιάζει ταύτην ὁ ἱερός πατήρ —καὶ ἐν γένει οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας— πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ διὰ τῶν ἐξῆς: «Ἡ μετάνοια δεινὴ καὶ φοβερὰ τῷ ἁμαρτωλῷ, φάρμακον τῶν πλημμελημάτων... παρηγορία πρὸς τὸν Θεόν, ὄπλον κατὰ τοῦ διαβόλου, μάχαιρα ἀποτέμνουσα αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν, σωτηρίας ἐλπίς, ἀπογνώσεως ἀναίρεσις· αὕτη τὸν οὐρανὸν ἀνοίγει, αὕτη εἰς τὸν παράδεισον εἰσάγει» (Migne 49, 337).

Τὴν περὶ τῆς «ἀπεριορίστου» φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ διδασκαλίαν τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὸ «φιλανθρωπότερον» ἱεροῦς Κανόνας, ὡς ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει ἡ ποιμαίνουσα Ἐκκλησία, ἐνεργεῖ ἐν συνέσει καὶ προσευχῇ, κατὰ τὰς ἐκάστοτε παρυσιαζομένας περιπτώσεις καὶ περιστάσεις, καὶ ἀποφασίζει ἀναλόγως, προσβλέπουσα πάντοτε μητρικῶς πρὸς τὰ εὐπειθῆ ἀλλὰ καὶ τὰ ἀπειθῆ καὶ παραστρατημένα τέκνα αὐτῆς. Εἶναι δέ, ἐν προκειμένῳ, ἄριστος ποιμαντικὸς ὁδηγὸς τὰ ὑπὸ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου διδασκόμενα, εἰς τὸν «Ἀπολογητικὸν τῆς εἰς Πόντον φυγῆς» Λόγον του, περὶ τῶν ποικίλων ἐκάστοτε καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις χειρισμῶν τοῦ ποιμένου τῆς λογικῆς ποιμένης: «Ἀλλὰ —λέγει ὁ Θεολόγος πατήρ— τοῖς μὲν τοῦτο καλὸν καὶ χρήσιμον, τοῖς δὲ τοῦναντίον πάλιν, ὅπως ἂν, οἴμαι, συμπίπτουσιν οἱ τε καιροὶ (= αἱ κακαὶ καταστάσεις) καὶ τὰ πράγματα (= αἱ περιστάσεις), καὶ ὁ τῶν θεραπευομένων (= ἁμαρτωλῶν) ἐπιδέχεται τρόπος (= ὁ χαρακτήρ)» (Migne 35, 441). Παραλλήλως καὶ ἐν συσχετισμῷ πρὸς ταῦτα, ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, εἰς τὸν ὡς ἄνω Λόγον του, χαρακτηρίζει καὶ ὀρίζει τὴν ἱερωσύνην ὡς «τέχνην τεχνῶν καὶ ἐπιστήμην ἐπιστημῶν» λέγων: «Τῷ ὄντι γὰρ αὕτη μοι φαίνεται τέχνη τις εἶναι τεχνῶν, καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν, ἄνθρωπον ἄγειν (= ὀδηγεῖν), τὸ πολυτροπάτατον (= πολυπλάνητον) ζῶον (= τὸ ζῶν πλάσμα) καὶ ποικιλώτατον (= εὐμετάβλητον καὶ ἄστατον)» (Migne 35, 425). Ὀνομάζει δὲ τὸν ἐκπρόσωπον τῆς ποιμαίνουσης Ἐκκλησίας «προστάτην», μὲ τὴν ἀρχικὴν στρατιωτικὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως, ἢ ὁποῖα σημαίνει τὸν εἰς τὴν ἐμπροσθινὴν γραμμὴν παρατεταγμένον. Τὸν ὀνομάζει καὶ «ἐπιστάτην», πάλιν μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς παρατάξεως ἐν τῇ μάχῃ, ὡς ἰσάμενον πλησίον ἀνδρὸς πρὸς ὑποβοήθησιν αὐτοῦ (Migne 35, 452).

Περαιτέρω, ὡς ἐν ἐκ τῶν πολλῶν παράδειγμα φιλανθρωπίας τῆς ποιμαίνουσης Ἐκκλησίας, καταχωρίζεται ἐνταῦθα ἡ περίπτωσις κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Νεκρώσιμος Ἀκολουθία τῶν ἐκτελουμένων καταδίκων πρέπει νὰ ψάλλεται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν,

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 507 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11 τεύχους.

καὶ ὄχι κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως. Συγκεκριμένως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 43 τῆς 24 Ἰανουαρίου 1935 Ἐγκύκλιον αὐτῆς «πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» γράφει τὰ ἑξῆς φιλάνθρωπα: «Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἀφορμὴν λαβοῦσα ἐξ ἐρωτήματός τινος τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν, περὶ τοῦ κατὰ πόσον ἔχεται ἀληθείας τὸ ἀναγραφέν πρὸ τινος ἐν τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ, ὅτι ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία τῶν εἰς θάνατον καταδικαζομένων ψάλλεται καθ' ὁδὸν ὑπὸ τοῦ ἱερέως, καὶ καθ' ἣν ὥραν ὁ μελλοθάνατος μεταφέρεται, ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως, παρακαλεῖ Ὑμᾶς ὅπως δι' Ἐγκυκλίου γνωρίσητε τῷ ὑφ' Ὑμᾶς Ἱερῷ Κλήρῳ, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δεόν ὁ ἱερεὺς ὁ κατ' ἐκλογὴν τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ καταδίκου (ὄρα σχετικὴν Ἐγκύκλιον Ὑπουργείου Δικαιοσύνης τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1836), πρὸ τῆς ἐκτελέσεως, τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, μετὰ σχετικὴν προτροπὴν εἰς μετάνοιαν ἐφ' οἷς ἡμαρτεν ὁ μελλοθάνατος, ἐξομολόγησιν αὐτοῦ, καὶ μετάδοσιν αὐτῶ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, νὰ συνοδεύῃ αὐτὸν μέχρι τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως παραμυθούμενος αὐτόν, μὴ εὐρίσκηται παρὼν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐκτελέσεως, ψάλλῃ δὲ τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἵνα μὴ ἢ καθ' ὁδὸν ἀνάγνωσις τῆς ἀκολουθίας ταύτης ἐπιτείνῃ τὴν ἀγωνίαν τοῦ μελλοθανάτου» (Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, τόμος Β', Ἀθῆναι 1956, σελ. 51. Ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιμ. Χρυσόστομου Θέμελη, νῦν Μητροπολίτου Μεσσηνίας).

Τοῦ ἰδίου περιεχομένου Συνοδικὴ Ἐγκύκλιος — ἢ ὑπ' ἀριθμὸν 485 τῆς 27 Νοεμβρίου 1946, ἀποσταλεῖσα μετὰ πάροδον 11 ἐτῶν ἀπὸ τὴν προηγουμένην, «πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος — διεπομένη καὶ αὕτη ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῆς φιλάνθρωπίας — καταχωρίζεται καὶ ἐνταῦθα, χάριν τῆς Ἱστορίας καὶ ἔχει ὡς ἑξῆς: «Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει, ὅτι τινὲς τῶν ἱερέων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας ἀναγινώσκουσι τὴν ἱερὰν Ἀκολουθίαν τῶν κεκοιμημένων, εἰς τοὺς καταδικαζομένους εἰς θάνατον ὑπὸ τῶν Στρατιωτικῶν — Δικαστηρίων, πρὸ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν καὶ δὴ ὅταν πρὸς ταύτην ἄγονται, ἔγνω, ὅπως παρακαλέσῃ τοὺς Σεβ. Ἀρχιερεῖς, ἵνα συστήσωσι εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ Κλήρον, ἵ-

να, ἐπειδὴ ἢ ὡς ἄνω πράξεις ἀντίκειται πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὸ χριστιανικὸν αἴσθημα τῆς ἀγάπης, συνάμα δὲ ἐμφανίζει στυγνὴν σκληρότητα καὶ ἀπανθρωπίαν εἰς αὐτούς, ἐνῶ ἔδει ἢ ἐκ τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἀγάπης παρηγορία νὰ χορηγῆται πλουσίως πρὸς αὐτούς, ἀποφεύγωσι τοῦ λοιποῦ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Ἀκολουθίας τῶν κεκοιμημένων, ἧτις δεόν νὰ τελεῖται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν» (Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, τόμος Β', Ἀθῆναι 1956, σελ. 439. Ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιμ. Χρυσόστομου Θέμελη, νῦν Μητροπολίτου Μεσσηνίας).

Κατὰ τὸν Ὁρθόδοξον Ἐπίσκοπον Ζάρας τῆς Δαλματικῆς Νικοδήμον Μίλας, ὡς ἐγένετο ἀνωτέρω λόγος, τῆς τελέσεως Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας στεροῦνται καὶ οἱ καταδικαζόμενοι ὑπὸ δικαστηρίου εἰς θάνατον (Νικοδήμου Μίλας, Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, Ἀθῆναι 1906, σελ. 977). Εἶναι μία περίπτωση μὴ συμπεριλαμβανομένη εἰς τὰ προαναφερθέντα συγγράμματα Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου, καὶ εἶναι ὅπως δὴποτε ἀπάνθρωπος καὶ σκληρὰ.

Παραλλήλως πρὸς ταῦτα, σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι, ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος, κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 5 Φεβρουαρίου 1997, ἀπεφάσισεν ὁμοφώνως ὅπως τὸ πρόβλημα τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας διὰ τοὺς τελέσαντας πολιτικὸν γάμον ἀπασχολήσῃ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας εἰς προσεχῆ συνέλευσιν αὐτῆς.

7. Ἡ πολιτικὴ κηδεύσις.

Ἐτερον ἐπακόλουθον τῆς θεσπίσεως τοῦ πολιτικοῦ γάμου εἶναι ἡ παρουσιασθεῖσα ἀποψὶς τῆς θεσπίσεως πολιτικῆς κηδεύσεως, ὡς προαιρετικῆς, διὰ τοὺς τελέσαντας πολιτικὸν γάμον. Τὸ ζήτημα τοῦτο παρουσιάσθη εἰς τὸν Τύπον, καὶ ὡς ἐν παραδείγματι καταχωρίζεται ἐνταῦθα τὸ εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἡ Καθημερινή» τῆς 13 Φεβρουαρίου 1997, δημοσίευμα, ἔχον οὕτω: «Καὶ πολιτικὴ κηδεύσις ἐν ὄψει — Μετὰ τῆ θρησκευτικῆ ἀμφισβήτησιν τοῦ πολιτικοῦ γάμου... — Μὲ τὴν θέσπισιν “πολιτικῆς κηδεύσεως”, ποὺ θὰ εἶναι προαιρετικὴ ὅπως καὶ ὁ πολιτικὸς γάμος, προτίθεται νὰ ἀντιμετωπίσει ἢ πολιτεία τὴν ἀρνησὶν ὀρισμένων ἱεραρχῶν — ὅπως προσφάτως τοῦ μητροπολίτου Δράμας — νὰ κηδεύσῃ μὲ τὸ θρη-

σκευτικό τελετουργικό αποθανόντες που είχαν τελέσει πολιτικό γάμο.

Ἀπαντώντας σὲ σχετική ἐπίκαιρη ἐρώτηση τοῦ βουλευτοῦ τοῦ ΚΚΕ Λ. Αὐδῆ, ὁ ὑφυπουργὸς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ἰ. Ἀνθόπουλος εἶπε χθὲς στὴ Βουλὴ: «Θὰ πρέπει νὰ ἐξετάσουμε τὴ δυνατότητα λήψης κάποιων μέτρων γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουμε μία διαδικασία καὶ ἓνα τελετουργικὸ μὴ θρησκευτικῆς κήδευσης. Αὐτὸ εἶναι ὑποχρέωσή μας καὶ θὰ τὸ ἀντιμετωπίσουμε». Ὁ κ. Ἀνθόπουλος τόνισε ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ἐλεγχθοῦν σὲ καμία περίπτωση πειθαρχικῶς οἱ ἱεράρχες ποὺ ἀρνοῦνται τὴν κήδευση κατὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸ τελετουργικὸ, δεδομένου ὅτι δὲν θεωροῦνται δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Ὁ κ. Αὐδῆς ἀπὸ τὴν πλευρὰ του τόνισε ὅτι «δὲν τίθεται θέμα πειθαρχικοῦ ἐλέγχου, ἀλλὰ ὑποτίμησης ἑνὸς πολιτειακοῦ θεσμοῦ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία».

Τὴν ἐπομένην ἡμέρας ἡμέραν ἀπὸ τὴν δημοσιοποίηση τῆς ἀπόψεως περὶ πολιτικῆς κηδεύσεως, ἐδημοσιεύθησαν εἰς ἐφημερίδας γνώμαι Ἱεραρχῶν καὶ λαϊκῶν, μερικαὶ ἐκ τῶν ὁποίων καταχωρίζονται ἐνδεικτικῶς, ὡς ἀκολούθως.

Εἰς τὴν ἐφημερίδα Ἀδέσμευτος Τύπος, τῆς 14 Φεβρουαρίου 1997, γράφονται τὰ ἑξῆς: «Σὰν «σκυλιὰ στ' ἀμπέλι», ὅπως λέει ὁ λαὸς μας, θὰ πηγαίνουν ὅσοι ἔχουν ἐπιλέξει τὸν πολιτικὸ γάμο. Καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ τὴ βούλα τοῦ ὑπουργοῦ! Τὸ θέμα ἀνέκυψε μὲ τὴν ἀρνηση τοῦ μητροπολίτη Δράμας κ. Διονυσίου, νὰ τελέσῃ τὴν κηδεῖα νεκροῦ, ποὺ εἶχε τελέσει πολιτικὸ γάμο».

Εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐφημερίδα ἐδημοσιεύθησαν αἱ ἐξῆς ἀπόψεις καὶ γνώμαι. Ὁ Μητροπολίτης Καρπενησίου Νικόλαος ἐξέφερε τὴν γνώμην, ὅτι «ὅταν ἐπιλέγουν τὴν φυγὴ ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας, πρέπει νὰ εἶναι προετοιμασμένοι καὶ γιὰ τὶς ἐπιπτώσεις ποὺ ἔχει ἡ ἐπιλογή τους... Δὲν ξέρω τί θὰ πράξω ἂν βρεθῶ στὴ δύσκολη θέση μπροστά μου νὰ ἔχω νεκρὸ ποὺ ἔχει «ἀποβάλει» ἀπὸ μέσα του τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς πίστεως».

Ὁ Μητροπολίτης Καρυστίας καὶ Σκύρου Σεραφεῖμ γράφει: «Ἐμεῖς ὀφείλουμε νὰ περριμένουμε τὴ θέση ποὺ θὰ πάρει ἡ Ἱερά Σύνοδος. Προσωπικὰ πιστεύω ὅτι δὲν θὰ θελήσει κανένας νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ πράγμα. Τὴν κηδεῖα τὴ σέβονται ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πιστοὶ καὶ μὴ. Ἡ ὅλη τελετουργία τῆς κηδεῖας ἀποτελεῖ καὶ ἓνα ἔθιμο, ποὺ εἶναι δύσκολο νὰ τὸ ἀποβάλουμε».

Ὁ βουλευτὴς Στέλιος Παπαθεμελιῆς τάσσεται ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς κηδεύσεως. Ὁ δὲ βουλευτὴς Γεράσιμος Γιακουμάτος καταχωρίζει τὴν

γνώμην του λέγων, «σήμερα ποὺ τὰ πάντα ἔχουν γκρεμισθεῖ στὴ χώρα μας, τὸ μόνο ὄξυγόνο ποὺ μᾶς ἔχει μείνει εἶναι οἱ ἀξίες καὶ οἱ παραδόσεις καὶ πάνω ἀπὸ ὅλα ἡ χριστιανικὴ πίστη. Στὸ νοῦ τῶν Ἑλλήνων εἶναι βαθιὰ ριζωμένη ἡ πίστη στὸν Θεό, βαθιὰ θρησκευόμενος λαὸς ὁ ἐλληνικὸς. Ἀποτελεῖ θέατρο παραλόγου τὰ ὅσα ἀκούσαμε χθὲς ἀπὸ τὸν κ. Ἀνθόπουλο περὶ πολιτικῶν γάμων καὶ πολιτικῶν κηδεῶν, ὅλα αὐτὰ εἶναι ἐκσυγχρονιστικὲς ἀρλοῦμπες».

Ὁ ἡθοποιὸς Θ. Καρακατσάνης, σχολιάζει τὴν περίπτωσιν τῆς πολιτικῆς κηδεύσεως λέγων, «ὅταν πεθαίνει κάποιος ἀπὸ τὰ ὅσα ἔχω δεῖ δὲν βλέπει τί γίνεται πίσω, πάνω καὶ κάτω. Σὲ καμία περίπτωση δὲν θὰ πρέπει νὰ συνδέουμε τὸν πολιτικὸ γάμο μὲ τὴν κηδεῖα. Δὲν εἶναι δὲ τὸ ἴδιο νὰ ζεῖς καὶ νὰ πεθαίνεις. Ἡ οὐσία εἶναι ὅτι ὅταν ἡ Ἐκκλησία παίρνει τέτοιες ἀκραίες θέσεις εἶναι εἰς βάρος τῆς».

Εἰς τὴν ἐφημερίδα Ἐλευθεροτυπία τῆς 14 Φεβρουαρίου 1997, ὁ Μητροπολίτης Ἰωαννίνων καταχωρίζει τὴν γνώμην του, λέγων «ἡ ἀποψη ποὺ ἐξέφρασε ἐκ μέρους τῆς πολιτείας ὁ ὑφυπουργὸς εἶναι σὲ σωστὴ βάση γι' αὐτοὺς ποὺ δὲν ἔχουν θρησκεία καὶ ἐπομένως καλῶς τὸ ἐσκέφθη. Κι αὐτὸ γιατί, εἶπε, κάθε θρησκεία ἔχει ἓνα εἶδος προπομπῆς τῶν νεκρῶν τῆς, ὁπότε καὶ αὐτὸς ποὺ δὲν ἔχει θρησκεία πρέπει νὰ ἔχει ἓναν τρόπο νὰ ταφῇ».

Ὁ Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθιμος ἐδήλωσε εἰς τὴν ἐφημερίδα Ἐξουσία, τῆς 14 Φεβρουαρίου 1997, τὰ ἑξῆς: «Ἡ Ἐκκλησία σεβομένη τὴν προσωπικὴ ἐλευθερία καὶ τὶς πεποιθήσεις κάθε ἀνθρώπου δὲν πρόκειται νὰ ἔχῃ ἀντίρρηση γιὰ τὴν θέσπιση τῆς πολιτικῆς κηδεύσεως, ποὺ θὰ ἀφορᾷ σὲ κείνους ἐκ τῶν πολιτῶν οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐκφράσει ἐπίσημα ἐν ζωῇ μιὰ τέτοια ἐπιθυμία. Ἡ πρόθεση τῆς πολιτείας ὅμως νὰ νομοθετήσῃ νεκρώσιμη «τελετὴ» εἶναι ἀνεδαφικὴ καὶ σχεδὸν ἀστεία. Ὁ πόνος, ἡ συντριβὴ καὶ πρὸ πάντων ἡ μεταφυσικὴ ἀγωνία τῶν συγγενῶν γιὰ τὸν ἀνθρωπὸ τους δὲν θεραπεύονται μὲ πολιτικὰ ὑποκατάστατα». (Γνωριμία τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ Σαμοθράκης, τεύχος 135ον, Ἰανουάριος - Φεβρουάριος 1997, σελ. 8).

Ὁ καθηγητὴς Παναγιώτης Ἰ. Κολλιτσιδάς ἐδημοσίευσε ἐνδιαφέρουσαν ἐπιστολὴν εἰς τὴν ἐφημερίδα Ἐστία, τῆς 21 Μαρτίου 1997, ἀποσπάσματα τῆς ὁποίας καταχωρίζονται ἐνταῦθα: «Ἀπορίας καὶ ἐρωτήματα παρέχουν εἰς κάθε Ὁρθόδοξον Χριστιανόν, τόσον τὰ ληρήματα τοῦ ὑφυπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Ἰω. Ἀνθόπουλου, ὅσον καὶ ἡ προβολὴ τούτων διὰ τῶν ἐφημε-

ρίδων και τῆς τηλοψίας περι τῆς μελετωμένης... πολιτικῆς κηδείας! Ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς παρηκολούθησε τὰς σχετικὰς ἀνακοινώσεις, τὸν ἕξ αὐτῶν κοινωνικὸν σάλον καὶ σκανδαλισμὸν τῶν πιστῶν, τὴν χαρὰν δὲ τῶν ἀσεβῶν...

Ἡ ὅλη ἐνέργεια τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Πολιτείας εἰς τὰ θέματα τῆς Αὐτοκεφάλου Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῆς μελετωμένης νομοθετικῆς ρυθμίσεως, δύναται νὰ θεωρηθῆ νοσηρὰ καὶ ἀήτης. Ἡ τακτικὴ δὲ αὐτῆ προκαλεῖ σκανδαλισμὸν τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ἱεράρχαι μας, οἱ ἱερεῖς, οἱ μοναχοὶ κ.λπ. ἐξετέλεσαν καὶ ἐκτελοῦν πάντοτε τὴν ἀποστολήν των, πρὸς ψυχικὴν, ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ποιμνίου καὶ εἰς τὰ πλέον ἀπομεμακρυσμένα μέρη τῆς Χώρας ἀκόμη δὲ καὶ εἰς τὰ σκλαβωμένα, ὅταν ἄλλοι, πλέον ἀρμόδιοι, ἀσχολοῦνται μὲ ἐκδηλώσεις πρὸς τιμὴν λαϊκῶν τραγουδιστῶν, θορυβοῦντες, παραλλήλως διὰ τοιοῦτου εἶδους μηδαμινότητος... Ἡ σχεδιαζομένη, μετὰ τὸν πολιτικὸν γάμον –ἀσχέτως τῆς παταγώδους ἀποτυχίας τοῦ νεωτερισμοῦ– ρύθμις καὶ νομοθετικὴ ἐπέμβασις εἰς τὰ Ἅγια Μυστήρια (βαπτίσεις καὶ κηδεῖαι) δὲν ἀφήνει περιθώρια εἰς τὸν λαϊκὸν νὰ ἐννοήσῃ τί διαφαίνεται ὀπισθεν αὐτῆς. Κάθε ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ εἶναι βραδὺς εἰς τὸ λέγειν καὶ βραδὺς εἰς τὴν ὀργήν, ἰδίως ὅταν κυβερνᾷ καὶ χειρίζεται ὑψίστης σημασίας θέματα... Οἱ Ἕλληνες ὀφείλουσαν νὰ γρηγοροῦν καὶ νὰ μὴ ἐφησυχάζουν, διότι οἱ ἀρνηταὶ τοῦ τριπτύχου “Πατρίς - Θρησκεία - Οἰκογένεια”, μὲ τὸ ὁποῖον ἐγαλουχήθησαν γενεαὶ ἐπὶ γενεῶν καὶ ἐμεγαλοῦργησαν, σκοποῦν νὰ ἀποσυνδέσουν παντελῶς καὶ νὰ ἀποπροσανατολίσουν τὴν νεολαίαν μας ἀπὸ τὴν Θρησκείαν, τὴν Ἱστορίαν καὶ τὰς Παραδόσεις τοῦ λαοῦ μας!».

Ἐπὶ τοῦ ἀνακύψαντος, ὡς ἄνω, νέου προβλήματος διὰ τὴν ποιμαίνουσαν Ἐκκλησίαν, ἐξέφρασαν γνώμην καὶ ἐκπρόσωποι τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, ἐδημοσιεύθησαν δὲ ἀπόψεις αὐτῶν εἰς τὴν ἐφημερίδα Ἐλευθεροτυπία τῆς 14 Φεβρουαρίου 1997, καταχωριζόμενα ἐνδεικτικῶς, ἐνταῦθα. «Ὁ δήμαρχος Χαλανδρίου Κώστας Παττακὸς δήλωσε στὴν “Ε” ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς πολιτείας εἶναι σωστὴ καὶ οἱ δῆμοι δὲν θὰ ποῦν “ὄχι”, ὅπως δὲν εἶπαν ὄχι στὸν πολιτικὸν γάμον. Μποροῦμε νὰ τὸ κάνουμε, ὅμως ἴσως θὰ πρέπει νὰ ὑπάρξουν εἰδικοὶ χώροι γιὰ μίαν τέτοια τελετὴ». Ὁ δήμαρχος εἶπε ἀκόμα ὅτι «ἴσως θὰ πρέπει νὰ ὑπάρξῃ διάλογος μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας γιὰ τὴν καλύτερὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος σὲ περίπτωσιν

ποῦ ἡ Ἐκκλησία ἐκφράσει διαφωνίες, γιατί εἶναι ἐλεύθερη ἐπιλογὴ τοῦ καθένα τὸ πῶς θὰ κηδευτεῖ». Ἐπίσης χθές, ὁ διευθυντὴς τῆς Κεντρικῆς Ἐνώσεως Δήμων καὶ Κοινοτήτων Ἑλλάδος κ. Γιανναράκης δήλωσε ὅτι «ἡ πρόθεσις τῆς κυβέρνησεως εἶναι ἐνδιαφέρουσα καὶ ὅταν ὑπάρξῃ ὀλοκληρωμένη πρότασις τὸ Δ.Σ. τῆς ΚΕΔΚΕ θὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὸ θέμα».

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅπωςδήποτε θὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ τὸ νέον τοῦτο πρόβλημα, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπόρροια καὶ συνέπεια τῆς ὑπὸ τῆς Πολιτείας θεσπίσεως τοῦ πολιτικοῦ γάμου. Εἶναι φυσικόν, ὅτι ἡ ποιμαίνουσα Ἐκκλησία ζῆ καὶ κινεῖται καὶ δρᾷ ἐντὸς τῆς κοινωνίας τοῦ συγχρόνου κόσμου, ὁ ὁποῖος ἔχει ποικιλίαν γνωμῶν καὶ ἀπόψεων, πολλαὶ ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ἀπαράδεκτοι ἀμιγεῖς παραδοξότητες. Ἀνεκαθεν δὲ ἡ Ἐκκλησία δὲν ἐγένετο εὐκόλος καὶ ἀμελέτητος δέκτης ἀπόψεων, ἐκπεμπομένων, εἴτε ἐκ τῆς Πολιτείας, εἴτε ἐκ πιέσεων, εἴτε ἐκ διαφορῶν παραγόντων ἢ καὶ μεμονωμένων ἀτόμων. Καὶ τοῦτο, διότι ἔχει πάντοτε τὴν αὐτοσυνειδησίαν ὅτι, εἶναι προκαθημένη, ὄχι μόνον τῆς Ὁρθοδόξου χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ ζωῆς, ἀλλὰ προκαθημένη καὶ τῆς ἱερᾶς παραδοσιακῆς παρακαταθήκης καὶ κληρονομίας, ζῶσα καὶ ἐπισητικῶς ἐνεργοῦσα εἰς τὴν ἐκάστοτε σύγχρονον Βαβέλ καὶ τὸν ἀσταμάτητον κυκεῶνα, ἤτοι εἰς τὸ «ἀνακάτωμα», κατὰ τὴν κοινὴν ἔκφρασιν, φρενῶν καὶ ἰδεῶν καὶ ἀπόψεων καὶ γνωμῶν. Ἡ ποιμαίνουσα Ἐκκλησία, ὡς γνωστόν, ἀποφασίζει πάντοτε μὲ ὁδηγὸν τὴν Ἁγίαν Γραφήν, τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν καὶ τὰς ποιμαντικὰς διδασχὰς τῶν ἁγίων Πατέρων αὐτῆς. Καὶ τοιοῦτοτρόπως, καθοδηγουμένη ἐν ἀσφαλείᾳ, καὶ μὴ σπεύδουσα, δὲν ἐμπίπτει εἰς ὀλισθήματα. Ἡ θεοστατος Ἐκκλησία, ἱερουργοῦσα, κηρύττουσα, καὶ διαποιμαίνουσα τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα –κατὰ τὸ τριπλοῦν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ἀξίωμα– δὲν σχετίζεται καὶ δὲν θὰ σχετισθῇ ποτέ, μέχρι καὶ τῆς συντελείας τοῦ κόσμου, οὔτε μὲ τὴν παλαιότητα, οὔτε μὲ τὸ γῆρας, ἢ ὅπως ἐπιγραμματικῶς ἀποφθέγγεται ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος «τείχη μὲν τῷ χρόνῳ παλαιοῦνται, ἡ Ἐκκλησία δὲ οὐδέποτε γηρᾷ» (Migne 52, 397).

(Τέλος)

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΚΑΙ Η ΜΕΘΟΔΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΧΡΙΣΤΟΥ*

*Θεοφιλέστατε ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Μακαριότη-
τος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ,*

Σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,

*Ἐντιμότατοι ἐκπρόσωποι τῶν Πολιτικῶν, Δημοτι-
κῶν, Δικαστικῶν, Στρατιωτικῶν καὶ Ἐκπαι-
δευτικῶν Ἀρχῶν,*

Ἐκλεκτὴ καὶ φιλόχριστος ὁμήγυρις,

Ἐὰν ἡ Πεντηκοστὴ ἀποτελῆ διὰ τὴν καθόλου
χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν τὴν γενέθλιον αὐτῆς ἡμέ-
ραν καὶ μᾶς ἀναβιάζῃ μέχρις αὐτῆς τῆς φαισε-

θυσιν εἰς τὴν ἱστορικὴν του πορείαν. Καλεῖται νὰ
ἀποτελέσῃ σάλπισμα ἐγερετήριο δι' εὐγενεῖς ἐξορ-
μήσεις ἐναντίον τοῦ ψεύδους καὶ τῶν οὐτοπιῶν τῆς
συγχρόνου ἐποχῆς. Καλεῖται ν' ἀποβῆ σύριγμα
φλογώδους πνευματικοῦ ὄλμου μέσα εἰς τὴν ἀτμό-
σφαιραν τῆς νάρκης, εἰς τὴν ὁποῖαν εὐρίσκονται
σήμερον αἱ ἠθικαὶ ἀξίαι. Καλεῖται νὰ κομίσῃ μῆ-
νυμα ἕαρος πνευματικοῦ εἰς τὰς ψυχὰς ἑκατομμυ-
ρίων ἀνθρώπων, διαβιούντων ἐν μέσῳ ἠθικοῦ λι-
μοῦ καὶ αὐχμοῦ, νὰ δώσῃ θετικὴν ἀπάντησιν εἰς τὰ
ἐπιτακτικὰ καὶ ἐπείγοντα αἰτήματα καὶ ἐρωτήματά
των, νὰ κατασιγάσῃ τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸ ἄγχος
των.

Τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Διαυλείας κ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ
Ἀρχιεραματωῦς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ἐπέστη λοιπὸν ἡ μεγάλη στιγμή, καθ' ἣν ἡ
Ὁρθοδοξία, ὡς αὕτη ἐβιώθη καὶ ἐμεγαλοῦρησεν
εἰς τὴν γῆν τῆς Ἀττικῆς, ἀπὸ τῆς ἡμέρας Παύλου
τοῦ Ἀποστόλου ἕως τῆς σήμερον, ὡς μοναδικὴ καὶ
ὑπεράττη ἀλήθεια, νὰ προσφέρῃ τὴν θετικὴν καὶ
πολύτιμον αὐτῆς συμβολήν, ἥτις οὐδὲν ἄλλο εἶναι
εἰμὴ προσφορὰ ἱερὰ καὶ διακονία ἀγία εἰς τὴν
συντελουμένην σήμερον νέαν κοσμογονίαν, εἰς τὴν
ἀνάπλασιν τῶν νεωτέρων κοινωνιῶν.

φόρου αὐγῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ, οὐχ ἦτον ὁ-
μως καὶ ἡ παρούσα μεγάλη ἐπέτειος, ὡς ἑορτὴ
κατ' ἀρχὰς ἀναμνηστικὴ τῆς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τούτου
βήματος ὁμιλίας τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς
τοὺς Ἀθηναίους καὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἐκκλησίας
τῶν Ἀθηνῶν, ἀπέβη μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν
ἑορτὴ προσφιλῆς, ἀντικατοπτρίζουσα ὄλον τὸ μυ-
σταγωγικὸν βάθος τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀντιφεγγί-
ζουσα ὄλην τὴν ἱστορικὴν αἴγλην τῆς εὐαγγελικῆς
ἀληθείας. Ἡ ἱστορικὴ αὕτη ἐπέτειος κατηγλαϊσμέ-
νη ἀπὸ μαρμαρυγᾶς φωτὸς ἀνεσπέρου, ἐγένετο,
διὰ τῶν αἰῶνων, πηγὴ ὑψηλῶν ἐμπνεύσεων, εἰς
τρόπον ὥστε νὰ ἐπιβληθῆ εἰς τὴν ὀρθόδοξον συν-
είδησιν ὡς εἷς ἐκ τῶν δημιουργικωτέρων ἱστορι-
κῶν σταθμῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς
πληρώματός της. Διότι μᾶς μυσταγωγεῖ εἰς τὸ μα-
κρὸν παρελθὸν καὶ μᾶς ἀποκαλύπτει τὴν δύναμιν
καὶ τὴν ἀξίαν τῆς εἰς Χριστὸν πίστεώς μας.

Ἐκ τῆς πραγματικότητος ταύτης ἀντλοῦσα καὶ
ἡ φωνὴ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος πνοὴν καὶ δύναμιν, θὰ
ἐπιχειρήσῃ νὰ ἀναπτύξῃ, κατὰ τὴν μεγάλην ταύτην
καὶ ἀγίαν ἑορτήν, τὴν ὁποῖαν λαμπρύνει ἡ παρου-
σία ἐκπροσώπου τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Πρωθιεράρχου
καὶ ἀναδεικνύει τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων ἡ ἱερὰ
παρεμβολὴ καὶ τῶν διδασκάλων ἡ πρόθυμος συμ-
μετοχὴ καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ ἡ χαρμόσυτος συρ-
ροσὴ, σημεῖα τινα καὶ νὰ ἐπισημάνῃ, ἄλλ' ἀσθενῶς
καὶ ἀπεριτέχνως, τὴν θέσιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκ-
κλησίας ἐπὶ ἐπικαίρων ζητημάτων καὶ προβληματι-
σμῶν, τὰ ὁποῖα προκαλοῦσιν ἀνησυχίαν καὶ θόρυ-
βον εἰς τὰς ψυχὰς τοῦ εἰς Χριστὸν πιστεύοντος ὀρ-
θοδόξου ποιμνίου.

Εἶναι, τέλος, ἡ παρούσα μεγάλη ἑορτὴ βιβλίον
οἶονεῖ ἔμπυχον, ἐνώπιον πάντων ἠνεωγμένον, τὸ
ὁποῖον διδάσκει, ἐπεξηγεῖ καὶ διαλαλεῖ καὶ ἐγγύ-
θεν καὶ πόρρωθεν καὶ ἐξ ἑώας καὶ ἐκ δυσμῶν καὶ
ἐκ βορρᾶ καὶ ἐκ νότου, ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία, περι-
κλείουσα ἐν ἑαυτῇ τὰ ζωτικὰ στοιχεῖα τοῦ Χρι-
στιανισμοῦ, καλεῖται σήμερον νὰ προσδώσῃ εἰς
τὸν χριστιανικὸν καὶ πεπολιτισμένον κόσμον τὸν
ὀρθὸν προσανατολισμὸν καὶ τὴν ἀσφαλῆ κατεύ-

Εἶναι γνωστὴ ἡ ἀνησυχία καὶ ὁ θόρυβος, ὁ ὁ-
ποῖος προεκλήθη ἐξ ἀφορμῆς τῆς προσφάτου ψη-
φίσεως νόμου διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἀτόμου ἐκ
τῆς ἐπεξεργασίας δεδομένων προσωπικοῦ χαρα-
κτῆρος. Ποικίλαι ὑπῆρξαν αἱ ἀντιδράσεις. Ἡ
προσπάθεια προστασίας τοῦ πολίτου ἀφ' ἑνὸς ἄλ-
λὰ καὶ ἡ ἀγωνία τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν ἐμπλοκὴν
τρίτων εἰς τὸν χώρον τῆς προσωπικῆς καὶ οἰκογε-

* Ὁμιλία κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου,
τῆς 29ης Ἰουνίου 1997, εἰς τὴν Πνύκα.

νειακής του ζωής ἀφ' ἑτέρου, καὶ ὁ ἐλλοχεύων κίνδυνος παρεμβάσεως εἰς αὐτήν, διὰ τῶν συγχρόνων ἠλεκτρονικῶν μέσων, ἐδημιούργησαν προϋποθέσεις ἀνησυχίας, εἰς μίαν μάλιστα ἐποχὴν ἰδιαίτερος μεταβατικὴν, ἐποχὴν συγχύσεως καὶ παντοειδούς κρίσεως, πνευματικῆς, ἠθικῆς, κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς, καθ' ἣν δοκιμάζομεν καθημερινῶς τὸ ὀδυνηρὸν συναίσθημα, ὅτι ὀλοταχῶς βυθιζόμεθα μέσα εἰς τὸ χάος τοῦ παραλογοισμοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία ὁμως, ὡς πνευματικὴ μήτηρ ὅλων τῶν χριστιανῶν, ἔχει ἄποψιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου μεγάλης σημασίας ζητήματος, τὴν ὁποίαν προσφάτως ἐκοινοποίησεν ἐγκυκλίως εἰς τὰ πνευματικά της τέκνα, καὶ τὴν ὁποίαν θὰ ἐπιχειρήσῃ σήμερον νὰ προσεγγίσῃ τὸ ἱερὸν τοῦτο βῆμα, τοῦτο μὲν διὰ νὰ διδάξῃ καὶ νὰ καταρτίσῃ τὸ ποιμνιὸν της εἰς τὴν ἀλήθειαν, τοῦτο δὲ διὰ νὰ ἐπισημάνῃ τὸν κίνδυνον, ὁ ὁποῖος καραδοκεῖ ἀπὸ τὴν ἀλόγιστον καὶ ἀδιάκριτον χρῆσιν τῶν νέων δεδομένων τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας.

Ἐὰν ὁ ἀρχαῖος πολιτισμὸς ἐπενόησε τὸ ἄστυ, ἡ χριστιανικὴ πίστις ἐδημιούργησε τὸν κόσμον. Ἐκεῖνος διέπλωσε τὸν πολίτην αὐτὴ τὸν ἄνθρωπον. Αὐτὴ ἐκήρυξε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἀδελφοὺς «κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ». Ἐκεῖνος ἐλάτρευσε τὸν ἄγνωστον Θεόν αὐτὴ τὸν γνωστόν, τὸν Πατέρα καὶ Δημιουργὸν τοῦ παντός.

Ὁ οὐρανοβάμων Ἀπόστολος Παῦλος ἐκήρυξε τὴν ἀρχαίαν φιλοσοφίαν, προπαιδείαν καὶ προπαρασκευὴν εἰς Χριστόν. Συνεφιλίωσε τὸ παρελθὸν πρὸς τὸ παρὸν καὶ ἀπειργάσθη τὸ μέλλον. Προσέδωκεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως τὴν λαμπρότητα τοῦ γλαυκοῦ οὐρανοῦ. Ἀπεκάλυψεν ἐν αὐτῇ ὅλην τὴν αἴγλην τῶν πνευματικῶν ἀναβάσεων, ὅλην τὴν γοητείαν τῆς γαληνιώσης θαλάσσης. Διεΐδεν, τέλος, εἰς αὐτὴν τὴν ἰδανικὴν ἀνθρωπίνην τελειότητα ὡς τινα χινοφεγγόφωτον κορυφὴν, ὅπου ἄρρητος εἶναι ἡ εὐφροσύνη τῶν καθορώντων τὸ θεῖον κάλλος. Καὶ ἐκήρυξε τὸν Χριστιανισμὸν διαυγῆ, παναρμόνιον, ἀναδίδοντα γαλήνην, ἐγκεντριζόντα εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅτι ὑψηλὸν καὶ πρὸ πάντων τὸ ἰδεῶδες τοῦ ἐξανθρωπισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, τῆς θεοφιλοῦς δηλαδὴ προσπαθείας διὰ τῆς ὁποίας τὸ ἄτομον μεταποιεῖται εἰς πρόσωπον, γίνεται δηλονότι ἄνθρωπος ἀληθής. Καὶ εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὑπαρξὶς ἀξιολογικῆ, καθ' ὅσον ἐδημιουργήθη «κατ' εἰκόνα» καὶ «καθ' ὁμοίωσιν» τοῦ Θεοῦ καὶ ἔχει σταθερὸν προσανατο-

λισμὸν πρὸς τὸ «*βασιλεῖον τῶν ἀξιών*». Τοῦ ἐπεδαψίλευσεν ὁ Θεὸς τὸ λογικὸν καὶ τὸ αὐτεξούσιον. Ἔτσι ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ ἐκφράζεται ἐμπράκτως ὡς κἄθαρος τοῦ νοῦς καὶ ἐλευθερία, ὡς δικαιοσύνη καὶ ἀλληλεγγύη, ὡς Σταυρὸς καὶ ἐθελουσία πορεία πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ αἰώνιον, ὡς Ἀνάστασις καὶ καινὴ κτίσις.

Εἰς τὸ σημεῖον ὁμως αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ καθορίσωμεν ἐκτενέστερον τὴν ἔννοιαν τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας. Ἄπαντες ὁμιλοῦσι σήμερον περὶ τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας, ἤτοι τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, καὶ ἐλάχιστοι ποιοῦνται μνείαν περὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ προσώπου. Ἄς ἐπισημάνωμεν ὁμως τὴν διαφορὰν, διὰ νὰ διαλευκάνωμεν τὴν σύγχυσιν. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ὁ ἄνθρωπος βιώνει τὴν ἄνευ παρεμβάσεως ἑτέρου τινὸς παράγοντος ἀπόλαυσιν κάποιων κοινωνικῶν προνομίων εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν ὁ ἄνθρωπος, ἀπηλλαγμένος τῶν δεσμῶν τοῦ πάθους καὶ τῆς ἁμαρτίας, μετέχει καὶ κοινωνεῖ τῆς ἀγιότητος τοῦ Θεοῦ.

Δυστυχῶς εἰς τὴν σύγχρονον ἐποχὴν μας ἡ τεχνολογία καὶ ἡ ἐπιστήμη εἰσέβαλον εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, μὲ ἀποτέλεσμα ἡ ἀλόγιστος καὶ ἄμετρος χρῆσις τῶν δεδομένων της, εἰς χεῖρας μάλιστα δυνάμεων ἰδιοτελῶν, νὰ καταδυναστεύῃ τὴν ἀτομικὴν θέλησιν καὶ τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος, ὡς ἄλλος Προμηθεὺς Δεσμώτης, τελεῖ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν δεσμῶν τὰ ὁποῖα ἐκεῖνος ἐδημιούργησεν δι' ἑαυτόν. Καὶ ἐξ ἐπόψεως χριστιανικῆς εἶναι σεβασταὶ αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι, ὅταν δὲν καταλύουν τὴν δημοκρατικὴν ἐνότητα τῆς κοινωνίας, ὅπως εἶναι σεβασταὶ καὶ αἱ κοινωνικαὶ ἀξίαι, ὅταν δὲν καταργοῦν τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας, ἐν ὀνόματι τῆς ἐνότητος τοῦ συνόλου καὶ τῆς εἰρήνης ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ἰσχύει ἐπὶ τοῦ προκειμένου «*ἐλευθερία ἐν τῇ ἐνότητι καὶ ἐνότης ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ*».

Ὅμως ὀφείλομεν νὰ καταστήσωμεν σαφές, ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος βιώνει ἐν Χριστῷ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ προσώπου δὲν ὑποτάσσεται εἰς διαφορὰς ἐξωτερικὰς δυνάμεις, δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ οὐδὲνα καὶ οὐδέν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι ἔχει ὑπερβῆ ὅλα τὰ κτιστὰ καὶ μετέχῃ τῆς ἀκτίστου ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι δὲν ἔχει διχασμένην καὶ κερματισμένην προσωπικότητα, ἀφοῦ ἔχει ὑπερβῆ τὴν διάκρισιν μεταξύ τοῦ εἶναι καὶ τοῦ φαίνεσθαι.

Ὁ οὕτως μορφούμενος ἄνθρωπος ἀποτελεῖ τὸν σκοπὸν τῆς Ἐκκλησίας, ὡς οἱ Μάρτυρες καὶ

οί Άγιοί της. Καί ώς τοιοῦτος καθίσταται πηγή ἀστείρευτος ἀνωτέρων πνευματικῶν συλλήψεων καί δημιουργιῶν καί δρᾶ ἐλευθέρως πρὸς προαγωγὴν τῆς κοινωνίας. Διότι φορεῦς, ρίζα καί καρπὸς τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας τοῦ προσώπου εἶναι ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ. Εἰς τοὺς νέους δὲ αὐτοὺς καιροὺς, ὅπου τὰ πάντα εἶναι νέα, χρειάζεται ἡ παρουσία ἀνθρώπου νέου. Ὁχι βεβαίως ὁ ὑπεράνθρωπος, ἀλλὰ ὁ ἀληθῶς ἐλεύθερος ἀνθρωπος, ὁ ἀξιωθεὶς τῆ χάριτι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ προσεγγίσῃ τὴν ἀκατάληπτον καί ἀκατάλυτον δόξαν τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς θὰ ἐμψυχώσῃ καί θὰ ἀξιολογήσῃ τὸν σύγχρονον τεχνικὸν πολιτισμὸν μας καί ὡς αἰθρηγενέτης βορρᾶς θὰ πνεύσῃ εἰς τὴν φλεγόμενην ἀτμόσφαιραν τῆς αὐχηρᾶς ἐρήμου τοῦ συγχρόνου κόσμου.

Αἴσθημα ὅμως ἀνησυχίας ἐνεποίησε κατ' αὐτὰς εἰς τὰς ψυχὰς τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου μας, ὁ λόγος περὶ τοῦ Ἀντιχρίστου καί τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, πράγμα τὸ ὁποῖον συνδέεται μὲ πολλοὺς νέους τρόπους ἐπικοινωνίας καί διασυνδέσεως τῶν πολιτῶν. Δὲν εἶναι ἄσχετον καί παράδοξον νὰ ἐπισημανθῇ ὁ κίνδυνος τῆς χρησιμοποίησεως, ὑπὸ τῶν ἀντιχριστιανικῶν δυνάμεων, ὄλων τῶν δεδομένων τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ συγκεντρωθῶν εἰς Ἐνιαῖον Σύστημα Πληροφοριῶν, διὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν μιᾶς πνευματικῆς δικτατορίας, ἡ ὁποία περιγράφεται εἰς τὸ βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου.

Ἡ ἐμφάνισις καί ἡ δρᾶσις τοῦ Ἀντιχρίστου, κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου καί τῶν Ἀποστόλων του, Ἰωάννου καί Παύλου, εἶναι μία προειδοποίησις τῆς ἐπικειμένης παρουσίας τοῦ Κυρίου, ὅστις διὰ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ τελικῶς θὰ ἐξοντώσῃ τὸν Ἀντίχριστον. Μολονότι λοιπὸν δὲν ἀπαντᾷ ἡ λέξις Ἀντίχριστος εἰς ἄλλα βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς, εἰ μὴ μόνον εἰς τὰς Καθολικὰς Ἐπιστολὰς τοῦ Ἰωάννου, ἐν τούτοις ἡ ὑπ' αὐτῆς ἐκφραζομένη σατανικὴ τῶν ἐσχάτων ἡμερῶν μορφή περιγράφεται καί ἀναφέρεται σαφῶς ἢ συμβολικῶς εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην καί εἰς τὴν Παλαιάν. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἀντὶ τοῦ ὀνόματος «ἀντίχριστος» χρησιμοποιεῖ πρὸς δήλωσιν τῆς αὐτῆς πονηρᾶς δυνάμεως καί προσωπικότητος τὰς λέξεις «ὁ ἀνθρωπος τῆς ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ὁ ἀντικείμενος καί ὑπεραιρούμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεόν, ὁ ἀνομος»¹. Ἡ Ἀποκάλυψις

τοῦ Ἰωάννου παριστᾷ καί περιγράφει τὸν ἀντίχριστον ὡς θηρίον μὲ ἑπτὰ κεφαλὰς², μολονότι αἱ ἐκφράσεις αὐταὶ ἐν τῇ Ἀποκαλύψει εἶναι μεταφορικαί καί συμβολικαί, καί παρὰ πολλῶν ἐρμηνευτῶν δὲν ἀποδίδονται εἰς τὸν Ἀντίχριστον. Ὁ Κύριος ἡμῶν ὡσαύτως ἐν τοῖς εὐαγγελίοις, ποιούμενος λόγον περὶ τῆς ἐμφανίσεως ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις τοῦ Ἀντιχρίστου, μεταχειρίζεται τὴν σχετικὴν Δαυιήλειον ἐκφρασιν πρὸς χαρακτηρισμὸν του «βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως... ἐστὼς ὅπου οὐ δεῖ»³.

Ἀντίχριστος ἢ αἰρετικὸς, κατὰ τὸν Ἰωάννην, εἶναι ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱὸν καί τὸν Πατέρα καί μὴ ὁμολογῶν, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἐν σαρκί, ἦτοι ἐνηθρώπησεν. «Τίς ἐστὶν ὁ ψεύστης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος, ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἐστὶν ὁ Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καί τὸν Υἱόν»⁴. «Πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί, οὗτός ἐστὶν ὁ πλάνος καί ὁ ἀντίχριστος»⁵. Κατὰ ταῦτα ὁ Ἀντίχριστος, ὁ καί πλάνος ἐπιλεγόμενος, ὡς ἔργον ἔχει διὰ τοῦ ψεύδους νὰ παρασύρῃ τοὺς εὐπίστους καί ἀδυνάτους εἰς τὴν ἄρνησιν τοῦ Χριστοῦ, ἡ δὲ τοιαύτη δρᾶσις του εἶναι γνωστὴ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῶν Καθολικῶν Ἐπιστολῶν, ὥστε νὰ μὴ περιπέσουν εἰς τοὺς πειρασμοὺς τούτους, ἀλλὰ νὰ μένουν σταθεροὶ εἰς τὴν πίστιν πρὸς τὸν Πατέρα καί τὸν Υἱόν. «Καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ Υἱῷ καί ἐν τῷ Πατρὶ μενεῖτε»⁶. Ἐφ' ὅσον ὁ Εὐαγγελιστὴς ἀποφαίνεται, ὅτι ὁ Ἀντίχριστος εὗρίσκειται ἤδη ἐν δράσει, οὐδὲν λέγει περὶ τοῦ ἀκριβοῦς χρόνου τῆς Δευτέρας Παρουσίας τοῦ Κυρίου, διότι αὐτὴ ἡ ἐμφάνισις τῶν ἀντιχρίστων ἢ πλάνων καί αἰρετικῶν ἀποτελεῖ σημεῖον ὅτι ὁ κόσμος εὗρίσκειται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις του. «Καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν ὅθεν γινώσκωμεν, ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν».

Ὅπως ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, ἐκ τῆς ἐντάσεως τῶν δοκιμασιῶν καί τῆς ἐμφανίσεως πλάνων καί αἰρετικῶν, οὕτω καί ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, εὐρεθεὶς πρὸ ἐνθουσιαστικῶν ἐκδηλώσεων τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ πιστῶν, οἵτινες, πιστεύοντες ὅτι ἦτο ἐγγὺς ἡ ἡμέρα τῆς Δευτέρας Ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου, εἶχον ἐγκαταλείψει τὰς ἑαυτῶν ἐργασίας, ἠναγκάσθη νὰ γράψῃ εἰς αὐτοὺς περὶ ἀποστασίας

2. Γγ' 1-10, ιζ' 1-19.

3. Μάρκ. ιγ' 14, Ματθ. κδ' 15.

4. Α' Ἰω. β' 22.

5. Β' Ἰω. 7.

6. Α' Ἰω. β' 24.

1. Β' Θεσ. 2, 3-10.

καὶ Ἀντιχρίστου, ὡς σημείων προαγγελτικῶν τοῦ τέλους τοῦ κόσμου καὶ τῆς Δευτέρας παρουσίας τοῦ Κυρίου. «*Ἐρωτῶμεν δὲ ἡμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν*», γράφει εἰς τοὺς Θεσσαλονικεῖς⁷, «*εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοῦς... ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ*». Διότι αὕτη δὲν θὰ ἔλθῃ «*ἐάν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας*». Καὶ ἐνῶ ὁ Ἰωάννης τονίζει ὡς ἴδιον γνώρισμα τοῦ ἀντιχρίστου καὶ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ τὸ ψεῦδος, τὴν ἀπάτην καὶ τὴν ἄρνησιν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τὴν μὴ ἀναγνώρισιν τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παριστᾷ τοῦτον ὡς ἐγωϊστὴν, ἀλαζόνα, παρουσιαζόμενον διὰ ψευδῶν θαυμάτων ὡς Θεόν, ὡς ἀξιούντα νὰ τιμᾶται ἀπὸ ὅλους ὡς Θεὸς καὶ ἀποτολμώντα νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς αὐτὸν τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ. «*Ὑπεραιρούμενος ἐπι πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ὡς Θεὸν καθίσει, ἀποδεικνύοντα ἑαυτὸν, ὅτι ἐστὶ Θεός... οὗ ἐστὶν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασιν ψεύδους καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις*»⁸. Καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος δέχεται, ὅτι ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ Ἀντιχρίστου ἤδη ἀφανῶς συντελεῖται κατὰ τὴν ἐποχὴν του: «*τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας*»⁹. Ἄλλ' οὗτος προσθέτει δύο νέα στοιχεῖα εἰς τὴν εἰκόνα ταύτην περὶ τοῦ ἀγῶνος ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις μεταξὺ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, πρῶτον, ὅτι ὑπάρχει μία δύναμις, ἡ ὁποία παρακωλύει τὴν ἄμεσον ἐμφάνισιν τοῦ Ἀντιχρίστου καὶ δεύτερον, ὅτι τελικῶς θὰ ἐξοντωθῇ ἡ δύναμις τοῦ κακοῦ, ὁ Ἀντίχριστος, διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ λόγου Του («*ὃν ὁ Κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τὴν ἐπιφανεῖα τῆς παρουσίας αὐτοῦ*»).

Ἡ παρακωλύουσα αὕτη δύναμις παρίσταται καὶ ὡς πρόσωπον, «ὁ κατέχων», «μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται»¹⁰, καὶ ὡς δύναμις, «τὸ κατέχον»¹¹. Ἄν καὶ ἡμεῖς ἀπλὴν εἰκασίαν ἐκφέρωμεν, οὐχ ἤττον θὰ ἠδυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν τὴν ἄποψιν ἐκεῖνων, οἵτινες δέχονται, ὅτι «ὁ κατέχων» ἢ «τὸ κατέχον», ἡ ἀνασχετικὴ δηλαδὴ δύναμις τῆς

ἐμφανίσεως τῆς ἀποστασίας καὶ τοῦ Ἀντιχρίστου, εἶναι ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἢ αὕτη αὕτη ἢ πίστις τῶν ὀλίγων ἐκλεκτῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἢ αἱ βουλαὶ τοῦ Θεοῦ, διότι μόνον ὅταν αὐταὶ ἔχουν ὀρίσει ὡς προκαθορισμένον χρόνον, «τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου», θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἀναστάτωσιν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς διὰ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἀντιχρίστου καὶ τὴν ἔλευσιν τῆς ἐσχάτης ὥρας τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου καὶ δὴ μετὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου εἰς ὅλον τὸν κόσμον. «*Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ τότε ἦξει τὸ τέλος*»¹².

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ θὰ πρόπη δεόντως νὰ τοιμισθῇ ἀφ' ἐνὸς μὲν ὅτι ἡ σφράγις τῶν ἀνθρώπων μὲ συγκεκριμένον ἀριθμὸν τοῦ Ἀντιχρίστου συνδέεται μὲ τὴν προσκύνῃσιν καὶ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ Ἀντιχρίστου κατὰ τὸν λόγον τῆς Ἀποκαλύψεως «*εἴ τις προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ λαμβάνει τὸ χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ καὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ...*»¹³, ἀφ' ἐτέρου δὲ ὅτι εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ Ἰωάννου καὶ εἰς ἕτερα κείμενα τῆς Καινῆς Διαθήκης γίνεται ὡσαύτως λόγος διὰ τὴν σφράγισιν τῶν πιστῶν ὑπὸ τοῦ Ἀρνίου - Χριστοῦ, καθ' ὅτι οἱ μετὰ τοῦ Ἀρνίου ὄντες ἔχουσι «*τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν*»¹⁴. Εἶναι λοιπὸν τὸ σφράγισμα τῶν πιστῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κατ' οὐσίαν ἢ κοινωνία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία πραγματοποιεῖται διὰ τῆς μεθέξεως τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ ἐν τοῖς μυστηρίοις καὶ ἐν τῇ εὐαγγελικῇ ζωῇ¹⁵. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἰδιαίτερος ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ Νεὸς Θεολόγος διδάσκουν ἐπιγραμματικῶς: «*Μία σφραγὶς ἀληθῶς ἢ ἔλλαμψις τοῦ Πνεύματος εἰ καὶ πολλὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῆς αἱ ιδέαι καὶ πολλὰ τῶν ἀρετῶν αὐτῆς τὰ γνωρίσματα*». Διὸ καὶ προτρέπεται ἅπαντας «*ὅσοι τοίνυν ἀσφράγιστοι (ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος) δράμετε ὅσοι ἀσημειῶτοι σπεύσατε τῷ σημείῳ σημειωθῆναι τοῦ Πνεύματος*».

Θεοφιλέστατε,
Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι,
Ἐκλεκτὲ καὶ ἡγαπημένε τοῦ Κυρίου λαέ,
Διεξεληθόντες ἐν ἀδραῖς γραμμαῖς τὰ περὶ τῆς

7. Β' Θεσ. β' 1-3.

8. Β' Θεσ. β' 4,9.

9. Β' Θεσ. β' 7.

10. Β' Θεσ. β' 8.

11. Β' Θεσ. β' 6.

12. Ματθ. κδ' 14.

13. Ἀποκ. 14,9.

14. Ἀποκ. 14,1.

15. Βλ. Ἐφ. 1, 13-14, Ἐφ. 4,30, Ἰω. 2, 20-27.

ἐλευθερίας τοῦ προσώπου καὶ τῆς μεθοδείας τοῦ Ἀντιχρίστου ἢ ἀνάλυσις τῶν θεμάτων αὐτῶν πείθει ἡμᾶς, ὅτι ἐὰν ὁ κόσμος κείται ἐν τῷ πονηρῷ ἢ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δρῶσα ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἱστορικῶν τούτων ἐξελιξέων ὀφείλει ν' ἀνασυντάξῃ τὰς δυνάμεις αὐτῆς διὰ τὴν λυσιτελεστέραν ἄσκησιν τῆς θείας ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολῆς της, ἧς ὁ θεῖος καὶ ὑπερκόσμιος χαρακτήρ ὄχι μόνον δὲν παραβλάπτει ἀλλὰ προάγει καὶ καθιστᾷ εὐτυχή καὶ βιώσιμον τὴν ἐπίγειον ζωὴν. Καὶ εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι, διὰ πάντα εἰλικρινῆ καὶ ἀπροκατάληπτον, τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰς αἰωνίους καὶ σωτηριώδεις του ἀρχὰς περικλείει τὰς ἀσφαλεῖς καὶ ἀναλλοιώτους βάσεις τοῦ ὑλικοῦ, πνευματικοῦ καὶ ἠθικοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων, τὰς μόνας ὀρθὰς λύσεις τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς.

Διὰ τοῦτο ἡ ποιμαντικὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας δὲν ἀσκεῖται μόνον ἀρνητικῶς ἀλλὰ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν θετικῶς. Δὲν ἀποσκοπεῖ δηλαδὴ αὕτη εἰς τὴν πρόκλησιν φόβου, ἀν καὶ εἰς μίαν φάσιν τῆς πνευματικῆς ζωῆς εἶναι χρήσιμος, ἕως ὅτου ἔλθῃ ἡ ἀγάπη, ἡ ὁποία «ἐξω βάλλει τὸν φόβον», οὔτε ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ δημιουργήσῃ τρομαγμένα καὶ φοβισμένα ὄντα, ἀλλὰ εἰς τὸ νὰ προετοιμάξῃ τοὺς πιστοὺς διὰ νὰ ἀναδειχθοῦν, ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, ὁμολογηταὶ Χριστοῦ καὶ μάρτυρες τῆς πίστεως εἴτε τῇ προαιρέσει τῆς συνειδήσεως εἴτε τῷ αἵματι τοῦ σώματος διὰ τοῦ μαρτυρίου. Ὁ Κύριος ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς μαθητάς Του εἶπε: «ὅταν δὲ παραδώσωσιν ὑμᾶς μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε· οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν»¹⁶.

Εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη οἱ πεπιστευμένοι εἰς τὴν ποιμαντικὴν καθοδήγησιν τῶν πιστῶν νὰ προσεγγίζουσιν τὰ ἀναφερόμενα κατὰ καιροὺς θέματα ἐν τῷ πνεύματι τῆς θεηλάτου διδασκαλίας τοῦ Εὐαγγελίου, τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία δὲν μπορεῖ νὰ παρακολουθῇ τὰ τεκταινόμενα σιωπῶσα, οὔτε νὰ μιμῆται τὰ γινόμενα ἢ νὰ ἀντιδρᾷ ἐπιπολαίως, διότι μία τοιαύτη ἀντιμετώπισις συνιστᾷ ἐκκοσμικευσιν, ἀλλὰ νὰ προσλαμβάνῃ τὸ κτιστὸν καὶ νὰ τὸ μεταμορφώσῃ, νὰ ἐντοπίξῃ τὸ πρόβλημα καὶ νὰ τὸ θεραπεύῃ. Δὲν πρέπει νὰ παρασυρῶμεθα εἰς μίαν ἐπιφανειακὴν καὶ ἐξωτερικὴν προσέγγισιν

τῶν κοινωνικῶν καὶ ἱστορικῶν γεγονότων καὶ νὰ ἀδιαφορῶμεν διὰ τὰ βαθύτερα τῆς πίστεως.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διὰ ταῦτα πάντα, ὡς πίσις, καὶ βίωμα ἐξόχως, μυστηριακοῦ καὶ ἀγιαστικοῦ χαρακτήρος προσκαλεῖ τὰ τέκνα της τὰ πνευματικά, ὑπὸ τὴν καθοδήγησίν της καὶ μέσα ἀπὸ τὰ μυστήριά της, μέσα ἀπὸ τὴν ταπεινώσιν καὶ τὴν μετάνοιαν, μέσα ἀπὸ τὴν προσευχὴν καὶ τὴν ἄσκησιν, νὰ ζήσουν τὴν μίαν καὶ μοναδικὴν Ἀλήθειαν, τὸν Χριστόν.

Ἡ λάμψις Του ἀντανακλάται εἰς τὸν γλαυκὸν οὐρανόν, ἡ πρόνοια καὶ ἡ ἀγάπη Του ἀνακλάται εἰς τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ, ἡ φωνὴ Του ἀντιλαλεῖ εἰς τὰ κύματα τῆς ροχθούσης θαλάσσης, ἡ ἀγιότης Του φωτίζει τὴν ἀνθρωπίνην συνείδησιν, ἡ χάρις καὶ ἡ δύναμις Του ἐνισχύει καὶ στηρίζει τοὺς ἐπισημένους καὶ λιποψυχοῦντας. Ἀκούσατε τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου: «Καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων»¹⁷.

«Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος Αὐτοῦ, ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδεῖας τοῦ διαβόλου· ὅτι οὐκ ἐστὶν ἡμῖν ἡ πάλῃ πρὸς αἶμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις»¹⁸.

17. Ἀποκ. 1,18.

18. Ἐφεσ. 6, 10-12.

Ἁγίου Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ,

Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ,

Τέσσερις θεομητορικὲς ὁμιλίαι.

Κείμενο - εἰσαγωγή - σχόλια - λογοτεχνικὴ ἀπόδοση ὁμιλιῶν. Ἔκδοσις Γ' 1995, σχῆμα 13X20,5 ἑκατ., σσ. 196.

Ἡ συνεργασία τοῦ νῦν ἐπισκόπου Ζαχουμίου καὶ Ἐρζεγοβίνης Ἀθανασίου Γιέβιτις καὶ τῶν Ἑλ. Μάινα, Ν.Δ. Τριανταφυλλόπουλου, Καίτης Χιωτέλλη καὶ Δημ. Σταθόπουλου, ἀπέδωσε ἄριστα τὶς τέσσερις θεομητορικὲς ὁμιλίαι ποὺ περιέχονται στὸν τόμο αὐτό, 3ο στή σειρᾶ «Ἐπὶ τὰς πηγὰς» (Ἐνας λόγος στὸ Γενέσιο καὶ τρία ἐγκώμια στὴν Κοίμησι τῆς Θεοτόκου).

16. Ματθ. 10, 19-20.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Μ.Μ.Ε. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ, ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Είναι πολύ φυσικό να διερωτηθεί κανείς αν μπορούμε να συσχετίσουμε μεταξύ τους τις δύο έννοιες του θέματός μας, τη στιγμή μάλιστα που υπάρχουν τόσο διαφορετικές απόψεις για τη σημασία και το ρόλο των «μέσων μαζικής ενημερώσεως» και βέβαια αρκετή σύγχυση για το τί δέχεται γι' αυτά ή Όρθόδοξη Έκκλησία. Στο πλαίσιο, λοιπόν, του χρόνου, που έχουμε στη

Του κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Τ. ΓΙΟΥΛΤΣΗ**
Καθηγητού του Α. Π. Θεσσαλονίκης

διάθεσή μας, θα επιχειρήσουμε να φέρουμε πολύ κοντά τις δύο έννοιες και να αποτολμήσουμε έναν αναγκαίο συσχετισμό εν όψει μάλιστα των συγχρόνων δεδομένων και απαιτήσεων.

Κατ' αρχήν, είναι ανάγκη να διευκρινίσουμε, τί ονομάζουμε «Μέσα Μαζικής Ένημερώσεως»; Στο ερώτημα υπάρχουν διαφορετικοί όρισμοί, που γενικά περιγράφουν από διαφορετική όπτική γωνία το ίδιο μέγεθος. Έτσι με μιὰ συνθετική εκτίμηση «μέσα μαζικής ενημερώσεως είναι όλα τα πρόσωπα μέσα επικοινωνίας, με τα οποία μεταβιβάζονται απ' ευθείας σε πρόσωπα άκροατήρια όπτικά ή ήχητικά ή και των δύο τύπων μηνύματα». Λογικά, λοιπόν, στα μέσα μαζικής ενημερώσεως συμπεριλαμβάνονται το ραδιόφωνο, ή τηλεόραση, ή κινηματογράφος, οί εφημερίδες, τα βιβλία, οί αφίσες, τα μαγνητικά μέσα αποθηκεύσεως πληροφοριών και πρόσφατα, τα διαδικτυα της πληροφορικής τύπου Internet.

Β. Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Άναφέραμε προηγουμένως ότι τα «μέσα μαζικής ενημερώσεως» είναι πρόσωπα, και στο σημείο αυτό χρειάζεται μιὰ άπλη διευκρίνιση. Η μαζική επικοινωνία όρίζεται από τον τυποποιημένο και διαρκώς επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα της, γι' αυτό και είναι κατ' ανάγκην άπρόσωπη. Άντίθετα ή προσωπική επικοινωνία,

έστω και αν άπευθύνεται σε πλήθος, δέν μπορεί να επαναληφθεί άπόλυτα και διατηρεί, άκόμη και στην περίπτωση της επαναλήψεως, το αυθόρμητο και προσωπικό ύφος (μιὰ κινηματογραφική ταινία λ.χ. επαναλαμβάνεται πανομοιότυπα αναρίθμητες φορές, άφού ή μηχανικός τρόπος προβολής, ως άπρόσωπος, ύπακούει σε μηχανικές άρχές). Μιὰ ζωντανή διάλεξη, αντίθετα, ένα κήρυγμα, μιὰ συζήτηση στοργυγυλής τραπέζης, που είναι ένδεχόμενο να επαναληφθούν σε διαφορετικούς τόπους, ως προσωπική επικοινωνία χαρακτηρίζονται από τον αυθόρμητο τρόπο μεταδόσεως μηνυμάτων που προσαρμόζονται και στο άκροατήριο, και στον τόπο, αλλά και στην όλη διάθεση του κάθε όμιλητή.

Πρέπει συνεπώς να κατανοήσουμε ότι ανάμεσα στα «μαζικά μέσα επικοινωνίας», στον όμιλητή και το άκροατήριο, παρεμβαίνει κάποιος μηχανισμός άπρόσωπης αναπαραγωγής προϊόντων που πληροφορούν έναν άνθρωπο ή ένα πλήθος, αναρίθμητες φορές με τον ίδιο πανομοιότυπο τρόπο. Με την διευκρίνιση αυτή γίνεται φανερό ότι από τα «μέσα μαζικής επικοινωνίας» αποκλείεται ή ζωντανή θεατρική παράσταση, ή ζωντανή συνομιλία με έναν ή πολλούς ή ή επίσης ζωντανή όμιλία ένός όποιοδήποτε όμιλητή σε ένα όποιοδήποτε άκροατήριο.

Συμπληρώνοντας τα χαρακτηριστικά των μέσων μαζικής επικοινωνίας θα λέγαμε άκόμη ότι τα προϊόντα τους είναι πολύ προσια στο μεγαλύτερο μέρος του κοινού, που μπορεί να αποτελείται από μέλη όποιοδήποτε ομάδων. Με τη σημασία αυτή τα προϊόντα τους έχουν μικρό κόστος, παράγονται σε μεγάλες ποσότητες και φυσικά, ως εφαρμογές του τεχνικού πολιτισμού, προσφέρονται με την θελκτική μορφή των διαφημίσεων, έντυπωσιάζουν με τις χρωματικές και ήχητικές τους επενδύσεις και βέβαια σπάζουν έντυπωσιακά τις άποστάσεις του χώρου και του χρόνου, κάνοντας τον τελικό άποδέκτη τους παρόντα μέτοχο μιās επικαιρότητας του σήμερα ή του χθές ή άκόμη και του ύποθετικού αύριο που τρέχει σε μακρινές άποστάσεις έξω από τον τόπο των προσωπικών μας εμπειριών. Έδώ είναι άνάγκη να σημειωθεί ή τεχνολογική υπέρβαση

τοῦ χρόνου καὶ ἡ συγχρονικὴ μετάδοση μηνυμάτων ὄχι ἀπλὰ στὶς γήινες διαστάσεις, ἀλλὰ καὶ στὸν εὐρύτερο ἀστρικό χώρο. Ἄς θυμηθοῦμε ὅτι οἱ ὑπερπόντιες ραδιοτηλεοπτικὲς μεταδόσεις εἶναι ἐφικτὲς μόνο μετὰ τὴ δυνατότητα τῶν δορυφορικών ἐκπομπῶν.

Θὰ μπορούσαμε νὰ προσθέσουμε ἐπίσης ὅτι τὰ μέσα μαζικῆς ἐπικοινωνίας ἔχουν τὴ δυνατότητα νὰ ἀπευθύνονται προοδευτικὰ σὲ ὅλο καὶ μεγαλύτερα πλήθη ἀνθρώπων μὲ τάσεις διευρυνόμενης παγκοσμιότητας. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἀποκοτῶν τὴ δυνατότητα νὰ σπάζουν τὰ φυσικὰ ἢ ἔθνικὰ ὄρια τῶν παραδόσεων, τῶν ἠθῶν καὶ τῶν ἐθίμων, τῶν ἱστοριῶν καὶ τῶν πίστεων καὶ νὰ εἰσάγουν ἀθόρυβα ἕναν τύπο κατευθυνόμενου συγκρητιστικοῦ πολιτισμοῦ μὲ δυναμικὰ στοιχεῖα, πού προοδευτικὰ ἀλλοιώνουν τὶς ἐθνικὲς πολιτιστικὲς ἰδιαιτερότητες. Εἶναι λοιπὸν φανερὸ ὅτι τὰ Μ.Μ.Ε. ὑπερβαίνουν τὰ ἰδιογενῆ ἐνδιαφέροντα, τὶς ἐνασχολήσεις τῶν εἰδικῶν ἢ τὶς ἀπαιτήσεις τῶν μικρῶν συνόλων καὶ στρέφονται ἀποκλειστικὰ στὴ μάζα, τὴ μεγάλη, τὴν ἀνώνυμη, τὴν οικονομικὰ πῶ ἐκμεταλλεύσιμη, ἀφοῦ εἶναι καὶ ἡ λιγότερο ἀπαιτητικὴ.

Μὲ τὶς ἐκτιμήσεις αὐτὲς γίνεται φανερὸ ὅτι τὰ Μ.Μ.Ε. ἐπηρεάζουν τὴν κοινωνικὴ συνείδηση καὶ διαμορφώνουν πρότυπα ζωῆς καὶ σχέσεων πού προσανατολίζουν ἠθικὰ μεγάλες πληθυσμιακὲς ὁμάδες, ἰδιαίτερα στὴ φάση τῆς παιδικῆς καὶ ἐφηβικῆς ἡλικίας. Ἡ ἐπίδραση αὐτὴ συνδέεται κυρίως μὲ τὴν ἐπανάληψη τοῦ ὀπτικοῦ ἢ τοῦ ἠχητικοῦ ἐρεθίσματος, πού ἐντυπώνεται στὸ ὑποσυνείδητο καὶ προοδευτικὰ συμφιλώνει στὴ συνείδηση τοῦ ἀποδέκτη τὶς πῶ ἀρνητικὲς καὶ ἀπαράδεκτες σκέψεις, πράξεις ἢ ἀντιδράσεις.

Στὸ σημεῖο αὐτό, ἄς σημειωθεῖ, ὅτι ἡ ἀνθρώπινη ἀντίδραση λειτουργεῖ κάτω ἀπὸ τὶς πιθανότητες τῆς «θεωρίας τῶν παιγνίων» τοῦ Otto von Neumann, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ὅλες οἱ ἀνθρώπινες ἀντιδράσεις εἶναι δυνατόν νὰ κατανικηθοῦν, ἂν μὲ βάση κάποιο προϋπολογισμένο πρότυπο κινήσεων, ἐπιχειρήσουμε τὴν προοδευτικὴ συμφιλίωση μὲ τὸ ὑποσυνείδητό μας. Ὅλα στὸν κόσμο πού ζοῦμε, κατὰ τὴ θεωρία, εἶναι στημένα παιχνίδια, καὶ νικητὴς συνήθως εἶναι αὐτὸς πού μπορεῖ νὰ προϋπολογίσει τὶς πιθανὲς ἀντιδράσεις τοῦ ἀντιπάλου του. Ἡ θεωρία αὐτὴ εἶναι γνωστὴ τόσο σὲ ἐκείνους πού προωθοῦν τὴ διαφήμιση διαφόρων ἀγαθῶν, ὅσο καὶ σὲ ἐ-

κείνους πού κατευθύνουν τὸ marketing τῶν Μ.Μ.Ε. Ἔτσι κατανοοῦμε πῶς ὁ σύγχρονος καταναλωτὴς ὑποκύπτει στὴν προκλητικὴ θεὰ τῶν σημερινῶν προϊόντων, καὶ ἐνῶ συνήθως δὲν ἔχει πρόθεση ἀγορᾶς, τελικὰ φορτώνεται εἶδη πού τὸν ἐντυπωσίασαν εἴτε μόνον ἀπὸ τὸ περιτύλιγμά τους εἴτε ἴσως ἀπὸ τὶς περιγραφὲς τῶν ἰδιοτήτων τους, φυσικὰ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπανειλημμένη διαφημιστικὴ πλύση ἐγκεφάλου πού ὑπέστη.

Εἶναι φανερὸ ὅτι ἡ «θεωρία τῶν παιγνίων» συνέβαλε οὐσιαστικὰ στὴν ἐμπορευματοποίηση τῆς πληροφορίας, πού ἀποκτᾶ τώρα εὐρύτερη πολιτιστικὴ σημασία, ἀφοῦ προσφέρεται μιὰ ἄγνωστη στὸ παρελθὸν δυνατότητα μετακινήσεων τῶν μεγάλων μαζῶν σὲ προϋπολογισμένες ἐπιλογές. Μὲ τὰ «μέσα μαζικῆς ἐνημερώσεως» κάθε θεσμικὴ περιοχὴ ἀποκτᾶ τὴ δυνατότητα νὰ μετακινεῖ τὰ πλήθη ἐκεῖ πού ἐπιθυμεῖ καὶ μάλιστα σὲ περιοχὲς μὲ μεγαλύτερα ὀφέλη. Ἡ μόδα, ἡ πολιτικὴ, ἡ τέχνη, τὰ σπῶρ, οἱ ἰδεολογίες, ἡ οἰκονομία, ἡ παιδεία, οἱ ἐπισημοί, ἡ διπλωματία, ἡ δημόσια διοίκηση, ἡ δικαιοσύνη καὶ αὐτὴ ἢ θρησκεία ἀποκοτῶν τὴ δυνατότητα νὰ μετακινοῦν κατὰ βούληση τὰ πλήθη ἐκεῖ πού ἐπιθυμοῦν, ἀρκεῖ νὰ διαθέτουν ἢ νὰ ἐξασφαλίζουν σοβαρὴ πρόσβαση στὰ «μέσα μαζικῆς ἐπικοινωνίας».

Φυσικὰ ἡ χρῆση τῶν μέσων αὐτῶν δὲν πρέπει νὰ θεωρηθεῖ ὅτι δημιουργεῖ ἐξ ἀρχῆς ἠθικὲς δεσμεύσεις, ἐπιρροὲς καὶ προβλήματα. Τέτοια προβλήματα ἀρχίζουν νὰ ἐμφανίζονται, ὅταν οἱ προθέσεις γιὰ τὸ ἀναμενόμενο ἀποτέλεσμα ἐπηρεάζονται ἀπὸ ἐπικίνδυνες τάσεις εὐδαιμονισμοῦ, ὠφελιμισμοῦ καὶ χρησιμοθηρίας, πού ὑποτιμᾶ τὴν ἀνθρώπινη ὑπαρξὴ καὶ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴ μεγιστοποίηση τοῦ κέρδους, ἀδιάφορη γιὰ τὶς συνέπειες πού εἶναι ἐνδεχόμενο νὰ προκαλεῖ. Δυστυχῶς τέτοιοι κίνδυνοι δὲν εἶναι ὑποθετικοί, ἀφοῦ ὀρισμένα γεγονότα εἰδικὰ τῶν τελευταίων δεκαετιῶν δημιούργησαν προϋποθέσεις γιὰ μιὰ προοδευτικὴ πορεία πρὸς τὸ σχῆμα τῶν ἰδεαλιστικῶν ἀπολυτοποιήσεων πού σφράγισαν τὴν ἀρνητικὴ πορεία τοῦ πολιτισμοῦ. Σὲ ἕνα τέτοιο σχῆμα στήθηκε τὸ νιτσεικὸ ὄραμα τοῦ «ὑπερανθρώπου», πού ἂν καὶ ἐπικρίθηκε δριμύτατα, τελικὰ ἐγινε τὸ νέο ἀνθρωπολογικὸ πρότυπο τῶν δυτικῶν μεταβιομηχανικῶν κοινωνιῶν. Στὸ πρότυπο αὐτό, πολὺ προφητικὰ δύο διορατικοὶ στοχαστὲς τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνα μας, ὁ

Aldous Huxley και ό George Orwell έντόπισαν τούς κινδύνους από την άλαζονεία της δυνάμεως, που ιδιαίτέρως σήμερα μάς άπειλεί μέσα από τά «μέσα μαζικής επικοινωνίας».

Γνωρίζουμε πώς χρησιμοποιήθηκε τó ραδιόφωνο και ή τηλεόραση από τά άυταρχικά καθεστώτα όλων τών τύπων, πόσα πολιτικά κόμματα όφείλουν την έκλογική τους επιτυχία σε πανίσχυρα δημοσιογραφικά συγκροτήματα, τί σημαίνουν ειδικά για τίς δυτικές κυβερνήσεις τά όνόματα Μπερλουσκόνι και Μέρντοχ, πώς λειτουργεί ό άπατηλός κόσμος του star system στον άθλητισμό και την τέχνη, πώς δημιουργήθηκαν οι φοβεροί πολυεθνικοί οικονομικοί κολοσσοί, πώς κέρδισαν τούς περσινούς όλυμπιακούς άγώνες ή Coca Cola και τó CNN, πώς μάς επιβάλλεται ή μόδα, πώς διακινούνται στο όνομα της δημοκρατικής πολυφωνίας οι πιό επικίνδυνες ιδεολογίες, πώς ή αίρετική προπαγάνδα χρησιμοποιεί σε όλόκληρο τόν κόσμο κυρίως τόν τύπο, την τηλεόραση και πρόσφατα και τó δίκτυο του Internet και φυσικά πώς ή κοινή γνώμη παραπλανάται για χίλια δυό ζητήματα, που την άπασχολούν, αλλά της προσφέρονται με ψεύτικο περιβάλλωμα και παρηλαγμένη πληροφορηση. Θυμηθείτε τίς αντίφατικές ειδήσεις για τó Τσέρομπιλ και τά περιεργα πολεμικά άνακωνθέντα τών έμπολέμων στη σύρραξη του Κόλπου και στον πόλεμο της Βοσνίας.

Γ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Μ.Μ.Ε.

Μπροστά σε τέτοιες άπειλές για την ανθρώπινη ύπαρξη, άρχίζει να άποκτά σημασία μιá παρέμβαση για θετική χρήση τών Μ.Μ.Ε. από θεσμικούς φορείς που μπορούν να έγγυηθούν την προστασία του ανθρώπου με τη σημασία της άξίας, που τοποθετείται πέρα και πάνω από τά ύλικά μεγέθη του παρόντος κόσμου. Ένας τέτοιος φορέας είναι ή Έκκλησία, με κεντρική άποστολή και ευθύνη της τόν έξαγνισμό και τη σωτηρία του ανθρώπου. Άπό τó σημείο αυτό φαίνεται ότι άποκτά και ή Έκκλησία τη δυνατότητα χρήσεως τών μέσων αυτών σε μιá προσπάθεια ένημερώσεως, ύγιους ψυχαγωγίας, ευαγγελισμού, προστασίας και διαφυλάξεως του ανθρώπου ως άξίας, ως κυριάρχου της δημιουργίας και ως εικόνας του Θεού σε όλόκληρη την κτίση.

Έδώ είναι άνάγκη να σημειωθεί ειδικά, για την Όρθόδοξη Έκκλησία, ότι ποτέ δεν είδε με

φοβία ή επιφύλαξη τά προϊόντα του τεχνικού πολιτισμού. Κάποιες ύποκειμενικές εκτιμήσεις, όσο και άν εξέφραζαν μιá ειλικρινή άγωνία, στάθηκαν στα όρια της έξαιρέσεως, γι' αυτό και δεν έγιναν ή επίσημη άποψη. Η Έκκλησία μας έξετίμησε τά τεχνολογικά άγαθά ως καρπό του άνθρωπίνου πνεύματος, που άνακαλύπτει προοδευτικά, μέσα από τά μυστικά της δημιουργίας, τούς νόμους του σύμπαντος και τίς σχέσεις τών συνεκτικών τους στοιχείων και άποκτά τίς δυνατότητες να μεταμορφωθεί με τόν Δημιουργό του παντός και ό ίδιος σε συνδημιουργό και συμπρονοητή του κόσμου. Ό κίνδυνος άρχίζει να ύπάρχει από τη στιγμή που ό άνθρωπος άποκτά την έωσφορική έπαρση και βλέπει τίς τεχνικές άνακαλύψεις ως μέσο για την επιτυχία ιδιοτελών επιδιώξεων. Πίσω, λοιπόν, από την κρίση και την προβληματική θά πρέπει να άναζητήσουμε τόν άπανθρωπισμό και την έξαχρείωση του άνθρώπινου προσώπου, την κατάπτωση του στην πλάνη και τόν σκοταδισμό. Αυτό συμβαίνει μόνον όταν ό άνθρωπος άπομακρύνεται από τόν Θεό και την Έκκλησία Του. Σε ένα θαυμάσιο κείμενό του ένας άγιος της Έκκλησίας μας, ό Μέγας Βασίλειος, γράφει χαρακτηριστικά: «*Όσον ό άνθρωπος άπομακρύνεται από την ζωή, τόσο πλησιάζει στον θάνατο. Γιατί ζωή είναι ό Θεός και της ζωής ή στέρηση είναι θάνατος*».

Τό κείμενο αυτό άποκαλύπτει μιá όπτική, μέσα από την όποία είναι εύκολο να δούμε κάθε άνθρώπινη ένέργεια, κάθε στοιχείο του πολιτισμού και φυσικά κι αυτήν την πορεία της άνθρωπότητας, στην προοπτική τών τελευταίων τεχνολογικών έξελίξεων. Ό,τι έναρμονίζεται προς τόν σκοπό της δημιουργίας, έντάσσεται αυτόνόητα στην μέριμνα της Έκκλησίας. Κι ή Έκκλησία ως μητέρα και τροφός είναι άνάγκη να κηρύττει, να άγιάζει, να διδάσκει, να παιδαγωγεί, να νουθετεί, άκόμη και να ψυχαγωγεί τά τέκνα της. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειώσουμε ότι όλα αυτά είναι άναπόσπαστες ευθύνες της Έκκλησίας, άν βέβαια κατανοούμε καλά τί σημαίνει Έκκλησία. Έκκλησία, στην όρθόδοξη παράδοση, είμαστε όλοι ως εικόνες του Θεού, κι αυτοί που έφυγαν κι αυτοί που θά έλθουν, δίκαιοι και άδικοι, κι αυτοί που άμάρτησαν κι αυτοί που δικαιώθηκαν, κληρος και λαός, όλοι φτωχοί από άρετές μπροστά στη θεία φιλάνθρωπία και άγαθότητα, κι όλοι μαζί παιδιά του ίδιου Ουράνιου Πατέρα, τó ίδιο όμως

καὶ ἀπόγονοι τοῦ παλαιοῦ Ἀδάμ, ποὺ πρέπει νὰ ἀποδεχθοῦν διὰ πίστεως, ἔργων καὶ λόγων τὸν θάνατο καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ νέου Ἀδάμ, γιὰ νὰ τελειωθοῦν στὴν ἀρετὴ καὶ νὰ θεωθοῦν κατὰ χάρη. Μὲ τὴ σημασία αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ νέα κοινωνία, ὅπου ἐξαγιαζονται οἱ ἀνθρώπινες σχέσεις καὶ ὁ «πλησίον» γίνεται πῶς πάνω ἀπὸ ἀδελφός. Αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία, μᾶς ἀγιάζει, μᾶς καθοδηγεῖ στὴν τελείωση καὶ τὴν σωτηρία καὶ ἀγωνίζεται ἐναντίον τῶν ἀλλοτριωτικῶν δυνάμεων τοῦ κόσμου, γιὰ νὰ ἀποτρέψει καὶ τὴ δική μας καὶ τὴ δική του ἀλλοτρίωση. Χρειάζεται σκληρὸς ἀγώνας καὶ δύναμη γιὰ νὰ ἀντιπαλαίσει ἡ Ἐκκλησία τὴ σύγχρονη ἄρνηση, τὸν εὐδαιμονισμό, τὶς ὑλιστικὲς θεωρίες, τὸν ἀθεϊσμό καὶ τὴν ἐγκληματικότητα, ποὺ εἰσβάλλει ἀνεξέλεγκτα καὶ στὴ χώρα μας καὶ ἐπηρεάζει ἐπικίνδυνα τὰ νιάτα. Σ' αὐτὸν τὸν ἀγώνα εἶναι ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιήσει τοὺς καρπούς τοῦ πνεύματος, γιὰ νὰ πληροφορήσει, νὰ διδάξει, νὰ ἐνισχύσει, νὰ ἐνημερώσει, νὰ στηρίξει καὶ νὰ ἀνακουφίσει τὴν ἀνθρώπινη προσδοκία, δίψα καὶ ἀναζήτηση.

Μὲ ἓνα τέτοιο σκεπτικό, σχεδὸν ταυτόχρονα μὲ τὴ χρήση τῶν ἐφαρμογῶν τῶν Μ.Μ.Ε. σὲ ὁλόκληρο τὸν κόσμο, οἱ τοπικὲς Ἐκκλησίες ἄρχισαν ἀπὸ χρόνια τὴ μετάδοση μέσα ἀπὸ τὰ κρατικὰ δίκτυα τῆς θείας λειτουργίας, ὅπως ἐπίσης καὶ ἄλλων θρησκευτικῶν ἐκπομπῶν. Εἰδικὰ γιὰ τὴν χώρα μας, δεκαετίες πρὶν νομιμοποιηθεῖ ἡ ἐλεύθερη ραδιοφωνία - τηλεόραση, ἡ Ἐκκλησία εἶχε προσανατολιστεῖ στὴν ἰδέα τῆς λειτουργίας δικοῦ της πλήρους ραδιοτηλεοπτικοῦ σταθμοῦ, ἀλλὰ μόνον πρόσφατα τὸ αἶτημα ἀπέκτησε τὴ σημασία καὶ τὴν ἐπικαιρότητά του.

Σήμερα, πέρα ἀπὸ τὸ σοβαρὸ σὲ ὑποδομὴ κεντρικὸ ραδιοφωνικὸ σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀντίστοιχα σοβαρὲς αὐτόνομες ραδιοφωνικὲς συχνότητες καλύπτουν πλήρη ἐκκλησιαστικὰ προγράμματα Ἱερῶν Μητροπόλεων, ἐνῶ στὶς κρατικὲς καὶ τὶς αὐτόνομες ραδιοσυχνότητες τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἐντάσσονται καὶ ἐκπέμπονται ἐκκλησιαστικὲς παραγωγὲς ἢ συμπαραγωγὲς. Ἢδη ὀρισμένες πρωτοβουλίες Ἱερῶν Μητροπόλεων ἀνοίξαν ἓνα νέο κεφάλαιο στὴν τηλεοπτικὴ παραγωγή ἢ συμπαραγωγή, ποὺ ὅμως κλείνεται σὲ τοπικὲς ἐμβέλεις καὶ σὲ περιορισμένη θεαματικότητα, γιὰτὶ ἀπλᾶ χρειάζεται ἐξειδικευμένο προσωπικὸ καὶ ὄχι καλοπροαίρετους αὐτοσχεδιασμούς, διαρκὴ

ἀνανέωση τοῦ τεχνολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ, σοβαρὴ οικονομικὴ ἐπένδυση, ποιοτικὴ ἀναβάθμιση τοῦ προσφερομένου προγράμματος, διεύρυνση τοῦ ὀρίζοντα ἀποδοχῆς νέων τηλεθεατῶν, ὑπέρβαση τῆς λογικῆς τῶν στατικῶν ἐκπομπῶν, περιορισμὸ τῆς ὑπερβολικῆς προβολῆς ἐκκλησιαστικῶν προσωπικοτήτων, μετρίασμὸ τοῦ κηρυγματικοῦ ὕφους, αὐτοσυγκράτηση στὴν ἀβασάνιστη προβολὴ τῆς λειτουργικῆς ζωῆς, μείωση τῶν ὑπερβολῶν στὴν παρουσίαση τοῦ μοναστικοῦ προτύπου, καὶ ὅλα αὐτά, μὲ στόχο τὴν πραγματικὰ ποιοτικὴ ἀναβάθμιση καὶ αὔξηση τῆς θεαματικότητάς τους. Κάποιες στατιστικὲς μετρήσεις ἔδειξαν χαμηλὰ ἐπίπεδα τηλεθεάσεως καὶ εἶναι φανερὸ ὅτι τὸ προσφερόμενο εἶδος δὲν μπορεῖ νὰ διεκδικήσει ἀκόμη, κι ἴσως γιὰ ἀρκετὸ καιρὸ, σοβαρὰ ποσοστὰ προτιμήσεων.

Δ. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΙΣ

Οἱ νέες τεχνολογικὲς ἐξελίξεις, ποὺ συνδέονται κυρίως μὲ τὴν εἰσαγωγή τῆς πληροφορικῆς στὰ Μ.Μ.Ε., ἀναποδοθετοῦν τὸ ὄλο πρόβλημα σὲ ἐντελῶς νέα βάση, ἀφοῦ ἀπαιτοῦν μιὰ σειρά νέων προσαρμογῶν καὶ γνώσεων σχετικὰ μὲ τὶς χρήσεις, τὴν ἐμβέλεια, τὴ δυναμικὴ καὶ τὴν ἀποδοχὴ τῶν νέων προϊόντων ἀπὸ τὸν σημερινὸ πιστὸ ἢ θρησκευτικὰ ἀδιάφορο καταναλωτὴ. Ἡ πρόκληση αὐτὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀφήσει ἀδρανῆ τὴν Ἐκκλησία, ἀφοῦ ὁμόλογοι θεσμοὶ τῆς ἀνὰ τὴν οἰκουμένη ἔχουν ἤδη στραφεῖ μὲ ἰδιαίτερη προσοχὴ στὶς νέες τεχνολογίες καὶ ἤδη ἐπένδυσαν σοβαρὲς πρωτοβουλίες μὲ προφανεῖς στόχους.

Σημειώνουμε μὲ ἔμφαση τὸ αὐξημένο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν παγκόσμιο πληροφορικὸ χρήστη, ἡλικίας 16-26 ἐτῶν, ποὺ κατακλύζεται πλέον ἀπὸ χειμάρρους ἐκκλησιαστικῶν ἢ θρησκευτικῶν ἢ αἵρετικῶν ἢ παραθρησκευτικῶν εἰδήσεων, πληροφοριῶν καὶ εἰκόνων. Σημαντικὴ ἐπίσης φαίνεται ἡ αὔξηση τοῦ δυτικοῦ ἠλεκτρονικοῦ προσηλυτισμοῦ κυρίως στὶς λεγόμενες χώρες τοῦ «ἐπανευαγγελισμοῦ», ἐνῶ οἱ διεθνεῖς τηλεοπτικὲς καὶ κινηματογραφικὲς παραγωγὲς προτεσταντικῶν ἐταιρειῶν μὲ διαφορετικὸς τύπους θρησκευτικῶν παραδόσεων, προσωπικῆς ἢ κοινωνικῆς ἠθικῆς, γενικὰ ἀσαφοῦς συγκρητιστικῆς ἢ ἴσως μυστικιστικῆς θρησκευτικότητας, ἔχουν εἰσβάλλει ἤδη στὴ συναισθηματικὴ σφαῖρα τῆς ὀρθόδοξης ἐλληνικῆς οἰκογένειας.

Οί νέες τεχνολογίες συνδέονται ουσιαστικά με την επικοινωνιακή επανάσταση τών ήμερών, αποτελούν ένδειξεις μόνο όρισμένων αυριανών εφαρμογών τής «κοινωνίας τής πληροφορίας» και αναφέρονται σήμερα στο διαδίκτυο Internet, στο ραδιόφωνο, την τηλεόραση και γενικά σε ό,τι ονομάζουμε έξ αποστάσεως πληροφορία και εκπαίδευση. Δέν είναι εύκολο στα χρονικά όρια μιάς εισαγωγικής εισηγήσεως, να αναφερθούμε διεξοδικώς στις λεπτομέρειες τών επικοινωνιακών αυτών μέσων. Ίσως ή συζήτηση να δώσει άφορμές για επί μέρους διευκρινήσεις. Έπί του παρόντος θα άρκεσθούμε σε μιá σύντομη διευκρινιστική προσέγγιση.

Θά άρχίσουμε από τó Internet, πού σύμφωνα με έναν τυπικό όρισμό, είναι ένα παγκόσμιο δίκτυο, ένας ίστος ύπολογιστών. Τό στοιχείο όμως πού τού προσδίδει, στις ήμέρες μας, ιδιαίτερη αξία, είναι ή πρόσβαση πού μιάς παρέχει σε ένα τεράστιο όγκο πόρων πληροφοριών. Οί πόροι αυτοί εύρίσκονται κατανεμημένοι στους ύπολογιστές τού δικτύου και μπορεί να είναι άπλά κείμενα, χρήσιμα προγράμματα, ήχος ή εικόνες, άκόμη βιβλιοθήκες και βάσεις δεδομένων ή πληροφορίες για πρόσωπα, ύπηρεσίες, θεσμούς και όργανώσεις, πού είναι προσπελάσιμοι από κάθε σημείο τού δικτύου. Έπί πλέον τó Internet είναι ένα τεράστιο μέσο ψηφιακής επικοινωνίας τών χρηστών του, με άλλα λόγια παρέχει τή δυνατότητα άμεσης άποστολής γραπτών ή ήχητικών μηνυμάτων από χρήστη σε χρήστη, αλλά και τή δημοσιοποίηση άπόψεων και συζητήσεων για όποιοδήποτε ζήτημα πολιτικού, κοινωνικού, θρησκευτικού, έπιστημονικού ή πολιτιστικού χαρακτήρα.

Τό δίκτυο Internet και τά επί μέρους τμήματά του χαρακτηρίζονται επίσης ως λεωφόροι τής πληροφορίας, δεδομένου ότι ό χρήστης τους μπορεί να ταξιδεύει, μέσα από τήν όθόνη ενός ύπολογιστή, ως τς πιο άπομεμακρυσμένες περιοχές τού δικτύου και να συλλέγει πληροφορίες, μεταφέροντάς τες μέσω τών διαύλων τού δικτύου στον δικό του ύπολογιστή. Συχνά, επίσης, χρησιμοποιείται και ό όρος κυβερνοχώρος, για να περιγράψει τήν παγκόσμια κοινωνία τών έπιτευγμάτων τής κυβερνητικής, δηλαδή τών ύπολογιστών και τών δικτύων τους.

Σήμερα ή σπουδαιότητα τού Internet, έχει ξεπεράσει τόν στενό χώρο τής πληροφορικής και τών ειδικοτήτων τής και έχει άποκτήσει μιá

παγκοσμιότητα, δεδομένου ότι καταργεί τά επικοινωνιακά σύνορα και μπορεί να άποτελέσει, όπως προβλέπεται, ένα από τά βασικά, εύρείας χρήσεως, μέσα επικοινωνίας στα έπόμενα χρόνια. Ό άριθμός τών χρηστών πού έχουν πρόσβαση στο Internet αυξάνει συνεχώς, κάτι πού οδηγεί στην ανάπτυξη και διεύρυνση μιάς παγκόσμιας κοινότητας ανθρώπων και ιδεών. Πρέπει επίσης, να σημειωθεί ότι τó Internet μπορεί να θεωρηθεί ως μιá κοινωνία έλεύθερη και χωρίς περιορισμούς επικοινωνίας, δεδομένου ότι δέν έχει κάποια κεντρική διευθυντική άρχή. Η λειτουργία του βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε άγραφους κανόνες δεοντολογίας.

Οί χρήσεις τού δικτύου Internet. Τό Internet, όπως είπαμε, είναι κάτι περισσότερο από ένα δίκτυο ύπολογιστών. Είναι ένα μέσο παγκόσμιας έλεύθερης επικοινωνίας, χωρίς περιορισμούς, μιá τεράστια βιβλιοθήκη πληροφοριών. Μερικές από τς δυνατότητές του είναι οί ακόλουθες:

- Γρήγορη και άμεση επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με όποιοιδήποτε χρήστη τού δικτύου.
- Άναζήτηση και άνάκτηση πληροφοριών έμπορικού, εκπαιδευτικού, έπιστημονικού, ψυχολογικού και θρησκευτικού χαρακτήρα σε βιβλιοθήκες ή βάσεις πληροφοριών.
- Άνάκτηση προγραμμάτων και άρχείων για διάφορες χρήσεις.
- Άνάγνωση άρθρων σε παγκόσμιες ομάδες συζητήσεως.
- Μετάδοση μηνυμάτων, εικόνων, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών έκπομπών ή προβολή μνημειακών θησαυρών και στοιχείων τών τοπικών παραδόσεων. (Συνεχίζεται)

Άγιου Νικολάου Καβάσιλα

Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ

τρεις θεομητορικές όμιλίες

Κείμενο - μετάφραση - εισαγωγή - σχόλια Παν. Νέλλας (†), Δ' έκδοση 1995, σχήμα 14X20,5 εκατ., σσ. 230.

Πρόκειται για έναν «είλικρινη διάλογο τής Όρθοδοξίας με τήν Άναγέννηση, μιá έπίμονη προσπάθεια να κερδηθή ό,τι καλό ύπάρχει στον καινούργιο πολιτισμό έν Χριστώ». Οί τρεις όμιλίες τού άγιου Νικολάου Καβάσιλα αναφέρονται στον Ευάγγελισμό, τή Γέννηση τού Κυρίου και τήν Κοίμηση τής Θεοτόκου.

Τὸ μυστήριον τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς¹

Τὸ νὰ βιώνῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐν τῇ σημερινῇ καταναλωτικῇ κοινωνίᾳ τοῦ ὕλισμοῦ, καὶ τοῦ αἰσθησιασμοῦ, τὴν πνευματικὴν, ἐν Χριστῷ, ζωὴν¹, εἶναι ταυτόσημον, μὲ τὸ νὰ ἐπιχειρῇ νὰ κολυμβᾷ, ἀντίθετα πρὸς τὸ ρεῦμα ὀρμητικοῦ ποταμοῦ.

Ἐνίστε, ἡ χυδαιότης τοῦ ἀχαλινώτου, τοῦ ἀσυγκρατήτου, τοῦ ἀπρεποῦς καὶ ἀσέμνου καὶ ἀ-

Τοῦ Ἀρχιμ. **ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΕΛ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ**
Θεολόγου - Φιλολόγου - Γυμνασιάρχου
Ἵμνογράφου τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας
Διδάκτορος τῆς Θεολογίας

ναιδοῦς, πέρα πάσης ἐννοίας φόβου Θεοῦ καὶ ἐντροπῆς ἀνθρώπων, σήμερον, τείνει νὰ προστατεῦεται, ἀπὸ μίαν βαναύσως παρεξηγημένην ἐννοίαν τῶν ἀνθρωπίνων ἐλευθεριῶν καὶ ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ἡ ἀποξένωσις, ἀπὸ πάσης φιλοσοφικῆς, θρησκευτικῆς καὶ στοχαστικῆς ἀξίας, βιωμάτων καὶ ἰδανικῶν, χαρακτηρίζεται, ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν Ἐκκλησίαν, χυδαιότης, ἥτις, σήμερον τείνει νὰ θεωρῆται μοντερνισμὸς καὶ λαϊκισμὸς².

Ὅμως, ἡ θεοειδῆς καὶ μυστηριώδης ἀνθρωπίνη ψυχὴ ἔχει περισσοτέραν ἀνάγκην τοῦ ἰδανικοῦ, παρὰ τοῦ πραγματικοῦ. Μὲ τὸ πραγματικόν, ὑπάρχει, ὡς ζῶον, ὁ ἄνθρωπος. Μὲ τὸ ἰδανικόν, ζῆ, ὡς ζῶον ἔμψυχον, λογικόν, ὡς προσωπικότης πατοῦσα τὴν γῆν καὶ εἰσδύουσα εἰς τὸν Οὐρανόν, εἰς τὸ Ὑπερπέραν.

Ὁ μέγας Γάλλος Μαθηματικὸς καὶ Φιλόσοφος Πασκάλ ἀπεφαίνεται: «Ὅταν τὸ φυσικὸν δὲν ὑποτάσσεται εἰς τὸ ὑπερφυσικόν, καταντᾷ ἀφύσικον». Μὲ τὴν πεποιθήσιν αὐτήν, ἐπεμελήθημεν τοῦ παρόντος μελετήματος, μὲ θέμα: «Τὸ μυστήριον τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς».

Ἄν μᾶς εἰσαγάγῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὸν βιωματικὸν στοχασμὸν τοῦ θεματός μας, ὁ ἰδανικὸς καλλιεργητὴς τῆς πνευματικῆς, ἐν Χριστῷ ζωῆς, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, συγγραφεὺς δύο καιρίων, ἐκ τῶν 27, τῆς Καινῆς Διαθήκης βιβλίων, τοῦ τρίτου Εὐαγγελίου καὶ τῶν «Πράξεων Ἀποστόλων».

Γράφων, ὁ ἑλληνομαθέστατος ἀριστοκράτης τῆς Ἀντιοχείας, Λουκᾶς, ὁ ἰατρός, χρησιμοποιοῖ τὴν εὐκρινεστέραν καὶ κομποτέραν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τὴν ἀπτικήν, ὡς ὁ ἀρχαῖος ἱστορικὸς καὶ φιλόσοφος Ξενοφῶν (445-354 π.Χ.) καί, ὡς καλλιτέχνης ζωγράφος, ζωγραφίζει, κατὰ τὸ ἀξιῶμα «ὁ ρήτωρ ζωγραφίζει καὶ ὁ ζωγράφος ὁμιλεῖ».

Ὁ ἱ. Λουκᾶς, ὁ Εὐαγγελιστὴς τῆς, Μητρὸς τοῦ Κυρίου, Θεοτόκου Ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ καλλιτέχνης ζωγράφος ὑπῆρξε, καὶ ὡς ψυχοανατόμος καὶ ἠθογράφος, σπάνιος καὶ ὡς συγγραφεὺς, θεόπνευστος καὶ ἀριστοτέχνης³.

Ζωγραφίζων, λοιπόν, μᾶλλον, ἢ ἀφηγοῦμενος καὶ περιγράφων, ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, μᾶς παρουσιάζει ἓνα σπορέα, ὅστις ἐξεκίνησε νὰ σπείρῃ τόν, ἐν τῷ σάκκῳ του, σπόρον.

Ἐν μέρος τοῦ σπόρου, ἔπεσεν, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἐπὶ τῆς ὁποίας κυκλοφοροῦν αἱ κάμηλοι καὶ αἱ ἄμαξαι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἔρχονται καὶ κατατρώγουν αὐτόν.

Ἐν ἑτερον μέρος τοῦ σπόρου, ἔπεσεν, ἐπὶ τῶν πετρῶν καὶ ἑτερον πάλιν, ἐν τῷ μέσῳ πνιγρῶν ἀκανθῶν.

Τὸ τελευταῖον, ἐπὶ τέλους, μέρος τοῦ σπόρου, ἔπεσεν εἰς τὴν καλὴν γῆν, καὶ ἠδουκίμησε καὶ ἀπέδωκεν, ὁ εἷς κόκκος, ἑκατὸν κόκκους, καὶ ἐξήκοντα, καὶ τριάκοντα.

Ὁ Θεάνθρωπος Κύριος Ἰησοῦς ἠδούκησεν, ὁ ἴδιος, καὶ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν παραβολὴν, καθημένος, ἐν τῷ πλοίῳ, πλησίον τῆς Καπερναοῦμ, ἐπισημάνας, ὅτι:

Ὁ σπορεὺς εἶναι αὐτὸς ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός, ἥτοι ἡ ἐνανθρώπησις καὶ ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ, μεταξύ τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ δὲ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ λόγος τῆς ἀληθείας, ὁ λόγος τῆς θεογνωσίας, τῆς ψυχῆς καὶ τῆς, πλησίον τοῦ Θεοῦ, Αἰωνιότητος, ὁ λόγος τῆς εὐσπλαχνίας, ὁ λόγος τῆς ἀγάπης, ἦν ἐκόμισεν ὁ, Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ἐκ τῶν κόλπων τοῦ Ἐπουρανίου Θεοῦ Πατρὸς⁴.

1. Λουκ. 8,10.

2. Κυριλλ. Ἱεροσ. Κατήχ. 4,37.

3. Λουκ. 8,5 ἐξ.

4. Λουκ. 8,11.

Διευκρινίζεται, ἐν τῇ παραβολῇ, ὅτι, ἐκ τοῦ συνόλου σπόρου, μόλις τὸ ἐν τέταρτον ἔπεσεν, εἰς τὴν ἀγαθὴν γῆν⁵ καὶ ἐκαρποφόρησεν, ἐνῶ τὰ τρία τέταρτα ἀπωλέσθησαν. Ζημία, ἀληθῶς καὶ σπατάλη...

I. Οἱ σπόροι αὐτοὶ τοῦ σίτου τῆς Παραβολῆς συμβολίζουν πᾶν ὅ,τι ὁ Θεὸς ἐναποθέτει, ἐντός μας (πνευματικῆ, λογικῆ, ἐνσυνειδήτος, κρίνουσα, ἀθάνατος, ψυχῆ, Οἰκογενειακῆ Θρησκευτικῆ καὶ Ἠθικῆ ἀνατροφῆ, Πατριωτισμὸς καὶ Ἐκπαιδευτικῆ Ἀγωγῆ, Ἐκκλησιαστικῆ, Ἠθικοθρησκευτικῆ, κατήχησις καὶ διαπαιδαγώγησις).

Καί, καθὼς ὁ Θεὸς εἶναι γενναϊόδωρος, μὲ ἀφθονίαν, ἢ Παναγαθότης Του σκορπίζει τὰ πνευματικὰ καὶ ὑλικὰ ἀγαθὰ, τὰς εὐεργεσίας, δωρεὰς καὶ χάριτας.

Ἄλλὰ τί; Ὁ Θεὸς ἔχει, εἰς χεῖρας Του, τὰ πάντα καί, ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν Του, παρελθόν, παρὸν καὶ μέλλον, εἶναι ἐν διαρκῆς παρὸν!... Πῶς, λοιπόν, ἀφήνει νὰ χάνονται τόσοι σπόροι; Διατί δὲν τοὺς προφυλάσσει, καὶ δὲν τοὺς ρίπτει, μόνον, εἰς ἀγαθοὺς ἀγρούς, ὥστε, νὰ ἀποφέρουν, ὁ εἰς κόκκος, ἑκατόν, ἢ ἑξήκοντα, ἢ τουλάχιστον, τριάκοντα⁶;

Ὅχι! Ἔργον τοῦ Σπορέως εἶναι νὰ σπέρνῃ. Καί, ὁ ἐνανθρωπήσας Θεὸς Λόγος Χριστὸς Ἰησοῦς, ἔφερεν, ἀπὸ τοὺς Οὐρανοὺς, τὴν σωτήριον σποράν του, καὶ τὴν σπέρνει διὰ τῆς Ἐκκλησίας Του, ἣτις εἶναι «ὁ παρατεινόμενος εἰς τοὺς αἰῶνας Χριστός», ἕως τῆς συντελείας τῶν αἰώνων, κατ' ἔτος, καθ' ἡμέραν, καθ' ὥραν, ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, καὶ διὰ ποικίλων κόπων καὶ μέσων, εἰς τὰ ὁποῖα ἀνήκουν καὶ ἡ φωνὴ τῆς καμπάνας, καὶ αἱ θλίψεις καὶ αἱ χαραὶ!

Ἄλλὰ, μήπως τὰ ἰδικὰ μας μέτρα καὶ κριτήρια θὰ γίνουν περιοριστικὰ ὄρια, διὰ τὸν ἄπειρον καὶ εἰς δύναμιν, καὶ εἰς σοφίαν καὶ ἀγαθότητα, Θεόν;

Καὶ αἱ μεγάλαι λεωφόροι, καὶ αἱ βραχῶδεις περιοχαί, καὶ οἱ ἀγροί, τοὺς ὁποίους οἱ ἀκανθῶδεις θάμνοι συμπνίγουν καὶ καταστρέφουν, καθὼς καὶ ἡ ἀγαθὴ γῆ, θὰ δεχθοῦν ἀνεξαιρέτως, τὸν πνευματικὸν σπόρον τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ ἀξιοποίησιν τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ὅλαι αἱ περιγραφεῖσαι ψυχικαὶ καὶ ἠθικοπνευματικαὶ καταστάσεις τῶν ποικίλων ἀνθρώπων, ὅπως καρποφορήσουν τὴν, ἐν Χριστῷ Θρησκευτικὴν, Πνευματικὴν καὶ Ἠθικὴν ζωὴν.

II. Εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τὴν ἐλευθέραν ἡμῶν θέλησιν καὶ ἀπόφασιν ἐναπόκειται, νὰ διατηρήσωμεν, καὶ μέσα εἰς τὸν παρόντα κόσμον τῆς ἀσεβείας καὶ τῆς ὑλοφροσύνης καὶ ματαιοδοξίας, τὸν σπόρον τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τὴν συμπνίξιν τῶν ἀκανθῶν τῶν κακῶν συναναστροφῶν καὶ συνηθειῶν, ἢ ἀπὸ τὸν βόρβορον τοῦ φθόνου, ἢ ἀπὸ τὴν ἄμμον τῶν ἀνοήτων, ματαίων καὶ ψυχοφθόρων ἐνασχολήσεων.

Τέλος, καλούμεθα, ἀκόμη, νὰ διαφυλάξωμεν τὸν πολύτιμον θησαυρὸν τῆς, ἐντός μας, πνευματικῆς σπορᾶς τοῦ Θεοῦ, τῆς Οἰκογενείας, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος, ἀπὸ τὴν ἀμέλειαν, τὴν ψυχρότητα, καὶ ἀδιαφορίαν τῆς ὀκνηρίας, ἀπὸ τὴν ἀχαριστίαν καὶ τὴν ἐσχάτην βαθμίδα τῆς ἀπωλείας, τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν ἀδιαφορίαν καὶ ἀναισθησίαν τῆς ἀπιστίας, τῆς ἀθρησκείας, τῆς ἀθείας. Ἐὰν θέλωμεν νὰ διατηρήσωμεν τὴν πνευματικὴν μας θρησκευτικὴν ζωὴν, καλούμεθα νὰ διαφυλάξωμεν, ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, καὶ νὰ καλλιέργησωμεν τὴν, ἐντός ἡμῶν, πνευματικὴν σποράν τοῦ Θεοῦ, τὸ πρωτογενὲς κύτταρον τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς, προφυλάσσοντες ἀγρύπτως καὶ ἀνδρείως αὐτήν. Ἐὰν ἀμελήσωμεν καὶ ἀδιαφορήσωμεν τὴν τακτικὴν καὶ συστηματικὴν καλλιέργειάν της, θὰ καταπατηθῇ ἡ πνευματικὴ αὕτη σπορὰ καὶ συντριβομένη, θὰ ἀχρηστευθῇ, ὑπὸ τοὺς πόδας ἀνοήτων ζώων καὶ θὰ ἀρπαγῇ ἀπὸ τὰ ἀρπακτικὰ πτηνὰ, τοὺς μισανθρώπους καὶ μισοψυχους Δαίμονας⁷!...

III. Ἡ θρησκευτικὴ πνευματικὴ ζωὴ, ἐνίστε, φαίνεται νὰ γεννᾶται, σχεδὸν αὐτομάτως.

Ἐντός μάλιστα καθαρᾶς καί, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου καὶ ἐμπείρου Πνευματικοῦ Πατρὸς, ἀσφαλοῦς ἀτμοσφαιρας, ἀδελφικοῦ περιβάλλοντος, θρησκευτικῶν ὁμάδων καὶ ἀδελφοτήτων, ἢ, κατὰ Χριστόν, ἐσωτερικὴ πνευματικὴ ζωὴ, ἀναπτύσσεται ταχύτερον καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα.

Ἀπανταχοῦ τῆς γῆς, ἀνεξαιρέτως, ἡ θρησκευτικὴ πνευματικὴ, ἐσωτερικὴ ζωὴ, οὔτε ἐνδυναμοῦται, οὔτε αὐξάνει, διὰ μαγικῆς τιнос ἐνεργείας. Ἐὰν ἡ ἐσωτερικὴ πνευματικὴ ζωὴ δὲν παρακολουθῆται καὶ δὲν ὑποστηρίζεται, ἀπὸ μίαν, ὀσημέραι καὶ περισσότερον, ὑγιαίνουσαν ἠθικοπνευματικῶς, καθημερινὴν ζωὴν, ἐξασθενεῖ ἀνεπαίσθητως, ἀποξηραίνεται πᾶσα αὐτῆς ἰκμᾶς, καὶ ἀποθνήσκει... (Συνεχίζεται)

5. Λουκ. 8,15.

6. Ματθ. 13,22.

7. Α' Πέτρο. 5,8.

BYZANTINΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ*

Πανοσιολογιώτατε εκπρόσωπε τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ.κ. Σεραφεῖμ,

Σεβασμιώτατε,

Κύριε Πρόεδρε τῶν Φίλων τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς,
Ἀξιότιμοι Ἱεροὶ Μελωδοὶ καὶ Ψαλμωδοί,

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Ἀγαπητοὶ Ἀκροατῆς τοῦ Ρ.Σ. τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος,

Ὁ λόγος τοῦ Ἱεροῦ Ψαλμωδοῦ παρακλητικὰ ἀ-

Τοῦ πανοσ. ἀρχιμ. κ. **ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΦΙΛΟΘΕΟΥ**
Γεν. Δ/ντοῦ τοῦ Ρ/Σ τῆς Ἐκκλησίας

πευθυνόμενος πρὸς ὅλους μας τονίζει λέγοντας: «Ψά-
λατε τῷ Κυρίῳ οἱ ὅσοι αὐτοῦ». «Ἄσωμεν καὶ ψα-
λοῦμεν τὰς δυναστείας σου». «Ἄσω τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ
ζωῇ μου ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω».

Προσκαλούμεθα οἱ πιστοὶ ὅλοι μὲ τοὺς λόγους
αὐτοὺς νὰ ἐκφράσουμε διὰ τῆς ψαλμωδίας τὸν αἶνον,
τὴν προσευχὴν, τὴν δοξολογίαν καὶ τὴν παράκληση
τῆς καρδίας μας «πρὸς τὸν ἐν ἀγίοις ἀναπαυόμενον
καὶ δοξαζόμενον Θεόν».

Πανοσιολογιώτατε,

Σεβασμιώτατε,

Ἀγαπητοὶ μου,

Ἄραγε τί μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς σὲ ἔμπειρους Ἱε-
ροψάλτες καὶ Ψαλμωδοὺς, οἱ ὅποιοι, «ἐσπέρας καὶ
πρωῖ καὶ μεσημβρίας» «ἀπὸ φυλακῆς πρωῖας μέχρι
νυκτὸς» ὑμνολογοῦν τὴν τρισάγιον Θεότητα; Οἱ ὁ-
ποιοὶ ἐπὶ χρόνια «νηπιόθεν» οἱ περισσότεροι διακο-
νοῦν τὴν Ἐκκλησία μας καὶ τὰ ἱερά της ἀναλόγια; Σ'
αὐτοὺς ποὺ δίνουν ὅ,τι καλύτερο ἔχουν, τὸ ταλέντο
καὶ τὸ τάλαντο ποὺ τοὺς χάρισε πλοῦσια ὁ Θεὸς καὶ
ποὺ τὸ ἔχουν ἐπαυξήσει σὲ βαθμὸν ἑκατονταπλασίονα;
Πῶς μπορεῖ κανεὶς μέσα σὲ λίγες λέξεις νὰ περι-
κλύσει τὴν ἐμπειρία αἰῶνων τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ
ποὺ ἄριστα ἐκφράζεται διὰ τῶν Ἱερο-Ψαλτῶν της,
στὰ δογματικώτατα, σύντομα καὶ περιεκτικὰ σὲ βάθος
καὶ περιεχόμενο τροπάρια μας;

Τί μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς καὶ πῶς νὰ ἐκφράσει τὸ
μικρὸ ἀντίδωρό του προσφέροντας τ' ἀνθολοῦλουδο

* Προσφώνηση στὸ 6ο Φεστιβάλ Βυζαντινῶν Χορωδιῶν,
τὸ ὁποῖο πραγματοποιήθηκε ἀπὸ 26ης ἕως 28ης Μαΐου 1997
στὸν Ἱερό Ναὸ Ἀγίου Κωνσταντίνου Ὁμονοίας.

τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης του σ' ἀνθρώπους
ποὺ ἀνάλωσαν τὴν ζωὴ τους στὴν ἐκμάθηση, τὴν ἐ-
ρευνα, τὴν συγγραφή καὶ τὴν διάδοσή της, ἀνὰ τὰ
πέρατα τῆς οἰκουμένης, ἀκόμη καὶ σὲ περιοχὲς ἄλλο-
δόξων;

Γιὰ μένα προσωπικὰ καὶ τὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθ-
μὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μὲ τὴν συνεργασία
τοῦ ὁποῖου πραγματοποιεῖται τὸ ἐφετινὸ 6ο Φεστιβάλ
Βυζαντινῶν Χορωδιῶν, τὸν ὁποῖον καὶ ἐκπροσωπῶ
κατ' ἐντολήν τοῦ φιλομούσου Προκαθημένου τῆς Ἐκ-
κλησίας μας, τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀ-
θηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ, ἀποτελεῖ
ἰδιαίτερη χαρὰ καὶ ὕψιστη τιμὴ νὰ προσφωνῶ τὴν ἀ-
ποψινὴ σύναξη καὶ τὸ 6ο Φεστιβάλ Χορωδιῶν Βυζαν-
τινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς καὶ συγχαίρω ἐκ μέ-
ρους τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου μας τὸν
Καλλιτεχνικὸν Διευθυντὴν αὐτοῦ, τὸν μεγάλον Διδά-
σκαλον τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς κ. Γεώργιον Τσα-
τσαρώνην καὶ στὸ πρόσωπό του ὅλους ἀνεξαίρετους
τοὺς ἱεροὺς μελωδοὺς τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὴν εὐ-
γενὴ συμμετοχὴ τους σ' αὐτὸ ἐπὶ τριήμερον.

Πανοσιολογιώτατε,

Σεβασμιώτατε,

Ἀγαπητοὶ μου,

Ἡ Βυζαντινὴ Μουσικὴ περὶ τῆς ὁποίας ἀπόψε ὁ
λόγος εἶναι μουσικὴ «λατρευτικὴ καὶ προσευχητικὴ».
Κατὰ τὸν Μεγάλον Ἱεράρχην τῆς Ἐκκλησίας μας,
τὸν Ἅγιο Βασίλειο εἶναι «τὸ τῶν ἀγγέλων ἔργον, τὸ
οὐράνιον πολίτευμα, τὸ πνευματικὸν θυμίαμα. Τὸ
Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἰδὸν ὅτι δυσάγωγον πρὸς ἀρετὴν
ἐστὶ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων... τὸ ἐκ τῆς μελωδίας
τερπνὸν τοῖς δόγμασιν ἐγκατέμιξεν, ἵνα τῷ προσηνεῖ
καὶ λείψ τῆς ἀκοῆς τὸ ἐκ τῶν λόγων ὠφέλιμον λαν-
θανόντως ὑποδεξώμεθα». Ἔτσι ἡ Ἐκκλησιαστικὴ
μουσικὴ προσλαμβάνει ὅλως ἐξέχουσα θέση, στὸ ἔρ-
γο τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν, «τὰς ψυχὰς ἐκπαιδεύου-
σα» κατὰ τὸν λόγον τοῦ ἰδίου μεγάλου Οἰκουμενικοῦ
Διδασκάλου.

Ἡ Βυζαντινὴ Μουσικὴ ὀφείλει τὸν τίτλο της στὸ
πονεμένο, μὰ ἐνδοξο πνευματικὸ Βυζάντιο, τὸ ὁποῖο
μᾶς κληροδότησε τὴν τέχνην αὐτὴν, ἡ ὁποία εἶναι ὄχι
μόνον ἱστορικὸ φαινόμενο ἀλλὰ καὶ εἶδος μὲ ποιότη-
τα καὶ βάθος, μᾶς μορφῆς τοῦ πνευματικοῦ πολιτι-
σμοῦ μας, γεμάτη ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τῆς ζωῆς, τοῦ ὕ-
φους καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Βυζαντίου.

«Ἡ Βυζαντινὴ Μουσικὴ, γράφει ὁ βαθὺς γνώστης

καὶ ἐρμηνευτῆς τῆς, Μητροπολίτης Κοζάνης Διονύσιος, χαρακτηρίζεται ὡς ψαλμωδία, ἡ δὲ λέξις αὕτη ἐκφράζει προσηφύεστερον τὸ περιεχόμενον καὶ τὸν χαρακτήρα τοῦ ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικοῦ ἄσματος καὶ διαστέλλει τοῦτο ἀπὸ πάσης ἄλλης θρησκευτικῆς μουσικῆς τέχνης. Ἡ ὀρθόδοξος Βυζαντινὴ ψαλμωδία εἶναι αὐστηρῶς ἐκκλησιαστικὸν μέλος, ἱερατικοῦ καὶ λειτουργικοῦ χαρακτήρος, κεχωρισμένον τοῦ ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ χώρου, ἀπηλλαγμένον παντὸς βεβήλου στοιχείου καὶ ἀμέσως καὶ σαφῶς διακρινόμενον τοῦ κοσμικοῦ ἄσματος. Εἶναι «ὁμοούσιον» γέννημα τῆς ὀρθοδόξου λατρείας, ἀνεπτύχθη μετ' αὐτῆς καθὼς καὶ αὕτη ἐγεννήθη ἐκ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἠϋξήθη μετ' αὐτῆς. Προῆλθεν ἄρα ἔσωθεν καὶ δὲν ἐπεκολλήθη ἔξωθεν τεχνητῶς».

Γεννημένη, λοιπόν, ἡ Βυζαντινὴ μουσικὴ μέσα στὴν Ἐκκλησία καὶ ἀναπτυγμένη μέσα στὸ πνευματικὸ κλίμα τῆς μυσταγωγίας, ποὺ ἔχει ἡ ὀρθόδοξη λατρεία μας, ἀποτελεῖ κάτι τὸ ἱερὸ γιὰ τὸν ὀρθόδοξο χριστιανό. Καὶ δὲν ἐπιτρέπεται, ὄχι ἀπλῶς νὰ σκεφτόμαστε νὰ τὴν ἀλλάξουμε ἢ νὰ τὴν συγχρονίσουμε, ἀλλὰ οὔτε κἂν νὰ μιλοῦμε μὲ ἐπιπολαιότητα καὶ ἀνευλάβεια γι' αὐτήν. Ἄν αὐτὸ φαίνεται σὲ μερικοὺς ἀρκετὰ ὑπερβολικῶς, προσθέτουμε ἀμέσως τὴν ἐπεξήγηση. Εἶναι πολὺ γνωστὸ, πῶς στὴν ὀρθόδοξη λατρεία τὰ ἐπὶ μέρους συνθέτουν ὅλα μαζί, μὲ τοὺς πιστοὺς, τὴν Ἐκκλησία. Καὶ σ' αὐτὴ τὴν Ἐκκλησία ἡ πίστις μας, ἡ λειτουργικὴ ζωὴ μας, ἡ πορεία μας πρὸς τὴν σωτηρία διὰ μέσου τῆς Ἐκκλησίας, ἐκφράζεται καὶ κατορθώνεται μὲ τὴ βοήθεια τοῦ θεοῦ λόγου, τῆς ἱεραῆς ὑμνογραφίας, τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, τῆς ὀρθοδόξου ἀγιογραφίας, τῆς βυζαντινῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ὅλα αὐτὰ εἶναι τέχνες λειτουργικῆς, ποὺ δὲν ἀπεργάζονται ὡς ἀντικείμενα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ τὴν σωτηρία μας, ἀλλὰ ὡς μέσα μᾶς βοηθοῦν νὰ καθάρουμε τὶς αἰσθήσεις μας ἀπὸ τὰ γήινα καὶ νὰ ἀνεβούμε πνευματικὰ πρὸς συνάντησιν τοῦ Ἁγίου Θεοῦ. Οἱ λειτουργικῆς τέχνες εἶναι ἓνα εἶδος πνευματικῆς «κρυστάρας» ἀπ' ὅπου περνώντας οἱ παχυλεῖς καὶ σαρκικῆς αἰσθήσεις μας γίνονται πνευματικῆς, ἐξαγιαζονται καὶ γίνονται ἄξιες νὰ γευτοῦν τὰ μυστήρια τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας. Καὶ μὲ τὰ μάτια (βυζαντινὴ ἀγιογραφία) καὶ μὲ τὰ αὐτιά (τροπάρια - βυζαντινὴ μουσικὴ) ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ὄσφρησίν του ἀκόμα (λιβάνι, μύρο κ.λπ.) ὁ ὀρθόδοξος Χριστιανὸς αἰσθάνεται μὲ τὶς «ἀγιασμένες» πνευματικῆς αἰσθήσεις του μιὰ ἔλξη πρὸς τὰ ὑψηλά, αἰσθάνεται νὰ ἀνυψώνεται ἀπὸ τὰ «χαμαιζήλα» πράγματα τοῦ κόσμου καὶ βλέ-

πει καὶ συνομιλεῖ πνευματικὰ μὲ τὸ Θεὸ καὶ Πατέρα του. Ὅμως ὅλα αὐτὰ μόνο μέσα στὸν ἀγιασμένο χώρο τῆς Ἐκκλησίας μποροῦν νὰ βοηθήσουν τὸν ἄνθρωπο στὸ νὰ βρεῖ τὴν σωτηρία του.

Γιὰ τὸν ὀρθόδοξο Χριστιανὸ ποὺ ἔχει θερμὴ πίστιν καὶ ξέρεῖ τί θέλει, ἡ πραγματικὴ Βυζαντινὴ Μουσικὴ εἶναι ἐκείνη ποὺ τὸν φέρνει στὴν κατάνυξιν, ἐκείνη ποὺ τὸν κάνει, ὅπως ἡ ὑμνογραφία καὶ ἡ ἀγιογραφία, νὰ θεολογεῖ. Ἐκείνη ποὺ σταματᾷ τὸ νοῦ τοῦ ἀπὸ τὴν περιπλάνησιν στὸν κόσμον τῶν παθῶν καὶ τῆς πλάνης. Ἐκείνη ποὺ «ὁμαλίζει τὴν κρᾶσιν τοῦ σώματος» ὅπως λέγει ὁ ἀββᾶς Θαλάσσιος. Ἡ πραγματικὴ μουσικὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἐκείνη ποὺ βοηθᾷ τὸ ἔργο τῆς προσευχῆς. Ἐκείνη ποὺ τὰ «πάθη κατευνάζει καὶ τὴν ἀκρασίαν τοῦ σώματος ἡρεμεῖν ἀπεργάζεται» κατὰ τὸν ἀββᾶ Νεῖλον. Ἐκείνη ποὺ «καθαίρει τὸν νοῦν» καὶ δίδει τὴν ἀνοδικὴν κίνησιν στὴν καρδιά. Ἐκείνη ποὺ εἶναι ἓνας πραγματικὸς «αἰκισμὸς» τῆς σάρκας κατὰ τὸν ἅγιον Μάξιμον τὸν Ὁμολογητῆ. Γι' αὐτὴν ἀσφαλῶς τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴ ἔγραφε ὁ ἀββᾶς Νεῖλος: «Ψάλλε συνεπῶς καὶ εὐρύθμως καὶ ἔση ὡς νεοσσὸς ἀετοῦ ἐν ὕψει αἰρόμενος».

Συμπερασματικὰ θὰ λέγαμε κλείνοντας ὅτι ἡ Βυζαντινὴ Μουσικὴ εἶναι ἡ μουσικὴ ἐκείνη ἡ ὁποία ἡρεμεῖ τὸν κουρασμένο ψυχικὰ ἄνθρωπο καὶ τὸν κάνει νὰ ὑψώνεται στὸν οὐρανό. Θὰ λέγαμε ὅτι ὑπερέχει ἀπὸ τὶς ἄλλες μουσικῆς, γιὰ τὸν ὅτι δὲν ἔχει ὡς σκοπὸ τὴν ἐπίδειξιν τῆς τέχνης ἀλλὰ τὸ ἀντίθετο, νὰ βοηθήσῃ στὴν ἀνόρθωσιν τοῦ πεπτωκότος ἀνθρώπου. Ἀποτελεῖ ψυχικὴ ἐκδήλωσιν τοῦ πιστοῦ καὶ ἀποτελεῖ πηγαία ἐκφραση ὑμνογραφίας καὶ δοξολογίας τοῦ Θεοῦ. Εἶναι μουσικὴ ἀπλὴ ἀποφεύγουσα τὰ πολὺπλοκα σχήματα, ἐπειδὴ ἔτσι ἀνταποκρίνεται στὸ γνήσιο καὶ πηγαῖο αἶσθημα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ποὺ εἶναι ἡ ἀπλότης. Ἡ χρησιμοποίησιν ἀπλῶν μουσικῶν γραμμῶν πετυχαίνει ἄριστα τὸν κυριότερον σκοπὸ τῆς ποὺ εἶναι νὰ ὀδηγήσῃ τὸν ἄνθρωπο στὴν συνάντησίν του μὲ τὸ Θεό.

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μας, σὲ σύγκρισιν μὲ ὄλες τὶς ἄλλες θρησκείες καὶ ὁμολογίες ἔχει πλοῦτο καὶ θησαυρὸ «ἀδαπάνητο». Ἔχουμε ὑμνωδοὺς, μελωδοὺς, ψαλμωδοὺς. Ἔχουμε πιστοὺς ποὺ τοὺς κατανύσσουμε μὲ τὴν ἐκτέλεσίν τῆς. Τί κάνουμε; Ἀδελφέ: «Ψάλλε συνεπῶς καὶ εὐρύθμως καὶ ἔση ὡς νεοσσὸς ἀετοῦ ἐν ὕψει αἰρόμενος».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ταυτότης απόψεων δύο Όρθοδόξων Πατριαρχών

Τὸ δημοσιευόμενον εἰς ἄλλας σελίδας τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας» Ἀνακοινωθέν ἐπὶ τῇ προσφάτῳ συναντήσει ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν Σεπτῶν Προκαθημένων τῆς πρωτοθρόνου ἐν τῇ Όρθοδόξια Ἐκκλησίας τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων καὶ τοῦ ἔμπνευκτοντος τῆν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου δευτέρου τῆ τάξει Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας πληροὶ χαρᾶς τὸ Όρθόδοξον Χριστεπώνυμον πληρωμα, διὰ τὸ ὅτι Οὗτοι συνεφώνησαν πλήρως ἐπὶ τῶν συζητηθέντων ὑπ' Αὐτῶν σπουδαιοτάτων ζητημάτων. Ὡς ἀναφέρεται ἐν τῷ Ἀνακοινωθέντι, «κατὰ τὰς ἐπικοινωνίας καὶ συνομιλίας ταύτας διεδηλώθη ἡ ἐκατέρωθεν ἐπιθυμία καὶ ἡ στερεὰ θέλησις τῆς ἀδελφικῆς συνεργασίας τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐν τῇ διακονίᾳ τῶν ποιμνίων αὐτῶν καὶ τῆς καθόλου Όρθοδόξου Ἐκκλησίας.

»Διεπιστώθη πλήρης ταυτότης ἀπόψεων ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς αὐστηρᾶς τηρήσεως τῆς κανονικῆς τάξεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιοδοσιῶν.

»Ἐθεωρήθη τὸ θέμα τῆς προπαρασκευῆς τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Όρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀνελύθησαν τὰ μέχρι τοῦδε γενόμενα καὶ ἐπῆλθε σύμπτωσις γνώμων ὡς πρὸς τὴν ἀκολουθητέαν ἐφεξῆς πορείαν.

»Ἀπὸ συμφώνου ἐβεβαιώθη τὸ χρέος τῆς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀναπτύξεως καὶ ἐνισχύσεως τῆς ἐνδορθοδόξου ἐνότητος ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς κανονικῆς εὐρυθμίας.

»Ἐκατέρωθεν ἐξεφράσθη ἡ ζωηρὰ ἐπιθυμία τῆς καλλιιεργείας τῶν σχέσεων καὶ μετὰ τῶν ἄλλων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Όμολογιῶν, ὡς πρὸς δὲ τοὺς διμερεῖς θεολογικοὺς διαλόγους, καὶ αὐτῆς συνεφωνήθη ὅπως οὗτοι κατευθύνονται καὶ διεξάγονται διὰ πανορθόδοξον συνεργασίας.

»Ἐν σχέσει πρὸς τὴν παρουσίαν τῆς Όρθοδόξιας ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ Ἐκκλησιῶν, ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη τῆς πρὸς παροχὴν τῆς ὀρθοδόξου μαρτυρίας συνεχίσεως αὐτῆς διὰ τῆς κατὰ τὸ δυνατόν πληρεστέρως συμμετοχῆς Όρθοδόξων τόσον εἰς τὰς διαφόρους συνελεύσεις Γενικὰς καὶ Ἐπιτροπῶν τοῦ Συμβουλίου, ὅσον καὶ εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἀνωτέρου προσωπικοῦ τῆς ἐν Γενεύῃ ἔδρας αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦτο διατηρεῖ τὸν χαρακτήρα αὐτοῦ ὡς ὄργανου ἐπικοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν-μελῶν καὶ δὲν μετατραπῆ εἰς ἐκκλησιολογικὸν ὄργανον».

Χαρὰ μετριασθείσα ἐκ δυοπιστίας

Εἰς τὸ τελικὸν κείμενον τῆς Διακηρύξεως τῆς συν-

ελθούσης ἐν τῇ αὐστριακῇ πόλει Graz Β' Εὐρωπαϊκῆς Οἰκουμενικῆς Συνελεύσεως πρὸς ἐξέτασιν τοῦ θέματος «Καταλλαγῆ-Δῶρον Θεοῦ καὶ πηγὴ νέας ζωῆς» οἱ ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Εὐρώπης ἐξεφράσαν τὴν κοινὴν θέλησιν αὐτῶν πρὸς προώθησιν τοῦ μεταξὺ αὐτῶν διαλόγου καὶ τὴν προθεσίαν τῶν νὰ συντονίσουν τὴν δρασίν τῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν προβλημάτων, οἷα εἶναι λ.χ. αἱ καταπατήσεις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἡ ὄξυνσις τῶν κοινωνικῶν ἀντιθέσεων καὶ ἡ καταστροφὴ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. Ταυτοχρόνως οἱ μετασχόντες τῆς Συνελεύσεως ἀπευθύνουν ἐκκλησίαν πρὸς τοὺς πολιτικούς, ἵνα οὗτοι ἐξετάσουν τὸ ζήτημα τῆς διαγραφῆς ἢ τῆς μειώσεως τῶν χρεῶν τῶν πτωχοτέρων χωρῶν καὶ τοῦ περιορισμοῦ ἢ τῆς ἐξαλείψεως τῶν πυρηνικῶν ὀπλοστασίων.

Ἡ χαρὰ τῆς συναντήσεως καὶ τῆς ἀλληλογνωριμίας Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολικῆς καὶ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἐμετριάσθη ἐκ τῆς βιώσεως τῆς διαχύτου δυοπιστίας, ἡ ὅποια δημιουργεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι μετὰ τὸ 1989 Ἐκκλησίαι τινὲς δεῖκνουν ἀνταγωνιστικὰς τάσεις «πρὸς ὑποδήλωσιν ὑπεροχῆς», μὴ συμπορευομένας πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθοῦς καταλλαγῆς.

Ἐκκλησία καὶ Μέσα Ἐπικοινωνίας

Τὰ ἐκτενῶς δημοσιευόμενα εἰς ἄλλας σελίδας περὶ τῆς σπουδαιοτάτης Ἡμερίδος, ἡ ὅποια, μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἱ. Συνόδου, ἐγένετο ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Πεντέλης πρὸς ἐξέτασιν τοῦ σπουδαιοτάτου θέματος τῆς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας χρήσεως τῶν Μέσων τῆς Ἐπικοινωνίας, ἀποδεικνύουν τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πρὸς ἀναβάθμισιν καὶ περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῶν ἤδη χρησιμοποιουμένων ὑπ' αὐτῆς Μέσων Ἐπικοινωνίας.

Αὐτὴ ἡ λέξις «Ἐκκλησία», ἥτις ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ῥήματος «ἐκκαλέω-ᾶ», σημαίνει ὅτι αὐτὴ, ὡς ποιμπός, ἐπενεργεῖ διὰ τοῦ σωτηριώδους μηνύματος Αὐτῆς τὴν Ἐπικοινωνίαν τῆς καὶ συγκαλεῖ τοὺς ἀποδέκτας (παρὰλήπτας), ἵνα οὗτοι ἔλθουν εἰς τὴν σύναξιν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἁγίων (Communitio Sanctorum). Ἡ Ἐπικοινωνία, ἡ ὅποια εἶναι διὰ τὴν Κοινωνίαν συστατικὸν στοιχεῖον, ἀνήκει εἰς τὰ οὐσιώδη γνωρίσματα καὶ θεμελιώδη στοιχεῖα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία ζῆ ἐκ τῆς Ἐπικοινωνίας τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ μετ' αὐτῆς, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ὅτι ὁ Θεὸς πάντοτε συνενούται μετ' αὐτῆς διὰ τοῦ Λόγου καὶ τῶν Μυστηρίων.

Ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὴν σύγχρονον ὀπτικοακουστικὴν Τεχνικὴν τῆς Ἐπικοινωνίας καὶ – αὐτονοήτως ἐν σταθερᾷ πιστότητι πρὸς τὸ οὐσιώδες καὶ ἀναπαλλοτριώτον περιεχόμενον τοῦ κη-

ρύγματός Της— νὰ μεταβιβάξη εἰς τοὺς ἀποδέκτας αὐτῆς ἔλκυστικά μορφολογικά κίνητρα, τὰ ὁποῖα εἶναι συμβατὰ μετὰ τοῦ ἐκάστοτε κυριαρχοῦντος σχετικοῦ συστήματος Πληροφορικῆς καὶ (ἐπικοινωνιακῶν) συμβόλων καὶ ἐπομένως δύνανται νὰ συμβάλλονται εἰς τὸ νὰ εἶναι τὸ χριστιανικὸν σωτηριῶδες μῆνυμα κατανοητὸν καὶ ἀποδεκτὸν.

Ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ἐπικοινωνιακῆς δραστηριότητος τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ ἀλληλεξαρτήσεις καὶ ἀμοιβαῖαι σχέσεις τῶν θεμελιωδῶν παραγόντων πάσης Ἐπικοινωνίας, ἤτοι ἀφ' ἐνὸς τοῦ ἀποστολέως τῶν μηνυμάτων, ἀφ' ἑτέρου τοῦ περιεχομένου καὶ τῆς μορφῆς τῶν μηνυμάτων, τρίτον τῶν τεχνικῶν μέσων καὶ τρόπων ἐξαπλώσεως αὐτῶν, τέταρτον τῆς δεκτικότητος τῶν ἀποδεκτῶν (παρρηληπτῶν) τῶν μηνυμάτων καὶ πέμπτον τῆς ἐρμηνευτικῆς ἀποκωδικοποιήσεως αὐτῶν.

Ἡ ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου Ἡμερὶς ἐξήτασεν ἐπιτυχῶς ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς σκοπιᾶς πολλὰς πτυχὰς τῆς Φαινομενολογίας καὶ τῆς Δεοντολογίας τῶν περι ὧν ὁ λόγος ἀλληλεξαρτήσεων καὶ ἐπεσήμανε βραχυπροθέσμιους, μεσοπροθέσμιους καὶ μακροπροθέσμιους προοπτικάς.

Ἡ Ἑλληνικότης τῆς Μακεδονίας

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Σπυρίδων Κυβετός, —ὅστις εἶναι γνωστὸς διὰ τοὺς ἐθνικούς του ἀγῶνας ἐν τῇ παραμεθορίῳ Ἱ. Μητροπόλει αὐτοῦ, διὰ τὰ δημοσιεύματα αὐτοῦ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς Ἑλληνικότητος τῆς Μακεδονίας ἐκ τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην πρότασιν πρὸς καθιέρωσιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ὡς γλώσσης τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως—, ἐξέδωκε προσφάτως τὸ βιβλίον: «77 sacred passages in six languages prove universally the Greekness of Macedonia». Τὸ ἔργον τοῦτο παρουσιάζει 77 χωρία τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης εἰς ἕξ γλώσσας (ἑλληνικὴν, λατινικὴν, ἰταλικὴν, ἀγγλικὴν, γαλλικὴν καὶ γερμανικὴν), ἐκ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται εἴτε ρητῶς ἢ Ἑλληνικότης τῆς Μακεδονίας, εἴτε ἡ ἀναμφισβήτητος σύνδεσις τῶν Μακεδόνων μετὰ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Εἶναι περιττὸν νὰ ἐξάρωμεν τὴν σπουδαιότητα τῆς ἐκδόσεως, ἢ ὁποῖα παρέχει σπουδαῖον ὑλικὸν τεκμηριώσεως εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς καλῆς πίστεως ξένους πρὸς προβολὴν καὶ πρὸς παραδοχὴν τῆς Ἑλληνικότητος τῆς Μακεδονίας. Ὅθεν τὸ δημοσίευμα θὰ ἔπρεπε νὰ ἀξιοποιηθῇ ἰδίως ὑπὸ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἑλληνορθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ Διπλωματικῶν Ἀρχῶν.

«Φρούριον τῶν ἀξιῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας».

Ὁ Πρόεδρος τῆς «Κομισιὸν» τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως κ. Jacques Santer, ὅστις εἶναι καὶ Protector τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν, μετὰ τὴν πρόσφατον ἐπίσκεψιν αὐτοῦ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐδήλωσε: «Νοιώθω θαυμασμόν πού βρίσκομαι εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, εἰς αὐτὸ τὸ τόσον μοναδικὸν εἰς τὸν κόσμον μοναστικὸν συγκρότημα, φρούριον τῶν ἀξιῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίζει τὴν ἀξίαν τοῦ ζωντανοῦ αὐτοῦ θησαυροῦ τῆς ἀνθρωπότητος».

Ὅταν ὑπεδέχθησαν αὐτὸν τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας, ὁ πανοσιολογιώτατος Πρωτεπιστάτης κ. Γερμανὸς κατὰ τὴν προσφώνησίν του εἶπεν εἰς αὐτόν: «Ὁ γνήσιος Ἀγιορείτης εἶναι ἡ εὐκρινεστέρα εὐρωπαϊκὴ ψυχὴ. Βιώνει τὴν ἐλευθερίαν, τὴν αὐθυπέρβασιν, τὴν οἰκουμενικότητα, τὴν ἰσότητα, τὴν ἀδελφοσύνην, τὴν συνεργασίαν, τὴν ἐνότητα, τὴν ἀγάπην, τὴν θυσίαν. Καὶ τοῦτο χάρις εἰς τὴν ζώσαν πολιτιστικὴν κληρονομίαν, τὴν ὁποῖαν φυλάττει ἀπαράτρεπτον ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ».

Ἡ 4η Διακοινοβουλευτικὴ Συνέλευσις Ὁρθοδοξίας

Εἶναι ἄξιον ἰδιαίτερας ἐξάρσεως τὸ γεγονός, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Κοινοβούλιον διωργάνωσεν ἐν Χαλκιδικῇ τὴν 4ην ἐτησίαν Σύνοδον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Διακοινοβουλευτικῆς Συνελεύσεως Ὁρθοδοξίας. Κατὰ τὴν Σύνοδον ταύτην βουλευταὶ ἢ ὀρθόδοξοι παρατηρηταὶ διαφόρων χωρῶν (Ἀρμενίας, Λευκορωσίας, Βουλγαρίας, Κύπρου, Συρίας, Ἑσθονίας, Γεωργίας, Καζακστάν, Λετονίας, Λιθουανίας, Μολδαβίας, Πολωνίας, Ρουμανίας, Ρωσίας, Οὐκρανίας, Μαυροβουνίου, Γιουγκοσλαβίας καὶ Ἑλλάδος) συνεζήτησαν τοὺς τρόπους τῆς περὶ τὸ ἔτος 2000 διαμορφώσεως τῆς Εὐρώπης συμφώνως πρὸς τὸ ὀρθόδοξον χριστιανικὸν πνεῦμα.

Ἡ Διακοινοβουλευτικὴ Συνέλευσις Ὁρθοδοξίας ἐπεσήμανε δι' ἄλλην μίαν φορὰν, ὅτι τὸ εὐρωπαϊκὸν γίνεσθαι πρέπει νὰ μὴ εἶναι ἀποκεκομμένον ἐκ τῶν πνευματικῶν ριζῶν τῆς ἱστορικῆς παραδόσεως καὶ ταυτότητος τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ νὰ ἔχη ὡς θεμέλια αὐτοῦ τόσον τὴν ἑλληνοχριστιανικὴν ἢ ἑλληνορθόδοξον ἀνατολικοεκκλησιαστικὴν παράδοσιν, ὅσον καὶ τὴν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς διαμορφωθεῖσαν ἱεραρχικὴν διαβάθμισιν τῶν Εὐρωπαϊκῶν θεμελιωδῶν ἀξιῶν.

Εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος Σύνοδον τῆς Χαλκιδικῆς παρέστη ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας Ἑλλάδος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὄρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Νικόδημος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

ΕΠΙ ΤΗ ΛΗΞΕΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ ΤΗΣ Α.Θ. ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΠΕΤΡΟΥ Ζ' ΠΡΟΣ ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ Α.Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΑ ΤΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΝ

Ό άρτι έκλεγείς και κατασταθείς Πάπας και Πατριάρχης Άλεξανδρείας Πέτρος Ζ', άκολουθών την παράδοσιν, έπραγματοποίησεν ειρηνικήν επίσημον έπίσκεψιν πρòς τόν Οίκουμενικόν Πατριάρχην Βαρθολομαίον, μεταξύ 6ης-10ης Ιουνίου 1997.

Τόν έπισκέπτην τής πρωτοθρόνου Έκκλησίας και την συνοδείαν αυτού έκ τών Σεβ. Μητροπολιτών Λεοντοπόλεως κ. Διονυσίου, Κέννας και Ειρηνούπολεως κ. Ειρηναίου, Ζιμπάμπουε κ. Χρυσοστόμου, καθώς και τών Πανοσιολ. Άρχιμ. κ. Άγαθαγγέλου Χαρομαντίδου, Ίερολ. Διακόνου κ. Δημητρίου Όνάνα

και Έντιμ. κ. Στεφάνου Ταμβάκη, Προέδρου τής Έλληνικής Κοινότητας Άλεξανδρείας, ύπεδέχθη έν τώ άεροδρομίω Πατριαρχική Άντιπροσωπεία ύπό την ήγεσίαν του Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος κ. Ιωακείμ.

Έν συνεχεία ό Πάπας και Πατριάρχης Άλεξανδρείας προσήλθεν εις τά Πατριαρχεία, όπου έψάλη, προσεξάρχοντος αυτού, Δοξολογία έν τώ Πανσέπτω Πατριαρχικώ Ναώ, άκολούθως δέ έγένητο δεκτός μετ' αίσθημάτων βαθείας άγάπης και τιμής ύπό του Οίκουμενικού Πατριάρχου, περιστοιχουμένου ύπό τής Ίεραρχίας του Θρόνου. Κατά την παραμονήν του Πατριάρχου Άλεξανδρείας εις τό Οίκουμενικόν Πατριαρχείον παρετέθη πρòς τιμήν αυτού δεξίωσις έν τοίς Πατριαρχείοις έπεσκέφθη ούτος τά άξιοθέατα τής Πόλεως, τής Σμύρνης και τής Έφέσου, καθώς και την Ίεράν Μονήν Άγίας Τριάδος Χάλκης, έκορυφώθη δέ ή έπίσκεψις διά τής συλλειτουργίας τών δύο Προκαθημένων έν τώ Πανσέπτω Πατριαρχικώ Ναώ τή Κυριακή 8η Ιουνίου, άνταλλαγισών έπίσημων κατ' αυτήν προσφωνήσεων.

Οί Προκαθημένοι τών Έκκλησιών Κωνσταντινουπόλεως και Άλεξανδρείας εις τόν πάνσεπτον Πατριαρχικόν Ναόν.

Κατὰ τὴν συνάντησιν τῶν δύο Πατριαρχῶν καὶ τῶν συνεργατῶν αὐτῶν διεξήχθησαν συνομιλίαι ἐπὶ ζητημάτων κοινῆς ἐνδιαφέροντος τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ γενικωτέρων ἐκκλησιαστικῶν τοιοῦτων διορθοδόξου καὶ διαχριστιανικοῦ χαρακτήρος.

Κατὰ τὰς ἐπικοινωνίας καὶ συνομιλίας ταύτας διεδηλώθη ἡ ἐκατέρωθεν ἐπιθυμία καὶ ἡ στερεὰ θέλησις τῆς ἀδελφικῆς συνεργασίας τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐν τῇ διακονίᾳ τῶν ποιμανίων αὐτῶν καὶ τῆς καθόλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Διεπιστώθη πλήρης ταυτότης ἀπόψεων ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς αὐστηρᾶς τηρήσεως τῆς κανονικῆς τάξεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιοδοσιῶν.

Ἐθεωρήθη τὸ θέμα τῆς προπαρασκευῆς τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀνελύθησαν τὰ μέχρι τοῦδε γινόμενα καὶ ἐπῆλθε σύμπτωσις γνωμῶν ὡς πρὸς τὴν ἀκολουθητέαν ἐφεξῆς πορείαν.

Ἀπὸ συμφώνου ἐβεβαιώθη τὸ χρῆμα τῆς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀναπτύξεως καὶ ἐνισχύσεως τῆς ἐνδορθοδόξου ἐνότητος ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς κανονικῆς εὐρυθμίας.

Ἐκατέρωθεν ἐξεφράσθη ἡ ζωηρὰ ἐπιθυμία τῆς καλλιέργειας τῶν σχέσεων καὶ μετὰ τῶν ἄλλων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν, ὡς πρὸς δὲ τοὺς διμερεῖς θεολογικοὺς διαλόγους, καὶ αὐθις συμφωνήθη ὅπως οὗτοι κατευθύνονται καὶ διεξάγονται διὰ πανορθοδόξου συνεργασίας.

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν παρουσίαν τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ Ἐκκλησιῶν, ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη τῆς πρὸς παροχὴν τῆς ὀρθοδόξου μαρτυρίας συνεχίσεως αὐτῆς διὰ τῆς κατὰ τὸ δυνατόν πληρεστερας συμμετοχῆς Ὁρθοδόξων τόσον εἰς τὰς διαφόρους συνελεύσεις Γενικὰς καὶ Ἐπιτροπῶν τοῦ Συμβουλίου, ὅσον καὶ εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἀνωτέρου προσωπικοῦ τῆς ἐν Γενεύῃ ἕδρας αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦτο διατηρεῖ τὸν χαρακτήρα αὐτοῦ ὡς ὄργανου ἐπικοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν-μελῶν καὶ δὲν μετατραπῆ εἰς ἐκκλησιολογικὸν ὄργανον.

Ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, ἀποχαιρετίσας τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Πατριάρχην Βαρθολομαῖον ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Πόλεως ἀργὰ τὸ ἑσπέρας τῆς Τρίτης, 10ης ἰδίου μηνός, προπεμφθεὶς ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ ὑπὸ ἐπισήμου Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 10ῇ Ἰουνίου 1997

† Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης
Βαρθολομαῖος

† Ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας
Πέτρος Ζ΄.

— Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, κατὰ τὴν τακτικὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 27ης Μαΐου 1997, ἐξέλεξε παμψηφεί, μετὰ πρῶτασιν τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, τὸν Μ. Σύγγελλον Γεννάδιον Λιμούρη ὡς Μητροπολίτην τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης

Ἐπισκοπῆς Σασίμων, «ἄρτι ἀννηρωθείσης εἰς Μητροπολιν τιμῆς ἔνεκεν». Ἡ εἰς ἐπίσκοπον χειροτονία αὐτοῦ ἐτελέσθη τὴν Κυριακὴν τοῦ Τυφλοῦ, 1ην Ἰουνίου τρ. ἔ. ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνας κ. Ἰωακείμ.

Ὁ νέος Ἱεράρχης εἶναι γνωστὸς ἐν τῇ Χριστιανικῇ Οἰκουμένῃ διὰ τὴν θεολογικὴν του μόρφωσιν, τὴν σύνεσιν, τὴν γλωσσομάθειαν, τὸν ὑγιᾶ οἰκουμενικὸν προσανατολισμόν, τὴν διδασκικὴν του προσφορὰν εἰς διάφορα Πανεπιστήμια τῆς Εὐρώπης καὶ διὰ τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας οὗτος ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔχει προσφέρει εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν καὶ ἰδίως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν «Πίστις καὶ Τάξις» (Faith and Order) τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ε.Δ.Θ.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Πέτρος, μέσα στὰ πλαίσια τῆς ποιμαντικῆς ἐγρήγορης καὶ τῆς προφητικῆς δράσης, τῆς πρωτοβουλίας καὶ προσπάθειας γιὰ τὴν ἀναζωπύρωση τοῦ ὀρθοδόξου ἱεραποστολικοῦ ἔργου καὶ τῆς ἱεραποστολικῆς διάθεσης τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ἐπισκέφθηκε, ἀπὸ τὴς 24-28 Μαΐου 1997, τὴν Ἱερά Μητροπόλιν Καμπάλας καὶ πάσης Οὐγκάντας, μετὰ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ νέου γηγενοῦ Μητροπολίτου αὐτῆς κ. Ἰωνά, συνοδουόμενος ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες Κένυας καὶ Εἰρηνοπόλεως κ. Εἰρηναῖο, Κιτίου κ. Χρυσόστομο (Ἐκκλησία Κύπρου καὶ τὸν Πανὸς. Ἀρχιμανδρίτη κ. Ἀγαθάγγελο Χαραμαντίδη.

Στὴν τελετὴ ἐνθρονίσεως, ἡ ὁποία ἐγίνετο στὴν Κυριακὴ 25 Μαΐου 1997, στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ Ἁγίου Νικολάου Καμπάλας, μετὰ τὴν Πατριαρχικὴν θεία Λειτουργία, παρευρέθησαν πλῆθος ὀρθοδόξων πιστῶν, ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς χώρας καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τῆς Οὐγκάντας Y. K. Museveni, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀραβικῆς Δημοκρατίας τῆς Αἰγύπτου, ὁ Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, οἱ ἐπίτιμοι Πρόξενοι τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως τῆς Καμπάλα, ἐκπρόσωπος τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν (Ο.Η.Ε.), ὁ Καρδινάλιος τῆς Ρ/Καθολικῆς Ἐκκλησίας, μέλη διπλωματικῶν ἀντιπροσωπειῶν καὶ ἐκπρόσωποι πολιτικῶν ἀρχῶν τῆς Οὐγκάντας καὶ ἄλλων γειτονικῶν χωρῶν.

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν, πρῶτο μέλημα τοῦ Πατριάρχου ἦταν ἡ ἐπίσκεψίς του στὴς ὀρθόδοξες κοινότητες τῆς περιοχῆς Καμπάλας, Magona, Kireku, Monde, Narwatulira, στὴν κλινικὴ τοῦ ἱεραποστολικοῦ κλιμακίου, στὸ ἐκκλησιαστικὸ σεμινάριο «Ἀπόστολος Παῦλος» καὶ ἡ ἐπαφή του μετὰ τοὺς ἀφρικανοὺς ὀρθοδόξους ἱερεῖς καὶ πιστοὺς, προκειμένου νὰ ἐνημερωθεῖ

γιά τις δυσκολίες και τὰ προβλήματα τῆς ιεραποστολικῆς ἐργασίας.

Ἐπίσης ὁ Πατριάρχης ἔγινε δεκτὸς μὲ ἰδιαίτερη τιμὴ ἀπὸ τὸν Πρωθυπουργὸ τῆς χώρας πρὸς τὸν ὁποῖο ἐξέφρασε τὶς εὐχαριστίες του γιὰ τὴν ἐπίσημο φιλοξενία αὐτοῦ καὶ τῆς συνοδείας του καὶ τὴν ἀρωγὴ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Οὐγκάντας πρὸς τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία. Ὁ Πρωθυπουργὸς ἐχαράκτησε ἰστορικὴ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Πατριάρχου καὶ τὸν διαβεβαίωσε γιὰ τὴ συνεχῆ συμπαράσταση τῆς Κυβερνήσεως στὸ ἀξιόλογο ἔργο τοῦ Πατριαρχείου. Οἱ ἡμέρες παραμονῆς τοῦ Πατριάρχου στὴν Οὐγκάντα ἦταν μέρες χαρᾶς καὶ ἐλπίδας. Ἡ πορεία ἀγάπης τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ Ποιμένος τῆς Ἀφρικανικῆς Ἡπείρου δείχνει τὴν ἐνεργοποίησιν τῆς δυναμικῆς τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Ὅπως χαρακτηριστικὰ τόνισε ὁ Πατριάρχης: «Οἱ δυσκολίες εἶναι πολλές. Ἡ δύναμὴ μας ὁμως εὐρίσκεται στὴ δύναμη τῆς ἀγάπης, τῆς ταπεινώσεως, τῆς ἀλήθειας. Ἔτσι μὲ τὴ χάρι τῆς Θεοῦ ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ὀρθοδόξου ιεραποστολῆς συνεχίζεται. Νέοι ὀρίζοντες ἀνοίγονται ἐνώπιόν μας γιὰ μιὰ πῶ οὐσιαστικὴ μαρτυρία ἀγάπης καὶ καταλλαγῆς τῶν πάντων στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Ὁ Πατριάρχης ἀνεχώρησε στίς 28 Μαΐου γιὰ τὸ δεύτερο σταθμὸ τῆς περιόδου του, τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Κένυας, στὴν ὁποία παρέμεινε μέχρι τὴν 1η Ἰουνίου.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τοῦ Πατριαρχείου)

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Καθ' ἃ πληροφορεῖ ἡμᾶς ἡ ἐφημερὶς τοῦ Βατικανοῦ *L' Osservatore Romano* (9.5.97, γερμ. ἔκδ.), ὁ Πάπας Ἰωάννης - Παῦλος Β', ὁμιλῶν τὴν 26ην Ἀπριλίου ἐν Hradec Králové (Königgrätz) τῆς Τσεχίας κατὰ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν, ἐτόνισεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἑξῆς:

«Ἀπὸ τῆς Πεντηκοστῆς τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς Ἐκκλησίας ἔχει εὐρεῖ πάντοτε νέας ὁδοὺς, διὰ νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς τὸν κόσμον. Τὸν ἑνατον αἰῶνα τὸ Εὐαγγέλιον —διὰ τοῦ κηρύγματος τῶν ἐκ Θεσσαλονίκης ἀγίων ἀδελφῶν Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου— ἔχει φθάσει εἰς τὴν χώραν σας, “τὴν μεγάλην Μοραβίαν” καὶ εἰς τοὺς γειτονικοὺς σλαβικοὺς λαοὺς, ὅπου εὐρε δεκτικὸν ἔδαφος. Οἱ προπάτορές σας ἔχουν δεχθῆ τὸν Χριστιανισμὸν ἐκ τῶν “Ἀποστόλων τῶν Σλάβων” καὶ ἔγιναν καὶ οἱ ἴδιοι ἀπόστολοι. Οὕτω π.χ. τὸ βάπτισμα τῆς Πολωνίας συνδέεται μὲ τὴν ἀποστολικὴν δράσιν τῶν γειτόνων Τσέχων. Ἐκ τῆς Βοημίας κατάγεται ἐπίσης ὁ ἅγιος Adalbert».

—Καθ' ὃν χρόνον ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Γεωργίας ἀπεχώρησεν ἐκ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ὁ Πάπας Ἰωάννης - Παῦλος Β' προσεκλήθη ἐπίσημως ὑπὸ τοῦ Γεωργιανοῦ Προέδρου Eduard Schewardnadse νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Γεωργίαν καὶ τὴν περιοχὴν τοῦ Καυκάσου. Συμφώνως

πρὸς τὰς ἐκ τῶν Μέσων Ἐνημερώσεως τοῦ Βατικανοῦ πληροφορίας ὁ Πάπας ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν τοῦ Ὁρθοδόξου Προέδρου τῆς Γεωργίας.

—Ὁ Προκαθημένος τῆς ΡΚαθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Κροατίας Καρδινάλιος Franjo Kuharic κατέκρινε τὰς πολιτικὰς δραστηριότητας τοῦ δομινικανοῦ ἱερέως Vjekoslav Lasic, ὁ ὁποῖος συνεργάζεται μὲ νεοναζιστικὰς ομάδας τῶν Neo-Ustashi. Ὁ ἱερεὺς αὐτὸς μὲ ομάδα 30 διαδηλωτῶν, —οἱ ὁποῖοι νοσταλγοὺν τὴν ἀναβίωσιν τῶν Ustashi, οἱ ὁποῖοι ἐν συνεργασίᾳ μετὰ ΡΚαθολικῶν τινων κληρικῶν, εἶχον δολοφονήσει πολλὰς χιλιάδας Ὁρθοδόξων Σέρβων—, ἐστράφη ἐναντίον εἰρηνικῆς ἐκδηλώσεως Κροατῶν πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν, ἵνα ἡ ἐν Zagreb «Πλατεία τῶν μεγάλων Κροατῶν» ὀνομασθῇ ἐκ νέου «Πλατεία τῶν μαρτύρων τοῦ Φασισμού». Ὁ Καρδινάλιος Kuharic, καταδικάζων τὰς ἐνεργείας τοῦ νεοναζιστοῦ ἱερέως, ἐδήλωσε: «Πρέπει νὰ ὑπερασπιζώμεθα τὴν τιμὴν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας».

Ε.Δ.Θ.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Ὁ Παγκόσμιος Λουθηρανικὸς Σύνδεσμος ἐδημοσίευσεν τὸ βιβλίον «Ἄλλαι θρησκείαι ἀπὸ θεολογικῆς ἀπόψεως» (Andere Religionen aus theologischer Sicht). Τὸ βιβλίον αὐτὸ ἐξετάζει τὸ Ἰσλάμ, τὸν Βουδδισμόν, τὸν Ἰνδουισμόν, τὸν Κομφουκιανισμόν καὶ ἀφρικανικὰς θρησκείας ἐν τῇ σημερινῇ καταστάσει αὐτῶν, ἵνα παράσχη εἰς τὰς διαφόρους Ἐκκλησίας τὴν ἀναγκαίαν θεολογικὴν βᾶσιν πρὸς σύναψιν σχέσεων καὶ διενέργειαν γονίμου διαλόγου μετὰ γειτόνων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν διαφορετικὴν πίστιν. Τὸ βιβλίον αὐτὸ ἐξεδόθη ἐν Γενεύῃ.

—Θεμελιώδεις διαφορὰς μεταξὺ Χριστιανισμοῦ καὶ Ἰσλάμ ὑποδεικνύουν συντηρητικοὶ προτεστάνται ἐν Bonn Γερμανίας διὰ τῆς ὑπ' αὐτῶν κυκλοφορίας διακηρύξεως ὑπὸ τὸν τίτλον «Χριστιανικὴ Πίστις καὶ Ἰσλάμ». Ἐν τῇ διακηρύξει ταύτῃ διακηρύσσεται ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι συμβατὸς (nicht kompatibel) πρὸς τὸ Ἰσλάμ, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐπισημαίνεται, ἀντιτίθεται οὐσιωδῶς εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς περὶ Θεοῦ βιβλικῆς πίστεως καὶ σημαίνει «μακροπροθέσμως κίνδυνον διὰ τὴν Δημοκρατίαν» (langfristig eine Gefahr für die Demokratie).

Ε.Δ.Θ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν ἀνέβαλε ἐπὶ τρεῖς μῆνας τὴν διὰ τὸ ἔτος 1998 προγραμματισθεῖσαν Γενικὴν Συνέλευσιν αὐτοῦ ἐν Simbabwe (Ζιμπάμπουε) Ἀφρικῆς. Ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ ἐν Harare Πανεπιστημίου εἰδοποίησε τὸ Συμβούλιον ὅτι οἱ χώροι τοῦ Πανεπιστημίου —ἐνεκα τῶν νέων διατάξεων περὶ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους— δὲν θὰ εἶναι διαθέσιμοι ἀπὸ τῆς 10ης μέχρι τῆς 22ας Σεπτεμβρίου 1998, ὡς ἀρχικῶς εἶχε συμφωνηθῆ. Οὕτως ἡ Ὀγδὴ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν 330 Μελῶν - Ἐκκλησιῶν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν θὰ συγκληθῇ ἐν Harare ἀπὸ 3ης μέχρι 14ης Δεκεμβρίου.

Ε.Δ.Θ.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

Κανονισμός λειτουργίας Ἐνοριακού Πνευματικού Κέντρου Πρινέ ΠΡΙΝΕ - ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Ἄρθρο 1 Τίτλος - Ἔδρα

Στὴν Ἐνορία Πρινέ Ρεθύμνης τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης - Αὐλοποτάμου, συστήνεται Πνευματικὸ ἴδρυμα τὸ ὁποῖο θὰ λειτουργεῖ στὸ παλιὸ λιθόχτιστο σχολεῖο ποῦ βρίσκεται στὸ προαύλιο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου, μὲ τὴν ἐπωνυμία «ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΙΝΕ ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ», καὶ θὰ διέπεται ἀπὸ τὸν παρόντα κανονισμὸ.

Ἄρθρο 2 Σκοποὶ

Σκοποὶ τοῦ πνευματικοῦ κέντρου εἶναι:

1. Ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ ἀνάπτυξη τῆς θρησκευτικῆς, ἀνθρωπιστικῆς καὶ πολιτιστικῆς συνείδησης τῶν κατοίκων τῆς Ἐνορίας Πρινέ καὶ κυρίως τῶν νέων μὲ βάση τὴς αἰώνιες ἠθικὲς ἀξίες τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς πίστεως, συνειδητοποίηση τῆς ἰδέας περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν κοινωνία.
2. Ἡ κατὰ τὴ διδασκαλία τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς πίστεως, συνειδητοποίηση τῆς ἰδέας περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν κοινωνία.
3. Ἡ καλλιέργεια τῆς ἀγάπης πρὸς τὴς ἐπιστήμες, τὴς τέχνες, τὴν μουσικὴ, τὴς καλλιτεχνικῆς ἐνασχολήσεως.
4. Ἡ διὰ παντὸς μέσου ὑποβοήθηση τῆς οἰκογενείας εἰς τὴν καλὴ Ἑλληνοχριστιανικὴ ἀνατροφή τῶν νέων.

Ἄρθρο 3 Μέσα γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν

Οἱ παραπάνω σκοποὶ θὰ ἐπιτευχθοῦν:

1. Μὲ τὴν ἐνεργοποίηση καὶ ἀξιοποίηση τοῦ ἀνθρώπινου πνευματικοῦ δυναμικοῦ καὶ τῆ συνδρομῆς ἰκανῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων, κληρικῶν, λαϊκῶν καὶ φίλων τοῦ χωριοῦ Πρινέ.
2. Μὲ τὴν Πνευματικὴ, Λειτουργικὴ, Κατηχητικὴ καὶ Ποιμαντικὴ Διακονία τῆς Ἐνορίας (Θεῖο κήρυγμα, ἐσπερινὲς ὁμιλίαι, Θεία Λειτουργία καὶ Κατηχητικὰ Σχολεῖα).
3. Μὲ τὴν ἐρευνα καὶ προώθηση σὲ δημόσιες συζητήσεις τῶν προβλημάτων ποῦ ἀπασχολοῦν τοὺς κατοίκους τῆς Ἐνορίας καὶ τῆς Κοινότητος γενικότερα, ὁργάνωση διαλέξεων, ψυχαγωγικῶν ἐκδηλώσεων, ἐκδρομῶν, προβολῶν θρησκευτικῶν, κοινωνικῶν, πολιτιστικῶν καὶ ἠθικῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν, σλαΐτς, ντοκιμαντέρ, σεμιναρίων καὶ δημοσίων συζητήσεων.
4. Μὲ τὴν συγκέντρωση λαογραφικοῦ ὑλικοῦ γιὰ τὴν συνέχιση τῆς λαϊκῆς, τοπικῆς παράδοσης.
5. Μὲ τὴ δημιουργία ὁμίλου παραδοσιακῶν χορῶν καὶ δανειστικῆς βιβλιοθήκης.
6. Μὲ τὴ χρηματοδότηση περιοδικῶν, ἐκδόσεων, μελετῶν, ἐπιστημονικῶν ἐκδόσεων βιβλίων κ.λπ. σχετικὰ μὲ τὴν ἱστορία καὶ τὴν παράδοση τῆς Κοινότητος, τῆς Ἐνορίας καὶ τοῦ Σχολεῖου.

Ἄρθρο 4

Κεντρικὴ ὁργάνωση - Διοίκηση

Τὸ Πνευματικὸ Κέντρο ὑπόκειται στὴν πνευματικὴ ἐποπτεία τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου καὶ διοικεῖται ἀπὸ:

1. Τὸν ἐκάστοτε Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου ὡς Πρόεδρο.
2. Τὸν ἐκάστοτε Πρόεδρο τῆς κοινότητος ὡς Ἀντιπρόεδρο.
3. Ἐναν ἐκπρόσωπο ἀπὸ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο ὀριζόμενον μὲ ἀπόφαση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου.
4. Ἐναν ἐκπρόσωπο τῆς Κοινότητος, ὀριζόμενον μὲ ἀπόφαση τῆς Κοινότητος Πρινέ.
5. Ἐναν ἐκπρόσωπο τοῦ Δημοτικοῦ Σχολεῖου ὀριζόμενον μὲ ἀπόφαση τοῦ συλλόγου διδασκόντων.
6. Ἐναν ἐκπρόσωπο τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ συλλόγου ὀριζόμενον ἀπὸ τὸ Συμβούλιο.
7. Τὸν κ. Πρόεδρο τοῦ Ἀγροτικοῦ Συνεταιρισμοῦ.
8. Ἐγκριτο πολίτη τῆς Ἐνορίας Πρινέ.
9. Ἐγκριτο πολίτη Ἐνορίας Πρινέ.
10. Τὸν κ. Κουτσοουδάκη Μανόλη ὑπάλληλο Γεωργικῆς Ἐνώσεως Ρεθύμνης.
11. Κρίνεται σκόπιμο στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο νὰ ὑπάρχει ἐκπροσώπηση τῶν γυναικῶν μὲ τὴν Πρόεδρο τοῦ Χριστιανικοῦ Συλλόγου Πρινέ.

Τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διορίζονται γιὰ μιὰ τρίετία ἀπὸ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο Κέντρου Νεότητος τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου, ὕστερα ἀπὸ ἐγγραφὴ πρόταση τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου. Ὑποβάλλει κατάσταση ἀναπληρωματικῶν μελῶν.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου συγκροτεῖται σὲ σῶμα ἐκλέγοντας Ταμῖα, Γενικὸ Γραμματέα καὶ τὸν Κοσμητόρα - Διευθυντὴ τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ εἰς τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου, ὁ ὁποῖος διὰ σχετικοῦ Μητροπολιτικοῦ Γράμματος ἀπονέμει τὴν εὐχὴ καὶ εὐλογία αὐτοῦ πρὸς εὐόδωση τῆς ἱεράς ἀποστολῆς καὶ ἐγκρίνει τοῦτο.

Ἄπαντα τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου προσφέρουν τὴς ὑπηρεσίες τους ἀμισθί.

Ἐὰν κάποιος ἀπὸ αὐτοὺς ἀπουσιάζει ἀδικοιολόγητα ἐπιτρεχθεῖς συνεχεῖς συνεδριάσεις, ἢ δὲν ἐκτελεῖ τὰ καθήκοντά του καλῶς ἢ ἐὰν οἱ ἐνέργειες αὐτοῦ ἀντιστρατεύονται εἰς τοὺς ἀνωτέρω σκοποὺς, ἀντικαθίσταται διὰ διορισμοῦ τακτικοῦ καὶ ἀναπληρωματικοῦ μέλους.

Ἄρθρο 5

Ἀρμοδιότητες - Καθήκοντα Διοικήσεως

Ἀρμοδιότητες τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου εἶναι οἱ ἐξῆς:

1. Ἀποφασίζει σὲ κάθε θέμα ποῦ ἀφορᾷ στὴν ἐκπλήρωση τῶν ἐπιδιωκόμενων σκοπῶν του μὲ σχετικὴ πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν καὶ σὲ περίπτωσι ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

II. Συνεργάζεται με τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου καὶ τὴν Τοπικὴ Αὐτοδιοίκησι, γιὰ τὴν προαγωγή καὶ ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν του.

III. Μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἐξεύρεση οἰκονομικῶν πόρων καὶ τὴν καλὴ καὶ σωστὴ λειτουργία του.

IV. Συνέρχεται τακτικὰ κάθε δὶμηνο καὶ ἑκτακτα μετὰ ἀπὸ πρόκληση τοῦ Προέδρου ἢ αἴτηση πέντε τουλάχιστον μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Γιὰ τὴν ὑπαρξὴ ἀπαρτίας πρέπει νὰ παρευρίσκονται ὁ Πρόεδρος, ἢ μετὰ γραπτὴ ἐξουσιοδότησή του τὸν ἀναπληρῶναι ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ τὰ πέντε τουλάχιστον ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

V. Ὁ Πρόεδρος ὑπογράφει μετὰ τοῦ Γραμματέα τὴν ἀλληλογραφία καὶ ἐπικυρώνει τὰ ἀντίγραφα καὶ ἀποσπάσματα τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεών του.

VI. Ὁ Γραμματέας τηρεῖ τὸ ἀρχεῖο, τὸ βιβλίο Πρακτικῶν, τὸ πρωτόκολλο ἀλληλογραφίας, συνυπογράφει μετὰ τοῦ Προέδρου τὴν ἀλληλογραφία καὶ τὰ ἐντάλματα πληρωμῶν καὶ φυλάσσει τὴν σφραγίδα.

VII. Τὰ πρακτικὰ συνεδριάσεων ὑπογράφονται ἀπὸ ὅλα τὰ παρόντα μέλη.

VIII. Ὁ ταμίας ἔχει τὴν εὐθύνη τῆς ταμειακῆς κινήσεως, τηρεῖ τὸ βιβλίο ταμείου, τὸ φάκελο πληρωμῆς, ὑποχρεούμενος πάντοτε νὰ λογοδοτεῖ εἰς τὸν πρόεδρο αὐτοῦ, ὅταν τοῦτο ζητηθεῖ.

IX. Ὁ (ἢ) ὑπεύθυνος - κοσμητῶρ ἐπιμελεῖται ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἰδρύματος τὶς ὁποῖες ἀποφασίζει τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο, προγραμματίζει καὶ ὀργανώνει αὐτὲς καὶ γενικὰ φροντίζει γιὰ τὶς δημόσιες ἐμφανίσεις καὶ σχέσεις συνεργαζόμενος (ἢ) μετὰ ὅλα τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου. Γιὰ κάθε ἐκδήλωση δύναται νὰ ὀρίζεται εἰδικὸς βοηθός του (της) ὑπεύθυνος.

Ἄρθρο 6

Βιβλία λογιστικὰ καὶ Γραμματείας

Τὸ Πνευματικὸ Κέντρο διατηρεῖ διαχειριστικὰ βιβλία (βιβλίο πρακτικῶν, ταμείου, πρωτόκολλο καὶ σχετικὸς φακέλος). Ὁ ἐπίσιος προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τοῦ ἰδρύματος ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, τὰ δὲ γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῆς θεωροῦνται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

Ἄρθρο 7

Πόροι τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου

I. Ἐτήσια ἐπιχορήγηση ἀπὸ τὸν Ἐνοριακὸ Ἱερὸ Ναὸ ἁγίου Ἀντωνίου.

II. Ἐτήσια ἐπιχορήγηση ἀπὸ τὴν Κοινότητα Πρινέ.

III. Ἀπὸ κάθε φύσεως προαιρετικὲς εἰσφορὲς, δωρεῆς ἢ κληρονομίαις καὶ κληροδοτήματα.

IV. Ἔσοδα ἀπὸ τὶς ἴδιες του τὶς ἐκδηλώσεις καὶ λοιπὲς δραστηριότητες τοῦ Κέντρου.

V. Ἀπὸ κάθε παροχῆ τοῦ κράτους ἢ ἄλλῃ νόμιμῃ ἐπιχορήγηση.

Τὶς τραπεζικὲς ἐπιταγὰς γιὰ τὴν ἀνάληψη τῶν καταθέσεων καὶ κάθε τι διαχειριστικὸ μετὰ Τράπεζες κ.λπ. συνυπογράφουν ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ταμίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ἄρθρο 8

Σφραγίδα, τελικὲς διατάξεις

Τὸ Πνευματικὸ Κέντρο φέρει σφραγίδα μετὰ τὸν τίτλο σὲ κυκλικὴ ἐπιγραφή:

«ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΙΝΕ»
ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἄρθρο 9

Κατάργηση

Τὸ Πνευματικὸ Κέντρο καταργεῖται μετὰ ἀπόφαση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κέντρου Νεότητος Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὅταν δὲν ἐκπληρώνει τοὺς σκοποὺς του. Κάθε κινητὸ καὶ ἀκίνητο περιουσιακὸ στοιχεῖο, ἀκόμα καὶ οἰκονομικὸ, παραμένει χωρὶς καμιά ἄλλη ἐνέργεια στὴν ἐνορία.

Ἄρθρο 10

Ὁ παρὸν Κανονισμὸς τροποποιεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κέντρου Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου.

Ἄρθρο 11

Ὁ παρὸν Κανονισμὸς ἰσχύει ἀπὸ τῆς νομίμου ἐγκρίσεώς του ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κέντρου Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου καὶ τῆ δημοσίευσή του εἰς τὸ περιοδικὸ «Ἐκκλησία» μετὰ τὴ φροντίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Πρινὲς 6 Δεκεμβρίου 1996

Ὁ Πρόεδρος
(ὑπογραφή
σφραγίδα)

Τὰ μέλη
I. Καριλάκης
N. Μπεμπής
B. Μακρυλάκης
Σ. Μπεμπής

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 1

Περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας «Γενικοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου» καὶ «Ἐνοριακῶν τοιούτων»

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ
ὡς Ἱεράρχης τῆς Ἁγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας,
ἔχοντες ὑπ' ὄψει:

1) Τὰς Εὐαγγελικὰς ἐπιταγὰς καὶ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας περὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, ἐκδηλουμένης δι' ἔργων φιλανθρωπίας, εὐποιίας καὶ συμπαραστάσεως πρὸς τοὺς ἐνδεεῖς καὶ ἀξιόους βοηθείας ἀδελφούς ἡμῶν.

2) Τὸ Ποιμαντορικὸν καθῆκον ἡμῶν τοῦ φροντίζειν καὶ

μεριμνᾶν ἀνυστάκτως περὶ τῶν πνευματικῶν καὶ ὑλικῶν ἀναγκῶν τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς Θεοσώστου ἡμῶν Ἐπαρχίας.

3) Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 29 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/77 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

4) Τὸ ἀρθρον 20 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ὄργανισμοῦ διοικήσεως Ἐκκλησιαστικῶν Σωμάτων καὶ Ὄργανων» (ΦΕΚ 185/Α/11.9.70).

5) Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 216/30.5.1997 πρότασιν ἡμῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

6) Τήν από 12.6.1997 Έγκριτικήν Άπόφασιν τής Δ.Ι.Σ.
ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΜΕΝ

Συνιστώμεν εύαγές Έκκλησιαστικόν Ίδρυμα παρά τή καθ' ήμάς Ί. Μητροπόλει υπό τήν έπωνυμίαν «ΓΕΝΙΚΟΝ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ» τής Ίεράς Μητροπόλεως Καστορίας με έδραν τήν Καστοριάν.

Παραρτήματα του Ίδρύματος τούτου, ύπαγόμενα άπ' εύθεσίας εις τή Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμείον τής Ίεράς ήμών Μητροπόλεως, ιδρύονται παρ' έκάστη ένορία, άνω των 50 οικογενειών.

Τά τής διοικήσεως, διαχειρίσεως και λειτουργίας τούτου καθορίζονται δι' ίδιου Κανονισμού, έγκριθέντος υπό τής Ίεράς Συνόδου.

Ή παρούσα να δημοσιευθή εις τήν έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και τήν περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Έν Καστοριά τή 16η Ίουλίου 1997

Ο Μητροπολίτης
† Ο Καστορίας ΣΕΡΑΦΕΙΜ

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ
ΤΗΣ ΊΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ**

Α' ΣΥΣΤΑΣΙΣ - ΣΚΟΠΟΣ

Άρθρον 1

Συνιστάται εύαγές Έκκλησιαστικόν Ίδρυμα υπό τήν έπωνυμίαν «ΓΕΝΙΚΟΝ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ» τής Ίεράς Μητροπόλεως Καστορίας, έδραν έχον τήν πόλιν Καστορίας και τελούν υπό τήν διοίκησιν και έποπτείαν τής Ίεράς Μητροπόλεως.

Άρθρον 2

Σκοπός του Ίδρύματος είναι:

α) Ή παροχή πάσης ύλικής βοήθειάς και περιθάλψεως εις ένδεείς (πτωχούς, άσθενείς, άστέγους, έγκαταλελειμμένους κ.ά.) τής Μητροπολιτικής περιφερείας, έχοντας άνάγκην βοήθειάς και συμπαραστάσεως.

β) Ή οικονομική ένίσχυσις άπόρων μαθητών και σπουδαστών.

γ) Ή οικονομική ένίσχυσις άπόρων πολυτέκνων οικογενειών.

δ) Ή παροχή Έλληνοχριστιανικής διαφωτίσεως εις τούς κατοίκους τής Μητροπολιτικής περιφερείας δι' έκδόσεως έντύπων και διαφωτιστικών φυλλαδίων.

ε) Ή βράβευσις άριστούχων μαθητών και μαθητριών τής τελευταίας τάξεως Λυκείων τής Μητροπολιτικής περιφερείας.

Β' ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Άρθρον 3

1. Τή Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμείον διοικείται υπό πενταμελούς Διοικητικού Συμβουλίου άποτελουμένου εκ των:

α) Του Μητροπολίτου, ως Προέδρου, β) Του Πρωτοσυγγέλλου ή του Γενικού Άρχιερατικού Έπιτρόπου, ως Άντιπροέδρου, γ) ένός κληρικού τής Μητροπόλεως, έκτελούντος καθήκοντα Γραμματέως και Ταμίου και δ) Δύο λαϊκών (άνδρών ή γυναικών) διοριζομένων υπό του Μητροπολίτου.

2. Ή θητεία των μελών του Δ.Σ. είναι τριετής, τή άξιωμα των τιμητικών και άμισθον και δύνανται να επαναδιορισθούν μετά τήν λήξιν τής θητείας των. Μέλος του Δ.Σ. έκλείπον ή παραιτούμενον πρό τής λήξεως τής θητείας του άντικαθίσταται υπό του Μητροπολίτου. Μέλος άπέχον

άδικαιολογήτως τριών συνεδριών του Δ.Σ. δύνανται να άντικατασταθή υπό του Μητροπολίτου.

Γ' ΠΟΡΟΙ

Άρθρον 4

Πόροι του Γεν. Φιλοπτώχου Ταμείου είναι:

α) Αί εισφοράι και οικονομικά ένισχύσεις των Ένοριακών Ίερών Ναών, αι όποίαι αναγράφονται έτησίως εις τούς προϋπολογισμούς, ως και τοιαύται των Ίερών Μονών.

β) Αί έξ έλευθέρας βουλήσεως προσφοράι του Μητροπολίτου και των αίδεσ. Έφημεριών.

γ) Αί δωρεάι και προσφοράι των φιλανθρώπων ή φιλανθρωπικών Όργανώσεων, Σωματείων και Συλλόγων.

δ) Αί τυχόν Κρατικά έπιχορηγήσεις.

ε) Ποσοστόν 20% εκ των εις χρήμα μηνιαίων προσόδων εκάστου Ένοριακού Φιλοπτώχου Ταμείου, άποδιδόμενον ανά τρίμηνον.

στ) Ποσοστόν 60% εκ του έτησίου έράνου τής «ΗΜΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ» διενεργουμένου κατά μήνα Δεκέμβριον.

ζ) Τή προίον έράνου εκ δυσκοφοριών εις Ένορίας άνω των 50 οικογενειών.

η) Διάφοροι άλλοι πόροι μη κατονομαζόμενοι ώδε, τούς όποίους ήθελεν έξεύρει τή Δ. Συμβούλιον και προέρχονται εκ χρηστής πηγής.

**ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΕΝΟΡΙΑΚΟΝ
ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ**

Άρθρον 5

Πρός εύχερεστέραν έκπλήρωσιν του σκοπού του Γενικού Φιλοπτώχου Ταμείου συνιστάται παρ' εκάστη ένορία άνω των πενήκοντα οικογενειών ειδικόν Ταμείον όνομαζόμενον «ΕΝΟΡΙΑΚΟΝ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ» με έδραν τόν κεντρικόν Ναόν τής Ένορίας.

Άρθρον 6

Έκαστον Ένοριακόν Φιλόπτωχον Ταμείον διοικείται υπό Διαχειριστικής Έπιτροπής άποτελουμένης εκ του Έφημερίου του Ναού, ως Προέδρου, ένός Έκκλησιαστικού Συμβούλου, ως άντιπροέδρου, και τριών Κυριών ή Δεσποινίδων, διοριζομένων υπό του Μητροπολίτου τή προτάσει του Έφημερίου. Ταμίαν και Γραμματέα τής Έπιτροπής εκλέγει αύτή κατά τήν πρώτην αύτης συνεδριάν.

Άρθρον 7

Τά Μέλη τής Διαχειριστικής Έπιτροπής των Ένοριακών Φιλοπτώχων Ταμείων διορίζονται επί τριετεί θητεία του Μητροπολίτου δυναμένου και πρό τής λήξεως τής θητείας αυτών να άντικαταστήση τά μέλη, άτινα διá λόγους άπασχολήσεως ή ύγείας ή άλλης τινός αίτίας δέν δύνανται να προσφέρουν τās ύπηρεσίας των. Μετά τήν λήξιν τής τριετούς αυτών θητείας τά μέλη των Ε.Φ.Τ. δύνανται να επαναδιορίζονται.

Άρθρον 8

Ή Διαχειριστική Έπιτροπή των Ε.Φ.Τ. συνέρχεται τακτικώς μέν άπαξ του μηνός και έπιλαμβάνεται των ένδιαφερουσών αυτήν υποθέσεων, εκτάκτως δέ συγκαλείται όταν κληθή υπό του Προέδρου αυτης ή ζητήσουσι τούτο τά δύο εκ των πέντε μελών αυτης. Ή Έπιτροπή εύρίσκειται έν άπαρτία εάν παρίστανται τρία τουλάχιστον μέλη και άποφασίζει διá σχετικής πλειοψηφίας των παρόντων, έν

ισοψηφία δὲ ὑπερισχίζει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου. Πᾶν ἔγγραφο τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου.

ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ Ε.Φ.Τ.

Άρθρον 9

Πόροι τοῦ Ἐνορ. Φιλοπ. Ταμείου εἶναι:

α) Αἱ προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ τῶν πιστῶν.
β) Τὸ προϊόν τῶν κυτίων, τὰ ὁποῖα τοποθετοῦνται εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς μὲ τὴν ἐνδειξιν «ΚΥΤΙΟΝ ΥΠΕΡ ΠΤΩΧΩΝ».

γ) Τὸ προϊόν ἐκ περιφορᾶς δίσκου ὑπὲρ τῶν πτωχῶν, κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

δ) Ποσοστὸν 40% ἐκ τοῦ ἔτησιου ἐράνου τῆς «ΗΜΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ».

ε) Αἱ τυχόν κρατικαὶ ἐπιχορηγήσεις καὶ δωρεαὶ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων, κληρονομία καὶ κληροδοσία.

Άρθρον 10

Οἱ πόροι τῶν Ἐνορ. Φιλοπ. Ταμείων διατίθενται:

1) Πρὸς περιθαλψιν πτωχῶν τῆς Ἐνορίας, διὰ παροχῆς εἰς αὐτοὺς τακτικοῦ ἢ ἐκτάκτου βοηθήματος, εἰδῶν ἐνδύσεως, ἰατρικῆς περιθάλψεως καὶ φαρμάκων.

2) Δι' ἀγορὰν βιβλίων, σχολικῶν εἰδῶν καὶ διὰ τὴν παροχὴν χρηματικῶν βοηθημάτων εἰς ἀπόρους μαθητὰς τῆς Ἐνορίας.

3) Δι' ἐπισκέψεις εἰς τοὺς φυλακισμένους καὶ εἰς διαβιούντας εἰς εὐαγὴ Ἰδρύματα πρὸς ἐνίσχυσίν των, καὶ

4) Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποῖαν εἰς ἓνα Ἱερὸν Ναὸν δὲν ὑπάρχει κίνησις ἀναγκῶν καὶ δὲν παρέχονται βοηθήματα, ἢμπορεῖ τὸ προϊόν τῶν πόρων νὰ ἀποσταλῆ εἰς τὸ Γενικὸν Φιλόπτωχον Ταμεῖον.

Άρθρον 11

Ἡ ἐξακρίβωσις τῆς οικονομικῆς καταστάσεως ἐκάστου ἐνδεοῦς Ἐνορίτου πρέπει νὰ γίνεται τὸ δυνατόν ταχύτερον καὶ μετὰ μεγίστης προσοχῆς, κατόπιν νὰ ἐγγράφεται οὗτος εἰς τὰ εἰδικὰ Βιβλία τῆς Ἐνορίας καὶ μετὰ σημειώσεως χρησίμων παρατηρήσεων.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

Άρθρον 12

Ἡ διαχείρισις τοῦ Γενικοῦ Φιλοπτῶχου Ταμείου καὶ τῶν Ἐνοριακῶν Φιλοπ. Ταμείων γίνεται διὰ τῆς τηρήσεως τῶν ἐξῆς:

α) Διπλοτύπων Γραμματίων εἰσπράξεως καὶ πληρωμῆς, δεόντως ἠριθμημένων καὶ τεθεωρημένων ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

β) Φακέλλου διαφυλάξεως τιμολογίων, ἀποδείξεων κ.λπ.

γ) Βιβλίου Πρακτικῶν, τεθεωρημένου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

δ) Αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῶν κυτίων καὶ ἐκ τῶν δίσκων θὰ καταμετροῦνται εἰς εἰδικὸν Πρακτικὸν Καταμετρήσεως, τὸ ὁποῖον θὰ ὑπογράφεται τουλάχιστον ὑπὸ δύο μελῶν τοῦ Δ.Σ. ἢ τῆς Δ.Ε. Αἱ ἐκδιδόμεναι ἀποδείξεις διὰ δωρεᾶς ἢ προαιρετικᾶς εἰσφορᾶς θὰ ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ταμείου.

Άρθρον 13

Κατὰ μῆνα Δεκέμβριον συντάσσεται ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπομένου ἔτους καὶ κατὰ μῆνα Ἰανουάριον συντάσσεται ὁ Ἀπολογισμὸς τοῦ διαρρευσαντος ἔτους, ἀντίγραφα τῶν ὁποίων ὑποβάλλονται εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν πρὸς ἐγκρίσιν.

Άρθρον 14

Ἡ χρηματικὴ περιουσία ἐκάστου Ε.Φ.Τ. ὑπερβαίνουσα τὰς 50.000 δρχ. δέον νὰ κατατίθεται ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ε.Φ.Τ. εἰς τινὰ Τράπεζαν ἢ Ταμιευτήριον. Διὰ πᾶσαν ἀνάληψιν ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς Δ.Ε. κεκυρωμένη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Άρθρον 15

Ἐν περιπτώσει διαλύσεως τοῦ Γ.Φ.Τ. ἡ περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Καστορίας, ἥτις δύναται νὰ διαθέσῃ αὐτὴν δι' οἰονδήποτε παρεμφερῆ σκοπὸν.

Ἡ περιουσία τῶν Ε.Φ.Τ. ἐν περιπτώσει διαλύσεως αὐτῶν, περιέρχεται εἰς τὸ παρὰ τῆ Ἱερᾶ Μητροπόλεως Γενικὸν Φιλόπτωχον Ταμεῖον.

Άρθρον 16

Ὁ παρὸν Κανονισμὸς δύναται νὰ τροποποιηθῆ καὶ νὰ συμπληρωθῆ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γ.Φ.Τ.

Άρθρον 17

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὸ ἐπίσημον δελτίον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Άρθρον 18

Κάλυψις δαπάνης

Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καστορίας τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν ἢμπορεῖ νὰ προσδιορισθῆ.

Ἐν Καστορίᾳ τῆ 16ῃ Ἰουνίου 1997

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Καστορίας ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3

Περὶ συστάσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ»

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ὡς Ἱεράρχης τῆς Ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας,

ἔχοντες ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς Ἱεράς ἡμῶν ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ χριστιανικὸν πλῆρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καστορίας, ὅπως αὐ-

ταὶ ὑπαγορεύονται ὑπὸ τῶν Εὐαγγελικῶν ἐπιταγῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων.

2. Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 29 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὸ ἀρθρον 20 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (Φ.Ε.Κ. 185/τ. Α/1970).

3. Τὴν ἀνάγκην ἐρεῦνης καὶ διαφυλάξεως τῆς ἱστορικῆς

κληρονομιάς τής περιοχής Καστορίας ως και τήν μελέτην διαφόρων συγχρόνων κοινωνικών προβλημάτων και θεμάτων.

4. Τήν υπ' αριθμ. 218/30.5.1997 πρότασιν ἡμῶν πρὸς τήν Ἱερὰν Σύνοδον.

5. Τήν ἀπὸ 12.6.1997 Ἐγκριτικὴν Ἀπόφασιν τής Δ.Ι.Σ.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΜΕΝ

Συνιστῶμεν ἐν Καστορίᾳ Ἐκκλησιαστικὸν Ἴδρυμα, τελουὺν ὑπὸ τήν ἐποπτείαν τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ φέρον τήν ἐπωνυμίαν: «ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ» μὲ σκοπὸν:

α. Τήν ἐρευναν, μελέτην καὶ παρουσιάσιν θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν σχέσιν μὲ τὸν χώρον τής περιοχής Καστορίας, τήν Ἱστορίαν καὶ τὸν Πολιτισμὸν αὐτῆς.

β. Τήν διοργανῶσιν καὶ ὑλοποιήσιν διαφόρων πνευματικῶν, φιλανθρωπικῶν καὶ πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ στοχεύουσιν εἰς τήν ἀναβάθμισιν τοῦ πολιτιστικοῦ καὶ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τῶν κατοίκων τής περιοχής, τήν ἐπίλυσιν διαφορῶν συγχρόνων κοινωνικῶν προβλημάτων καὶ θεμάτων καὶ τήν θρησκευτικὴν διαφύσιν τοῦ ποιμνίου τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως διὰ τής ἐγκαταστάσεως καὶ λειτουργίας Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ.

Τὰ ἀφορῶντα εἰς τήν λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου ρυθμίζονται διὰ τοῦ κατωτέρου Κανονισμοῦ.

Ἡ παρούσα νὰ δημοσιευθῆ εἰς τήν Ἐφημερίδα τής Κυβερνήσεως καὶ τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐν Καστορίᾳ τῆ 16ῃ Ἰουνίου 1997

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Καστορίας ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Ἄρθρον 1

Ἰδρύεται εἰς τήν Ἱερὰν Μητρόπολιν Καστορίας καὶ ὑπὸ τήν ἐποπτείαν αὐτῆς «ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ» μὲ ἔδραν τήν πόλιν τής Καστορίας.

Ἄρθρον 2

Σκοποὶ τοῦ Κέντρου αὐτοῦ εἶναι:

α) Ἡ ἐρευνα, μελέτη καὶ παρουσίαση θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν σχέσιν μὲ τὸν χώρον τής περιοχής Καστορίας, τήν Ἱστορίαν καὶ τὸν Πολιτισμὸν αὐτῆς.

β) Ἡ διοργανῶσις καὶ ὑλοποιήσις διαφόρων πνευματικῶν, πολιτιστικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἐκδηλώσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ στοχεύουσιν εἰς τήν ἀναβάθμισιν τοῦ πολιτιστικοῦ καὶ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τῶν κατοίκων τής περιοχής.

γ) Ἡ ἀντιμετώπισις καὶ ἐπίλυσις διαφορῶν συγχρόνων προβλημάτων καὶ θεμάτων.

δ) Ἡ θρησκευτικὴ διαφύσιν τοῦ ποιμνίου τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως διὰ τής ἐγκαταστάσεως καὶ λειτουργίας ἐν αὐτῷ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ.

Πρὸς ὑποβοήθησιν τῶν σκοπῶν τοῦ ὡς ἄνω Ἰδρύματος ἐντάσσεται τὸ ἡδὴ λειτουργοῦν Κηροπλαστεῖον τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καστορίας, αἱ καθαρὰί πρόσοδοι τοῦ ὁποῖου διατίθενται διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἰδρύματος.

Ἄρθρον 3

Τὸ Κέντρον τούτο θὰ στεγασθῆ εἰς τὸ κτίριον τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως κείμενον ἐπὶ τής οδοῦ Μανωλάκη, Πλατεία Μητροπόλεως, ἰδιοκτησία τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ χρησιμοποιηθῆν εἰς τὸ παρελθὸν ὡς Οἰκοτροφεῖον Θηλέων τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως ὑπὸ τήν ἐπωνυμίαν «ΤΑΒΙΘΑ» καὶ θὰ διαθέτῃ βιβλιοθήκην, αἰθουσα συνάξεων, ξενώνα, ἐστιατόριον, θὰ ἀναπτύσῃ δὲ καὶ πάσαν ἄλλην δραστηριότητα καὶ προσφορὰν, κατάλληλον διὰ τήν ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τοῦ Κέντρου.

Ἄρθρον 4

1. Τὸ Κέντρον διοικεῖται ὑπὸ ἐξαμελοῦς (6) Διοικητικοῦ

Συμβουλίου ἀπαρτιζομένου: α) ἐκ τοῦ Μητροπολίτου Καστορίας ὡς Προέδρου, ἀναπληρομένου ὑπὸ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, β) ἐνὸς κληρικοῦ τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ γ) τεσσάρων λαϊκῶν μελῶν, ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν τῶν, διακρινομένων διὰ τὰ πνευματικά τῶν ἐνδιαφέροντα, τήν εὐσέβειαν, τήν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν κατάρτισιν καὶ ὠριμότητα.

2. Ἄπαντα τὰ ἀνωτέρω μέλη διορίζονται ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, τῆ προτάσει τοῦ Μητροπολίτου, διὰ μίαν τριετίαν.

3. Οἱ διορισθέντες δύνανται νὰ ἐπαναδιορισθοῦν. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Κέντρου συγκροτεῖται εἰς σώμα κατὰ τήν πρώτην Συνεδρίαν καὶ ἐκλέγει τὸν Ἀντιπρόεδρον, τὸν Ταμίαν καὶ τὸν Γραμματέα. Τὸ ἀξίωμα τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. εἶναι τιμητικὸν καὶ ἀμισθον.

Ἄρθρον 5

Ἄρμοδιότητες τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἔχει τὰς ὡς κάτωθι ἀρμοδιότητας:

α) Ἀποφασίζει διὰ πᾶν θέμα ἀφορὸν εἰς τήν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

β) Συνεργάζεται μετὰ τῶν διαφορῶν πολιτιστικῶν, ἐπιστημονικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν συλλόγων, ὡς ἐπίσης μετὰ τής τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῶν τοπικῶν φορέων διὰ τήν προαγωγὴν καὶ ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τοῦ Κέντρου.

γ) Καταρτίζει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν καὶ ἀπολογισμόν αὐτοῦ, καὶ ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἐγκρίσιν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον.

δ) Μεριμνᾷ διὰ τήν ἐξεύρεσιν οἰκονομικῶν πόρων, ἀπαραίτητων διὰ τήν ὁμαλὴν λειτουργίαν.

ε) Ἀποφασίζει διὰ πᾶν ἕτερον θέμα, τὸ ὁποῖον δὲν προβλέπεται εἰς τὸν παρόντα Κανονισμόν.

2. Τὸ Δ.Σ. συνέρχεται τακτικῶς μὲν κατὰ μῆνα, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου.

Οἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν. Εἰς περιπτώσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 6

Τὸ Κέντρον ἔχει ἰδικὴν του σφραγίδα εἰς τήν ὁποίαν κυκλικῶς ἀναγράφεται «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ» «ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ» καὶ φέρε εἰς τὸ κέντρον τὸν Τίμιον Σταυρόν.

Ἄρθρον 7

Πόροι τοῦ Μορφωτικοῦ καὶ Ἐπικοινωνιακοῦ Κέντρου εἶναι:

α) Ἐτήσια ἐπιχορήγησις τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καστορίας, τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν.

β) Κρατικά ἢ ἄλλαι ἐπιχορηγήσεις Φυσικῶν ἢ Νομικῶν Προσώπων.

γ) Δωρεαί, κληρονομία καὶ κληροδοσία ὑπὲρ τοῦ Κέντρου.

δ) Συνδρομαὶ φίλων τοῦ Ἰδρύματος.

ε) Πᾶν ἔσοδον προερχόμενον ἐκ πάσης νομίμου πηγῆς.

ς) Αἱ καθαρὰί πρόσοδοι τοῦ Κηροπλαστείου τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἄρθρον 8

Οἱ ἀνωτέρω πόροι μὲ ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. διατίθενται:

α) Διὰ τὸν ἐξοπλισμὸν τοῦ Ἰδρύματος.

β) Διὰ τήν προμήθειαν βιβλίων καὶ τήν διοργανῶσιν συνεδρίων, ἐορτῶν καὶ ἐκδηλώσεων.

γ) Διὰ δαπάνας συντηρήσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος.

δ) Διὰ τήν ἀμοιβὴν τοῦ προσληφθησομένου προσωπικοῦ.

ε) Διὰ τήν ἐκδοσιν βιβλίων καὶ χρηματοδότησιν ἐιδικῶν προγραμμάτων.

ς) Διὰ τήν φιλοξενίαν προσώπων προαγόντων τοὺς σκοποὺς τοῦ Κέντρου.

Άρθρον 9

Τό Μορφωτικόν καί Έπικοινωνιακόν Κέντρον διατηρεΐ τά κάτωθι διαχειριστικά βιβλία: βιβλίον Πρωτοκόλλου, Πρακτικόν Δ.Σ., Ταμείου, Κτηματολογίου, Γραμμάτια εισπράξεων καί έντάλματα πληρωμών. Άπαντα τά άνωτέρω βιβλία θεωρούνται υπό τής Έεράς Μητροπόλεως Καστορίας.

Άρθρον 10
Δωρηται - Εύεργέται

Τό Δ.Σ. δύναται νά ανακηρύξη Δωρητάς καί Εύεργέτας, είτε έν ζωή, είτε μετά θάνατον τή έγκρίσει του Μητροπολίτου Καστορίας.

Άρθρον 11

Έπί παντός θέματος μή διαλαμβανομένου είς τόν παρόντα Κανονισμόν, άποφασίζει τό Δ.Σ. του Κέντρου, τή έγκρίσει του Μητροπολιτικού Συμβουλίου τής Έεράς Μητροπόλεως Καστορίας.

Άρθρον 12

Ό παρών Κανονισμός τροποποιείται δι' άποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, έγκρινομένης υπό του οικείου Μητροπολιτικού Συμβουλίου.

Άρθρον 13

Τό Μορφωτικόν καί Έπικοινωνιακόν Κέντρον καταργείται δι' άποφάσεως του Μητροπολιτικού Συμβουλίου τής Έεράς Μητροπόλεως Καστορίας, όταν δέν έκπληρώνει τās έκκλησιολογικάς προϋποθέσεις αυτού, όταν παρεκκλίνει του σκοπού ή κατέστη άνέφικτος ή λειτουργία αυτού. Πάν κινητόν καί άκίνητον περιουσιακόν στοιχείον, άκόμη καί οικονομικόν, περιέρχεται είς τό Νομικόν Πρόσωπον τής Έεράς Μητροπόλεως Καστορίας.

Άρθρον 14

Ό παρών Κανονισμός ίσχύει άπό τής δημοσιεύσεώς του είς τό επίσημον δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καί είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Άρθρον 15

Άπό τās διατάξεις του Κανονισμού τούτου προκαλείται δαπάνη είς βάρος του προϋπολογισμού του Νομικού Προσώπου τής Έεράς Μητροπόλεως Καστορίας, τό ύψος τής όποίας δέν δύναται νά προσδιορισθή.

Έν Καστορία τή 16η Ιουνίου 1997

Ό Μητροπολίτης
† Ό Καστορίας ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Έερά Μητρόπολις Ν. Σμύρνης

Έχοντες υπό όψει τās διατάξεις του άρθρου 38 παρ. 2 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου τής Έκκλησίας τής Έλλάδος» καί τών άρθρων 33 - 37 του υπό άριθ. 2/1969 Κανονισμού τής Έεράς Συνόδου «Περί ιερών Ναών, Ένοριών καί Έφημερίων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τήν κενήν όργανικήν θέσιν τακτικού έφημερίου του Έερού Ναού

Άγίου Άλεξάνδρου Π. Φαλήρου καλούμεν τούς βουλομένους καί έχοντας τά κανονικά καί νόμιμα προσόντα, όπως έντός μηνός άπό τής δημοσιεύσεως τής παρούσης ύποβάλωσιν ήμίν τά άπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τής άνωτέρω κενής θέσεως.

Έν Ν. Σμύρνη τή 4η Ιουλίου 1997

† Ό Ν. Σμύρνης ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Τηλ. καί Fax 72.18.308

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † Ό Άθηνών καί πάσης Έλλάδος ΣΕΡΑΦΕΙΜ
† Ό Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† Ό Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
† Ό Ναυπάκτου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Όμότ. Καθηγ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Άρχων Διδάσκαλος του Εύαγγελίου τής Μ.Χ.Ε.
Τακτικόν Μέλος τής «Εύρωπαϊκής Άκαδημίας
τών Έπιστημών καί τών Τεχνών»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εύαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Η Έκθεσις «Οί θησαυροί του Άγίου Όρους».

Μητροπ. Μεσσηνίας Χρυσοστόμου, Ό πολιτικός γάμος καί τά έξ αυτού δημιουργηθέντα έν τή Έκκλησία προβλήματα.

Έπισκ. Διανλείας Δαμασκηνού, Η έλευθερία του προσώπου καί ή μεθοδεία του Άντιχρίστου.

Βασιλείου Τ. Γιούλτη, Έκκλησία καί Μ.Μ.Ε. - Τεχνολογία, κίνδυνος καί προοπτικές.

Άρχμ. Εύθυμίου Έλ. Έλευθεριάδου, Το μυστήριον τής πνευματικής μας ζωής.

Άρχμ. Μακαρίου Φιλοθέου, Βυζαντινή Μουσική καί Έκκλησία.

Παρατηρήσεις καί Σχόλια.

Έκκλησιαστικά Χρονικά.

Πράξεις ουστάσεως έκκλησιαστικών Ίδρυμάτων.